

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

CINEMA ENLIGHTENS

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๒ พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ISSN : ๒๒๒๘-๙๔๐๒

FILM ARCHIVE NEWSLETTER

มรดกภาพยนตร์แห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๕๕

สรรพสิริ วิรยศิริ
คนข่าวที่เราไม่ลืม

ปฏิบัติการก๊วนัง
ถ่วนยะลา

ลานดารา

สลี ผนกาพันธ์

มรดก ภาพยนตร์ ของชาติ ครั้งที่ ๒ ๒๕๕๕

ข่าวใหญ่ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ที่ได้รับการพูดถึงอย่างกว้างขวาง เมื่อช่วงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา เห็นจะหนีไม่พ้นการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ซึ่งมีภาพยนตร์ทั้งหมด ๒๕ เรื่องที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในครั้งนี้

พื้นที่ที่ข่าวนี้ ได้รับการเผยแพร่ออกไปทางสื่อต่าง ๆ ก็มีเสียงตอบรับเข้ามาที่หอภาพยนตร์ทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นจำนวนมาก นั่นแสดงให้เห็นว่า การขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาตินั้น นอกจากจะเป็นเสมือนการทำบัญชีภาพยนตร์ที่สำคัญและเสี่ยงต่อการสูญเสีย ให้สามารถดำเนินการอนุรักษ์ได้ทันการณ์แล้วยังส่งผลให้ผู้คนในสังคมได้ตื่นตัวต่อการอนุรักษ์ภาพยนตร์อีกด้วย

สำหรับใครที่พลาดข่าวสำคัญข่าวนี้ไป สามารถทำความรู้จักมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั้ง ๒๕ เรื่องได้ตามรายชื่อต่อไปนี้

ดูเหมือนว่าช่วงนี้วงการภาพยนตร์ไทยต้องสูญเสียบุคคลในวงการอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเดือนกันยายนและตุลาคม ที่ผ่านมาก็เช่นกัน วงการบันเทิงไทยต้องสูญเสียนางเอกผู้แสนร่าเริง *ภาวณา ชนะจิต* นักร้องดาราดูเรียกเสียงหัวเราะ *มีศักดิ์ นาครัตน์* และนักสื่อสารมวลชนคนสำคัญของประเทศไทย *สรรพสิริ วิริยศิริ* หอภาพยนตร์ฯ ขอไว้อาลัยการจากไปของบุคคลทั้ง ๓ ท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

ตั้งแต่หอภาพยนตร์ฯ เปิดห้องภาพยนตร์สถาน ชั้น ๒ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ก็ได้รับเสียงเรียกร้องให้มีการฉายภาพยนตร์ที่ห้องภาพยนตร์สถาน ซึ่งตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป หอภาพยนตร์ฯ ได้นำโปรแกรมภาพยนตร์บางส่วนจากที่โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา ไปฉายที่ห้องภาพยนตร์สถาน ทุกเย็นวันอังคารและวันหยุดสุดสัปดาห์ เวลา ๑๘.๐๐ น. ผู้ที่สนใจสามารถเข้าชมตามโปรแกรมดังกล่าวได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

จดหมายข่าวฉบับสุดท้ายของปี ๒๕๕๕ ยังคงหนักแน่นด้วยเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่หอภาพยนตร์ฯ ได้จัดขึ้นเพื่อเอาใจแฟน ๆ ภาพยนตร์ให้มีความสุข สัมกับบรรยากาศเฉลิมฉลองก่อนขึ้นปีใหม่ โดยจดหมายข่าวฉบับส่งท้ายปีเก้านี้ จะวางรอให้ท่านหยิบอ่านได้ฟรี ทั้งที่ศาลายา และห้องภาพยนตร์สถาน รวมทั้งท่านยังสามารถแจ้งความจำนงให้เราจัดส่งให้ทางไปรษณีย์ได้ตามที่อยู่ที่ท่านต้องการ

ไซค์สองชั้น

ไซค์สองชั้น (๒๕๓๐)

อำนวยการสร้างโดย กรุงเทพมหานคร ภาพยนตร์ บริษัท
ไซค์สองชั้นเป็นหนังไทยแท้เรื่องแรกสร้างโดย กรุงเทพมหานคร บริษัท ซึ่งต่อมาคือบริษัทภาพยนตร์

เสียงศรีกรุง แห่งพี่น้องตระกูลลิววิต ผู้บุกเบิกกิจการสร้างภาพยนตร์ไทย โดยหอภาพยนตร์แห่งชาติค้นพบเศษฟิล์มเนกาติฟของภาพยนตร์เรื่องนี้ เมื่อปี ๒๕๓๘ หรือเมื่อ ๖๘ ปีต่อมา และสามารถช่วยชีวิตไว้ได้เพียง ๘๒ ฟุต กินเวลาฉายเพียงประมาณ ๑ นาทีเศษ จึงเป็นตัวอย่างอันหาได้ยากสุดแสนของภาพยนตร์ไทยยุคภาพยนตร์เงียบ

ชีวิตก่อน ๒๕๓๕ (๒๕๓๕)

ภาพยนตร์สมัครเล่นส่วนพระองค์ ใน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ ทรงเป็นนักถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่นคนสำคัญพระองค์หนึ่งในสมัยรัชกาลที่ ๗ ในจำนวนนี้มีฟิล์มภาพยนตร์ซึ่งหม่อมเจ้าปิยะรังสิต พระโอรสของพระองค์ ทรงตัดต่อประมวลจากฟิล์มภาพยนตร์ที่เสด็จพ่อของท่าน ทรงถ่ายบันทึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวัน และ

เทศกาลต่าง ๆ ของชีวิตในวัง และที่พิเศษคือ การบันทึกภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือภาพบันทึกวินาทีประวัติศาสตร์เมื่อยุวกษัตริย์ทั้งสองพระองค์ เข้าเฝ้าเฉพาพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

แม่ศรีธรรมบุญ (๒๕๓๖)

ภาพยนตร์สมัครเล่นส่วนพระองค์ใน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นนักถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่นที่สำคัญที่สุดพระองค์หนึ่ง

ในสยามสมัยรัชกาลที่ ๗ ผลงานภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ทรงใช้ชื่อเรียกว่า “บ้านดอกไม้ฟิล์ม” และหนึ่งในนั้นคือ ภาพบันทึกงานฉลองรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับกรณีเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ เพียงม้วนเดียว ที่พบในปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเสด็จนิวัตพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๑ (๒๔๘๑)

อำนวยการสร้างโดย บริษัท ไทยฟิล์ม จำกัด ภาพยนตร์ม้วนนี้เป็นตัวอย่างอันหาได้ยากของภาพยนตร์ข่าว ที่สร้างโดยบริษัทภาพยนตร์สำหรับฉายตามโรงภาพยนตร์ ภาพยนตร์นี้ ได้บันทึกภาพเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของชาติ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ยุวกษัตริย์พระชนมายุเพียง ๑๓ พรรษา พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จนิวัตพระนครหรือสยาม เป็นการชั่วคราว นับเป็นครั้งแรกที่แผ่นดินสยามมีกษัตริย์ประทับอยู่ในประเทศ หลังจากว่างเว้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖

การสวนสนามของกองกำลังเสรีไทย (๒๕๔๗)

ถ่ายภาพโดย ช่างถ่ายภาพยนตร์ของฝ่ายสัมพันธมิตร

ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์การสวนสนามของกองกำลังเสรีไทย ที่นำโดยนายปรีดี พนมยงค์ ในฐานะหัวหน้าเสรีไทยในประเทศไทย ซึ่งจัดรวมพลพรรคเสรีไทยทั่วประเทศ ประมาณแปดพันคน กระทำพิธีสวนสนามพร้อมอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายสัมพันธมิตร

จดหมายข่าว หอภาพยนตร์

กองบรรณาธิการ: งานประชาสัมพันธ์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์
เจ้าของ: หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม
๙๔ หมู่ ๓ พุทธมณฑล สาย ๕ นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๓-๑๔ โทรสาร ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๕ www.fapot.org
จัดพิมพ์ที่: โรงพิมพ์ ลินคอร์น โปรโมชัน
จำนวนพิมพ์: ๗,๐๐๐ เล่ม
เลข ISSN : ๒๒๒๘-๙๔๐๒
ขอสงวนลิขสิทธิ์จดหมายข่าว หอภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.๒๕๓๗

fiaf หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ (Federation de International Archive du Film)

มรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๒๕๕๕

บนถนนราชดำเนินกลาง ใจกลางพระนคร ในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๗ นับเป็นการประกาศต่อโลกว่าประเทศไทยยังมีเอกราชเหนือแผ่นดินตนเอง โดยมีสมบูรณ์ ยังมีเกียรติศักดิ์ศรี มิได้ถูกยึดครองและถูกปลดอาวุธอย่างผู้แพ้ ให้ถือว่าการประกาศสงครามของรัฐบาลไทยต่อสหรัฐอเมริกาและอังกฤษเป็นโมฆะ

กั๊วะเปิดกรุยกพในสมรภมโลกครั้กั ๒ (๒๕๔๗)

ถ่ายภาพโดย ช่างภาพสนาม

ของกองทัพสัมพันธมิตร

ภาพยนตร์มีวันนี้ บันทึกลับจากเครื่องบิน ปี ๒๕ ลำหนึ่งในฝูงบินที่ได้รับมอบภารกิจบินมาทิ้งระเบิด

ถล่มกรุงเทพฯ ในเวลากลางวัน ซึ่งคาดว่าคือปฏิบัติการของวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ฝูงบินขึ้นบินจากสนามบิน ที่ใกล้ถัดมา หลังจากประเทศไทยประกาศสงครามกับสหรัฐและอังกฤษ เมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๖ กองบินสัมพันธมิตรก็แห่มาทิ้งระเบิดกรุงเทพฯ ทำให้คนไทย โดยเฉพาะชาวเมืองหลวง ได้สัมผัสอิทธิฤทธิ์ ของสงครามโลกเป็นครั้งแรก ภาพยนตร์การทิ้งระเบิดกรุงเทพฯ นี้ มีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานที่จะเตือนให้คนไทยในรุ่นต่อ ๆ ไป ประจักษ์ถึงความน่าสะพรึงกลัว ความน่าสลดใจของการทำลายล้างอย่างมหันต์ของมนุษย์ด้วยกัน

ในยุคที่ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ถ่ายทำระบบ ๑๖ มิลลิเมตร พากย์สดในโรง เป็นหนังรักหวานชื่นและขมขื่นที่เรียบง่ายที่สุดเรื่องหนึ่งในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย เป็นภาพยนตร์รักและอุดมคติ เล่าถึงความรักระหว่างหนุ่มพนักงานเก็บขยะเทศบาล กรุงเทพฯ กับ สาวคนจรข้างถนน

แม่เฒ่าพระโขนง (๒๕๐๖)

อำนวยการสร้างโดย เสน่ห์ศิลปะภาพยนตร์

“แม่นาคพระโขนง” ฉบับที่สร้างโดย เสน่ห์ โภภะบุษย์ และแสดงเป็นแม่นาคโดย ปรีญา รุ่งเรือง ซึ่งออกฉายเมื่อปี ๒๕๐๖ และได้รับการต้อนรับจากผู้ชมเป็นประวัติการณ์ ทำรายได้สูงถึงล้านบาท นับได้ว่าเป็นภาพยนตร์แม่นาคฉบับที่ได้รับการ

กล่าวขวัญถึงมากที่สุด เป็นบันทึกความทรงจำแห่งอารมณื ความรู้สึก รสนิยม ความบันเทิงด้านภาพยนตร์ อิทธิพลความเชื่อ ของสังคมไทยในยุคกึ่งพุทธกาล ถ่ายทอดผ่านสื่อภาพยนตร์ ด้วยขนบการแสดงอย่างนาฏลิลิต และเทคนิคการถ่ายทำอย่างหนังบ้าน จนตัวภาพยนตร์ฉบับนี้กลายเป็นตำนานไปเสียเอง

การขกมวยข้มเปี้ยนโลกะหว่าว โพน กั๊วะเพชร-ปาสกาล เป็ส พ.ศ. ๒๕๐๓ เวกั๊วะขกมวยพิณิ คุฎกพะ (๒๕๐๓)

ถ่ายทำโดย สำนักงานสรรพสิริ (สรรพสิริ วีรยศิริ) การขกชิงตำแหน่งแชมป์เปี้ยนโลกมวยสากล รุ่นฟลายเวระระหว่าง โผน กิ่งเพชร กับ ปาสกาล เปเรซ เจ้าของแชมป์เปี้ยนชาวอาร์เจนไตน์ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๓ ที่เวทีลุมพิณิ กรุงเทพฯ ซึ่งการขกในวันนั้น ไม่มีการถ่ายทอดสดทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ แต่มีการถ่ายภาพยนตร์บันทึกการขกไว้ตลอด ด้วยฟิล์ม-ขนาด ๑๖ มิลลิเมตร ชาว-ดำ โดยสำนักงานสรรพสิริ ผลการขกปรากฏว่า โผนเป็นฝ่ายชนะคะแนน กลายเป็นนักขกแชมป์เปี้ยนโลกคนแรกของไทย ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเป็นการบันทึกความทรงจำครั้งสำคัญของชาติ

มื่อโจระ (๒๕๐๔)

อำนวยการสร้างโดย

แหลมทองภาพยนตร์

ในบรรดาผู้สร้างภาพยนตร์

ไทย ในยุคที่เรียกว่า ๑๖ มม. วิจิตร คุณาวุฒินับว่าเป็นผู้สร้างและผู้กำกับภาพยนตร์ไทย ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านความตั้งใจที่จะสร้างผลงานที่มีคุณภาพและคุณค่าทางศิลปะ “มื่อโจระ” เป็นภาพยนตร์เรื่องแรกที่ “คุณาวุฒิ” ลงทุนสร้างด้วยตนเอง และภาพยนตร์เรื่องนี้ยังได้รางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ในการประกวดตุ๊กตาทองเมื่อปี ๒๕๐๔ ซึ่งถือเป็นรางวัลแรกของ วิจิตร คุณาวุฒิ ผู้ที่ภายหลังสามารถคว้ารางวัลนี้ได้อีกมากมายจนได้รับฉายาว่า “เศรษฐีตุ๊กตาทอง”

เรื่อแนพ (๒๕๐๔)

อำนวยการสร้างโดย

อัครวิณภาพยนตร์

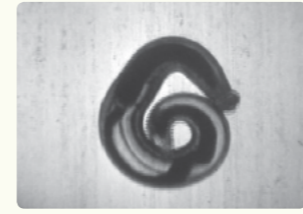
ผลงานภาพยนตร์ของบริษัท อัครวิณภาพยนตร์ ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล หรือ “เสด็จพระองค์ชายใหญ่” เจ้านายนักสร้างภาพยนตร์ ซึ่งทรงมีบทบาทและผลงานสร้างภาพยนตร์มาตั้งแต่ยุคก่อนสงครามโลก สำหรับ “เรื่อแนพ” เป็นโครงการสร้างภาพยนตร์ที่นำดารภาพยนตร์ฮ่องกง มาร่วมแสดงกับดารภาพยนตร์ไทย เพื่อให้ภาพยนตร์ไทยมีช่องทางจำหน่ายออกต่างประเทศ เรื่อแนพในหนังเรื่องนี้ทำหน้าที่เป็นที่พักพิงของชายหนุ่ม ๓ ชีวิต ซึ่งมีความฝันและเป้าหมายในอนาคตไปคนละทาง ทั้งนักมวย นักเรียนกฎหมาย และนักร้อง ทั้งสามต่างหวังปกป้องหญิงสาวคนเดียวกัน นี่จึงเป็นเวทีของการชิงรัก การเสียสละ การเสียใจ และการสูญเสีย

บับกั๊วะกรั๊กขอมพิณิพ็อดวิ (๒๕๐๕)

อำนวยการสร้างโดย จินดาวรรณภาพยนตร์

ภาพยนตร์ไทย ๑๖ มิลลิเมตรเรื่องนี้ เป็นหนังเรื่องแรกของ เพชรา เขาวราชฎ์ และเป็นเรื่องแรกที่แสดงนำคู่กับ มิตร ชัยบัญชา ก่อนที่ทั้งคู่จะกลายเป็นดาราคู่ขวัญของวงการภาพยนตร์ไทยในช่วงเวลาสิบปีถัดมาจากนั้น เพชรารับบทเป็นพิมพ์ฉวี สาวผู้ยึดมั่นในรัก แล้วมีอันต้องใจแตกสลาย เมื่อรู้ว่านายอาหาร คนรักที่เธอเฝ้าอุส่าห์ส่งเสียให้ได้ รั้าเรียนถึงเมืองนอก กลับหักหลังเธอด้วยการไปหมั้นหมายกับเต็มดวง ลูกเศรษฐี ก่อนที่อาหารจะสำนึกผิดในสิ่งเลวที่เขาทำลงไป จึงขอกลับมาคืนดีกับพิมพ์ฉวี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โครงเรื่องเหมือนเทพนิยาย แต่เนื้อเรื่องอย่างของไทย ซึ่งเจตจำนงของเจ้าของหรือผู้สร้าง คือ การทำสินค้าขายความบันเทิง

บิณ บิณ บิณ (๒๕๐๕)

อำนวยการสร้างโดย ละโว้ภาพยนตร์

ภาพยนตร์ที่สร้างโดยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ หรือ “เสด็จพระองค์ชายเล็ก” ของวงการหนังไทยในยุคนั้น นำแสดงโดย มิตร ชัยบัญชาและ เพชรา เขาวราชฎ์ คู่พระนางยอดเยี่ยมสูงสุดในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย และนักแสดงประกอบมาเกือบทั้งวงการภาพยนตร์ไทย ในขณะนั้น ด้วยการรวมเหล่าดารานักแสดงไว้มากมาย ถึง ๖๐ กว่าคน ใช้คำโฆษณาว่า “เพลงพราว ดาวรุ ดุพลีน” และยังมี ๑๔ เพลงไพเราะจาก ๑๕ ยอดนักเพลง เป็นตัวอย่างของภาพยนตร์ที่สามารถเป็นตัวแทนภาพยนตร์ไทยในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้ชัดเจน ทำหน้าที่ปลอบประโลมใจคนยากคนจนให้มีความหวัง ที่จะฝันว่า จะมีพระเอกในฝัน หม่อมหล่อ ลูกมหาเศรษฐีมาช่วยมาหลงรัก และครองรักกับเราอย่างชื่นมื่นสุขใจ

เสนห์บังทก (๒๕๐๓)

อำนวยการสร้างโดย

แหลมทองภาพยนตร์

ภาพยนตร์ในระบบ ๑๖ มม. แบบพากย์สด จากบทประพันธ์ของ อาจินต์ ปัจจุพรศรี เล่าเรื่องของ แพร หม่อมลูกทุ่ง บ้านศาลาเกวียนซึ่งหลงใหลใฝ่ฝันจะไปหาความเจริญของเมืองบางกอก ถึงขนาดยอมหนีการบวชทดแทนพระคุณพ่อแม่ และหนีการที่จะต้องแต่งงานกับ สไบ สาวลูกบ้านนาที่พ่อแม่เลือกไว้ให้ เป็นภาพยนตร์ที่ดังมากและชื่อตรง เป็นเอกสารบันทึกค่านิยมของหนุ่มสาวบ้านนอกที่ใฝ่ฝันจะเข้าไปแสวงโชค หรือซบตัวในเมืองกรุง ซึ่งเกิดขึ้นเป็นกระแสสังคมไทย ในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

และค้นพบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ นายแพทย์สวัสดิ์ยังเป็นผู้ตั้งชื่อว่า พยาธิตัวจิ๊ด การค้นพบนี้ทำให้ท่านและประเทศสยามมีชื่อเสียงไปทั่วโลก เพราะช่วยให้โลกสามารถหาทางป้องกันการติดต่อของโรคนี้ได้ นายแพทย์สวัสดิ์ แต่งสว่าง จึงนับเป็นปรมาจารย์ผู้สร้างคุณูปการยิ่งใหญ่ แก่วงวิชาการปรสิตวิทยา และวงการแพทย์ไทย

ยงป่านักโทษค่ายาสพตติ (๒๕๑๐)

ไม่ปรากฏนามผู้ถ่ายภาพ

เมื่อปี ๒๕๑๐ คณะรัฐมนตรี สมัยจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ใช้อำนาจคณะปฏิวัติให้ศาลทหารตัดสินประหารชีวิต ผู้ต้องหาค้ายาสพตติ เอรือน เป็นชายไทยเชื้อสายจีนสองคน โดยช่างถ่ายภาพยนตร์ชาวของสถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ ได้เข้าไปถ่ายทำพิธีการประหารชีวิตอย่างละเอียด เพื่อเสนอเป็นรายงานข่าวในค่านวนั้น เป็นเจตนาของทางการที่ต้องการแสดงตัวอย่างให้นักค้ายาสพตติเกรงกลัวอาญาบ้านเมือง ภาพยนตร์นี้อาจไม่เหมาะที่จะฉายเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยเฉพาะในสมัยที่รัฐธรรมนูญของไทยรับรองสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ แต่เป็น

ภาพยนตร์ที่มีค่าในฐานะเอกสารบันทึกกระบวนการประหารชีวิตของไทยในยุคสมัยนั้น

อึนกร็อง (๒๕๑๓)

อำนวยการสร้างโดย สมนึกภาพยนตร์

ภาพยนตร์ไทยที่ก่อให้เกิดข่าวครึกโครมตกใจแก่คนไทยทั้งประเทศในวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ เมื่อ มิตร ชัยบัญชา ผู้กำกับและผู้แสดงภาพยนตร์ฉบับนี้ที่ร้ายจาก เฮลิคอปเตอร์ ขณะกำลังถ่ายทำฉากจบของภาพยนตร์ และเมื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ ออกฉาย จึงก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์แก่แฟนภาพยนตร์ขณะนั้น ภาพยนตร์อินทรีทองจึงกลายเป็นหนังประวัติศาสตร์ หนังสือของขวัญ หนังสือของคนไทย และสังคมไทยในยุคสมัยปี ๒๕๑๓

ดาโลลามะในสวนโมกข (๒๕๑๕)

หน้าบ้านของสวนโมกขพลาราม

เป็นภาพยนตร์ตัวอย่างที่เรียกว่า หน้าบ้าน หรือให้ถูกชัดขึ้นก็ต้องว่าหน้าวัดของวัดธารน้ำไหล สวนโมกขพลาราม ไซยา สุราษฎร์ธานี ซึ่งทางวัดได้มอบแก่หอภาพยนตร์แห่งชาติ เป็นภาพบันทึกเหตุการณ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เมื่อองค์

ดาโลลามะ ผู้นำทางด้านจิตวิญญาณสูงสุดของชาวทิเบต เดินทางมาเยี่ยมท่านพุทธทาสภิกขุ ณ สวนโมกขพลาราม ภาพยนตร์บันทึกภาพเหตุการณ์ตามลำดับอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่มีการจัดแสดง ตั้งแต่ท่านดาโลลามะเดินทางมาถึงสวนโมกข จนกระทั่งท่านพุทธทาสและชาวบ้านตลอดจนข้าราชการ พากันไปส่งท่านที่สถานีรถไฟไซยา เพื่อเดินทางกลับ

หญ่บับบ ๗ ยอดมบุษย์ (๒๕๑๓)

อำนวยการสร้างโดย บริษัท

ไซโยภาพยนตร์, สึบุรายะโปรดักชั่น เด็กไทย โดยเฉพาะเด็กชายในยุค ๒๕๑๐ - ๒๕๒๐ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในเมืองไทย ไม่รอดพ้นจากอำนาจมนต์สนุกของภาพยนตร์ชุดทางทีวีจากญี่ปุ่น คือ ชุดยอดมนุษย์อุลตร้าแมน ยอดมนุษย์ที่คอยพิทักษ์โลก โดยการปราบเหล่าร้าย สัตว์ประหลาดสำหรับภาพยนตร์เรื่องนี้ อุลตร้าแมน จากญี่ปุ่นมาสัมผัสสัมพันธ์ทางใจกับหนุมาน สมุนเอกของพระรามสร้างโดยสมโพธิ แสงเดือนฉาย ซึ่งเคยไปศึกษาวิชาทำหนัง ในโรงถ่ายโตโฮ ภาพยนตร์เรื่องนี้ มีค่าเป็นเครื่องมือในการสัมผัสอารมณ์ของเด็กไทยที่กำลังเติบโตอยู่ในช่วงทศวรรษของปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบันทึกความทรงจำที่มีอาจเล่าด้วยสื่ออื่นใดได้นอกจากได้ดูบนจอภาพยนตร์

กอนพูน โคโพะ ราชฎรเต็มขััน (๒๕๒๐)

อำนวยการสร้างโดย พร้อมมิตรภาพยนตร์, ไฟร์สตาร์โปรดักชั่น

หลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ได้เกิดกระแสหนังไทยที่มีเนื้อหาสาระสะท้อน หรือตีแผ่ หรือเปิดโปงปัญหาสังคม อย่างที่ไม่เคยมีปรากฏมาก่อน “ทองพูน โคโพะ ราชฎรเต็มขััน” เป็นหนังของ มจ.ชาติเฉลิม ยุคล หรือ ท่านมัย ซึ่งมีบทบาทเป็นหัวหน้าคนหนึ่ง ในการนำกระแสหนังไทยก้าวหน้าหรือคลื่นลูกใหม่ในขณะนั้น “ทองพูน โคโพะ” เล่าเรื่องของคนตัวเล็ก ๆ ในสังคม ซึ่งมีปัญหาเล็ก ๆ แต่ปัญหานั้นสะท้อนถึงปัญหาใหญ่ของทั้งสังคมหนังนี้ยังสื่อสารถึงจิตวิญญาณของคนอีสานที่กระจ่ายระกระหากบ้านเกิดไปหากินต่างถิ่นให้เห็นถึงความคิดถึงบ้าน และความเห็นอกเห็นใจกัน

มรดกภาพยนตร์แห่งชาติ ครั้งที่ ๒๕๕๕

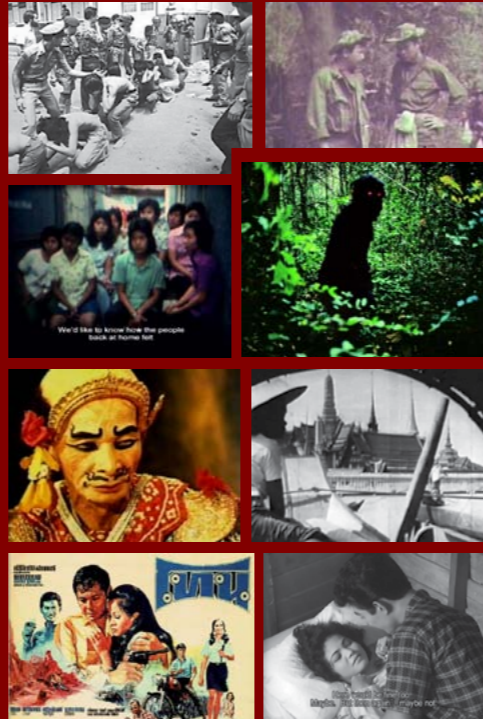
ครอบครัวนอก (๒๕๒๑)

อำนวยการสร้างโดย ดวงกมลมหรสพ
ภาพยนตร์ซึ่งสร้างจากนิยายชื่อเรื่องเดียวกัน โดย คำหามาน คนโค นักวิชาการด้านการศึกษาและคนอีสาน เป็นภาพยนตร์ที่สร้างโดยคนอีสานและทีมงานคนอีสาน คือ กมล กุลตังวัฒนา อดีตนักพากย์หนัง กำกับโดย สุรสิทธิ์ ผาธรรม นักพากย์หนังสายอีสานเช่นกัน เมื่อภาพยนตร์ออกฉายในปี ๒๕๒๑ หลังจากเกิดเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ซึ่งทำให้บ้านเมืองกลับไปสู่การปกครองแบบเผด็จการอีกครั้ง ปรากฏว่าภาพยนตร์ได้รับการต้อนรับจากผู้ชมอย่างมากเป็นประวัติการณ์ จนเกิดกระแสภาพยนตร์อีสานและการภาพยนตร์อีสานขึ้นเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย ประเด็นเด่นของหนัง คือการกล่าวถึงครู จิตวิญญาณของครู อุทิศแด่ของครู ผู้ท้าทายอำนาจอันมีขอบธรรม

คนจร (๒๕๕๒)

อำนวยการสร้างโดย ยูมา พิล์ม
“คนจร าลา” ของ อรรถพร ไทยศิริรัฐ เป็นภาพยนตร์ไทยที่พิเศษ แปลก ประหลาด เป็นหนึ่ง ที่นักดูหนัง ไม่ว่าจะที่ไหนในโลก จะต้องรู้สึกว่าเป็นหนังคนทำไม่ธรรมดา เพราะหนังได้รับการปรุงแต่งให้มองผ่านด้วยทัศนคติ การตีความ และตีค่าเหตุการณ์ ตัวละครหรือ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยความเป็นตัวตนของผู้สร้างเอง นำเสียดายที่ อรรถพร ไทยศิริรัฐ เกิดมาแล้วสามารถสร้างสรรค์งานภาพยนตร์ของเขาเองจริง ๆ ได้เพียงเรื่องเดียว นี้ แต่คิดอีกทีหนึ่ง นี่ก็นับว่าเพียงพอแล้ว ที่จะเป็เนเอกภาพยนตร์สำคัญเรื่องหนึ่ง ในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย

สวรรค์บ้านนา (๒๕๕๒)

อำนวยการสร้างโดย เอ็กซ์ตรา เวอร์จิ้น
ภาพยนตร์ “สวรรค์บ้านนา” เป็นภาพยนตร์สารคดีดำเนินเรื่องขนาดยาวเรื่องแรกของอุรุพงษ์ รักษาสิทธิ์ เล่าเรื่องสวรรค์ของชาวนา เพื่อบอกว่าสวรรค์บ้านนามีอยู่จริง หรือว่าสวรรค์หายกลายเป็นนรก ภาพยนตร์ของเขาแสดงให้เห็นการซึมซับวิถีชีวิตของชาวนา ทั้งลึกลงไปภายในหัวใจหัวใจ ทั้งทำที่อกักปรียาอากาศที่เป็นอยู่ เทศะหรือธรรมชาติแวดล้อม กาละหรือวันเวลาฤดูกาลที่ผันเวียน เล่าเรื่องเก่าที่ใครก็เล่ากันและดูเหมือนไม่มีวันจบ คือ เรื่องชาวนา ผู้ไม่มีที่นาของตนเอง กลายเป็นกรรมกรนา รับจ้างทำนาของคนอื่น เรื่องของหนี้สินนอกระบบที่รัดรั้งชาวนาดูจโซ่ตรวนหรือเชือกผูกคอ และเรื่องเล่าเก่าที่ชาวนาสั้นหนทางอื่น นอกจากถูกเครื่องจักรกลดูดเข้าสู่สูมหานครหลวง เป็นภาพยนตร์สารคดีที่มีได้พูดแทน แต่พูดโดยจิตวิญญาณของชาวนาใน พ.ศ. นี้ หรือยุคสมัยของเขา

เมืองในหมอก (๒๕๒๑)

อำนวยการสร้างโดย มูฟวี่งพิทเจอร์
“เมืองในหมอก” ของ เพิ่มพล เชยอรุณ เป็นการดัดแปลงบทละครเรื่อง “ความเข้าใจผิด” ของ อัลแบร์ กามูส์ มาเป็นภาพยนตร์ไทย เพียงแต่ว่าแทนที่เพิ่มพลจะดัดแปลงเรื่องให้เกิดในประเทศไทย เขากลับทำฉากให้ดูเหมือนว่าเป็นเมืองกันดารแปร่ง ๆ ที่ใดที่หนึ่งในโลก ซึ่งดูเหมือนไม่ใช่ประเทศไทย เมื่อหนังออกฉายในปี ๒๕๒๑ ไม่ได้ได้รับการต้อนรับจากแฟนภาพยนตร์นัก ผู้กำกับหนังให้สัมภาษณ์ในเวลาต่อมาว่า เขาใช้หัวหรือสมอง และตั้งใจทำหนังเรื่องนี้มากแต่คนดูไม่ยอมรับความสำคัญของเมืองในหมอกก็คือความที่มันมลังเมลือง และน่าค้นหาว่าสามารถใช่เป็นตัวชีวิตรสนิยมของคนดูและคนสร้างศิลป์ได้หรือไม่

ท่านสามารถรับชมมรดกภาพยนตร์แห่งชาติ ทั้ง ๕๐ เรื่อง ได้ที่ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี เปิดบริการทุกวันจันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. และสามารถตรวจสอบโปรแกรมการฉายที่โรงภาพยนตร์ศรีศาลายาในวันเสาร์ - อาทิตย์ ตลอดเดือน พฤศจิกายนและธันวาคม ได้ในหน้า ๓๒ - ๓๖

จดหมายข่าวหอภาพยนตร์

ปฏิบัติการกู้หนัง

ด่วน ยะลา

ภารกิจของทีมงานหน่วยกู้หนัง ที่จะนำมัลเลอร์คืน พังในครั้งนี้ เริ่มต้นขึ้นในสายวันหนึ่ง เมื่อคุณวีโรจน์ ศรีไสย ผู้อำนวยการหอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ ยะลา ได้โทรศัพท์มาแจ้งข่าวกับคุณโดม สุวงค์ ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ว่าพบฟิล์มภาพยนตร์เรื่อง *ด่วนยะลา* แล้ว

ภาพยนตร์เรื่อง *ด่วนยะลา* นั้น เป็นภาพยนตร์ไทย ที่ออกฉายเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ นำแสดงโดย ปิยะ ตระกูลราชกูร์ มีความสำคัญเป็นพิเศษเพราะทั้งผู้สร้าง เนื้อเรื่องและการถ่ายทำนั้นเกี่ยวพันกับท้องถิ่น ยะลา-ปัตตานี ทั้งสิ้น จึงนับเป็นบทบันทึกความคิด วิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่ในรูปแบบของภาพยนตร์อย่างแท้จริง โดยคุณโดมได้ฝากให้ ผอ.วีโรจน์ ช่วยตามหามาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จนกระทั่งเพิ่งได้พบเจอในปี นี้ และประกอบกับที่ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ นี้ หน่วยกู้หนังมีโครงการสำรวจฟิล์มภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ ในเขตพื้นที่ภาคใต้ อยู่แล้ว ปฏิบัติการกู้หนังด่วนยะลาและสำรวจเพิ่มเติมในพื้นที่ใกล้เคียง จึงถือกำเนิดขึ้น

โอค (เริ่มกันที่...) เบตง

ศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม หน่วยกู้หนังออกเดินทางจากสถานีขนส่งสายใต้ มุ่งหน้าสู่ อ.เบตง จ.ยะลา โดยหนึ่งในทีมงานหน่วยกู้หนัง ซึ่งมีพี่เพติเมเป็นคนเบตง ได้เล่าให้ฟังว่า เคยเห็นการฉายหนังที่บันทึกวิถีชีวิตของสมาชิกโจรจีนคอมมิวนิสต์มาลายา (จคม.) ในหอประชุมโรงเรียน เมื่อมาถึงอำเภอเบตงในเช้าวันเสาร์ เราจึงมุ่งหน้าสู่อุโมงค์ปิยะมิตร ซึ่งเป็นฐานปฏิบัติการบริเวณแนวตะเข็บชายแดนไทยและมาเลเซียของ จคม. พื้นที่ ปัจจุบันที่นี้ปรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเปิดให้บริการทุกวัน ที่ร้านจำหน่ายของที่ระลึกมีทีวีดีภาพเคลื่อนไหวของสมาชิก จคม. ในอดีตวางจำหน่าย เมื่อสอบถามข้อมูลจึงทราบว่า เป็นภาพที่แปลงสัญญาณมาจากต้นฉบับที่เป็นฟิล์ม แต่การมอฟิล์มให้หอภาพยนตร์ไปดูแลรักษานั้น จะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการเสียก่อน เราจึงทำได้เพียงมอคู่มือการอนุรักษ์ภาพยนตร์ฯ ให้เขาเอาไว้

รายชื่อภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

(เรียงตามลำดับตัวอักษร)

๑. การต่อสู้ของกรรมกรหญิงโรงงานฮาร์วา (๒๕๑๘)
๒. คล้องช้าง (๒๕๘๑)
๓. ทองปาน (๒๕๒๐)
๔. ทวิภาพ (๒๕๔๗)
๕. โทณ (๒๕๑๓)
๖. นิวเพชร (๒๕๐๑)
๗. น้ำท่วมกรุงเทพ (๒๕๘๘)
๘. บันทึกเหตุการณ์ ๖ ตุลา (๒๕๑๙)
๙. ผีตองเหลือง (๒๕๐๕)
๑๐. ผีเสื้อและดอกไม้ (๒๕๒๘)
๑๑. แผลเก่า (๒๕๒๐)
๑๒. พระเจ้ากรุงสยามเสด็จฯ ถึงกรุงเบิร์น (๒๕๔๐)
๑๓. พระเจ้าช้างเผือก (๒๕๘๘)
๑๔. พระราชพิธีเฉลิมกรุงมหานคร และพระราชวงศ์จักรีอันประดิษฐานมาครบ ๑๕๐ ปี (๒๕๗๕)
๑๕. พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (๒๕๖๘)
๑๖. ไฟเย็น (๒๕๐๘)
๑๗. ประมวลภาพเหตุการณ์สูญเสีย พระเอกผู้ยิ่งใหญ่ มิตร ชัยบัญชา(๒๕๑๓)
๑๘. มนต์รักลูกทุ่ง (๒๕๑๓)
๑๙. รัฐประหาร ๒๕๙๐ (๒๕๙๐)
๒๐. โรจนมนร (๒๕๐๐)
๒๑. ลุงบุญมีระลึกชาติ (๒๕๕๓)
๒๒. ลูกอีสาน (๒๕๒๕)
๒๓. สุดสาคร (๒๕๒๒)
๒๔. อนุทินวีรชน ๑๔ ตุลา (๒๕๑๗)
๒๕. ! (อัศเจริย์) (๒๕๒๐)

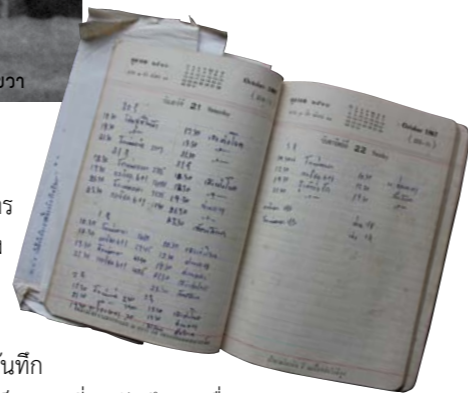
บริเวณปากอุโมงค์ปิยะมิตร เมื่อครั้งอดีต โรงภาพยนตร์สหมิตรอยู่ด้านขวา

บริเวณโรงภาพยนตร์อโรรา ในปัจจุบัน

โกหล่า หรือ คุณตาพิพัฒน์ และสมุดจดบันทึกคู่มือ

ทรงจำยังคงดีเยี่ยม นอกจากการคุยกันเรื่องเก่า ๆ ของโรงหนัง ออโรราและยุคเฟื่องฟูของโรงภาพยนตร์ในอำเภอเบตงแล้ว คุณตาโกหล่ายังใจดี ค้นสมุดบันทึก ออกมาให้เราดูสองสามเล่ม เป็นสมุดที่จดบันทึกรายชื่อภาพยนตร์ที่เข้าฉายของโรงภาพยนตร์ออโรราตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น รวมทั้งรายชื่อหนังที่เข้าฉายของวิกคู่แข่งอย่างสมมิตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ จนถึงปี ๒๕๓๒ นับเป็นสมุดจดบันทึกล้ำค่าที่บันทึกเรื่องราวของภาพยนตร์ที่คนเบตงได้ดูได้ตลอดทุกวัน ทุกเดือน ทุกปี เป็นเวลาเกือบ ๓๐ ปี ลูกหลานของคุณตาโกหล่าเสริมให้ฟังว่า หากมีการต้องขนย้ายสิ่งของเพื่อซ่อมแซมบ้าน คุณตาโกหล่าจะไม่ยอมทำอะไรเลยถ้ายังหาสมุดบันทึกเหล่านี้ไม่เจอ ก่อนจากกัน คุณตาโกหล่ายังนัดให้เราพบกับคุณวรวิทย์ เรื่องพูนวิทย์ อดีตช่างเขียนอักษรจีนของโรงหนังทั้งที่เบตงและหาดใหญ่ ที่นี่อีกครั้งในวันรุ่งขึ้น ซึ่งทำให้ได้รับรู้เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยของช่างเขียนอักษรจีนว่าจำเป็นจะต้องมีอยู่ในพื้นที่ที่คนรู้ภาษาจีนมากกว่าภาษาไทย รวมถึงยังได้ทราบเรื่องของอำเภอหาดใหญ่ ว่าเคยเป็นหนึ่งในศูนย์ใหญ่ของวงการภาพยนตร์ในภาคใต้อีกด้วย

อย่างเช้าวันที่ ๔ ของการเดินทาง เราตั้งใจกันว่าจะเข้าสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากวัฒนธรรมอำเภอเบตง แต่ก็ต้องพบว่ายังปิดทำการ เราจึงเดินทางไปที่พิพิธภัณฑ์เมืองเบตงแทน และได้พบเครื่องฉายภาพยนตร์ ๘ มม. แสดงว่าที่นี่น่าจะมีหนังบ้าน นำเสียดายที่เรายังไม่พบ จากนั้นจึงพบกับภาพถ่ายเก่าแก่ของโรงภาพยนตร์สมมิตร เมื่อครั้งยังเป็นโรงมหรสพ ที่มีทั้งการแสดงงิ้วและฉายภาพยนตร์ แต่ภาพถ่ายไม่คมชัดมากนัก เราจึงคิดจะออกตามหาเจ้าของภาพถ่ายต้นฉบับที่นำมาใช้จัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์

ภาพยนตร์เรื่อง *ดวนยะลา* นั้น เป็นภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ มีความสำคัญเป็นพิเศษเพราะทั้งผู้สร้าง เนื้อเรื่อง และการถ่ายทำนั้น เกี่ยวพันกับท้องถิ่นยะลา-ปัตตานีทั้งสิ้น

ตอนเที่ยง เรากลับเข้ามาในตัวเมืองเพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลโรงหนังออโรรา โรงหนังเก่าที่ชาวบ้านเรียกกันว่าวิกใหม่ ตัวอาคารยังไม่ได้ทุบทิ้ง แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น เบตงปลาซ่า หน่วยภูหนางไปถึงเบตงในช่วงที่เป็นวันหยุดยาวเทศกาลฮารีรายอ ซึ่งเป็นเทศกาลเฉลิมฉลองของศาสนาอิสลามและชาวมุสลิมทั่วโลกพอดี เบตงในช่วงที่เราได้พบจึงคลาคล่ำไปด้วยนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งมาเลเซียและสิงคโปร์

เช้าวันรุ่งขึ้น เราได้รับคำแนะนำให้ไปพบกับคุณพิเชฐ กิตติสุธิพันธ์ อายุ ๖๕ ปี เจ้าของบริษัทขายรูป โกลี่ ๆ กับโรงแรมแกรนด์ แมนดาริน ที่พักของเรา คุณพิเชฐเล่าว่า ท่านเกิดมาในย่านโรงหนัง สมัยนั้น ออโรราวิกใหม่เป็นโรงอิฐ ส่วนโรงหนังสมมิตร วิกเก่าเป็นโรงไม้ หลังคาสังกะสี มีสองชั้น จุ๊ซมได้ประมาณห้าร้อยกว่าคน ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงหนังคิงส์ ปัจจุบันได้ขายที่และทุบตัวโครงสร้างอาคารทิ้งไปแล้ว กลายมาเป็นพื้นที่ลานจอดรถของโรงแรมแกรนด์ แมนดารินนี่เอง คุณพิเชฐแนะนำว่า ถ้าอยากได้ข้อมูลของโรงหนังออโรรา ให้เราลองไปหา โกหล่า ดู

โกหล่า ที่พูดถึงนั้น คือคุณตาพิพัฒน์ รัชตเศรษฐกุล วัย ๗๐ ปี อดีตบุคคลากรหนึ่งของโรงออโรรา ที่ปัจจุบันสุขภาพและความ

คุณจรรยา ผ่องอำไพ เจ้าของฟิล์มดวนยะลา

หน่วยภูหนางรับมอบฟิล์ม ดวนยะลา จากคุณวีโรจน์

เมื่อจะได้เห็นภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ในเบตงเพิ่มเติม เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ได้แนะนำให้เราไปพบกับคุณเสาวนีย์ วิเศษสังข์ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองเบตง ท่านนี้ได้แนะนำให้เราไปหาโกไข่ ซึ่งเป็นคนเก็บสะสมรูปภาพเก่า เปิดร้านขายเครื่องดื่มและอาหารตามสั่งอยู่หลังตลาดเก่า เมื่อเราไปถึงร้านของโกไข่กลับพบว่าโกไข่ออกไปข้างนอก เราจึงตัดสินใจกลับมาพบโกไข่อีกครั้งในวันพรุ่งนี้

เช้าตรู่ ของวันที่ ๒๒ สิงหาคม พวกเรามาพบโกไข่ ที่ร้านกาแฟ “อำเภอบตง” ซึ่งตกแต่งอย่างสวยงาม ประดับประดาไปด้วยรูปภาพเก่าและของตกแต่งมากมาย โกไข่ มีชื่อจริงว่า คุณชาญนุกแก้ว เป็นอดีตบัณฑิตด้านศิลปะจากรั้ว มศว. ที่ผันตัวมาเปิดร้านกาแฟเล็ก ๆ นี้อยู่ที่บ้านเกิด เพื่อจะได้มีเวลาดูแลคุณแม่ที่อยู่ในวัยชรา และยังสนใจสะสมภาพถ่ายและของเก่า ๆ ซึ่งนอกจากภาพวิกเก่า ที่เราได้เห็นในพิพิธภัณฑ์แล้ว โกไข่ยังบอกว่า อาจเก็บภาพวิกใหม่ อย่างโรงหนังออโรราได้ด้วย แต่ต้องใช้เวลาในการค้นหา

ดวน! ยะลา--ปัตตานี

จากเบตง เราใช้เวลาประมาณสองชั่วโมงครึ่ง เดินทางมาถึงอำเภอเมืองยะลา เพื่อปฏิบัติการหลัก คือ การรับมอบฟิล์มภาพยนตร์เรื่อง *ดวนยะลา* จากคุณวีโรจน์ ศรีไสย ที่หอดจดหมายเหตุฯ ยะลา ตามเวลานัดหมายไว้ คือ บ่ายสองโมง เจ้าหน้าที่ของหอดจดหมายเหตุ ฯ ให้การต้อนรับเราเป็นอย่างดี เริ่มจากพาไปชมสถานที่เก็บฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มม. หลายม้วนที่เก็บเอาไว้ โดยไม่ทราบที่มา สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นหนังของหน่วยงานราชการ จากนั้น คุณวีโรจน์จึงพาเราไปยังหนังดวนยะลา ๒

คุณวีโรจน์ได้ประกาศตามหาหนังเรื่องนี้ ทางรายการวิทยุ และช่างบังเอิญ ที่หนึ่งในผู้ฟังเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการสร้างหนังเรื่องนี้ ทั้งยังลงทุนขับรถนำมาให้ด้วยตัวเอง จากจังหวัดปัตตานี

กระเป่า ซึ่งที่มาของการพบฟิล์มชุดนี้ เกิดขึ้นหลังจากที่คุณวีโรจน์ได้รับการไหว้วานจากคุณโตมอย่างที่กำลังไว้ในตอนต้น จึงได้ประกาศตามหาหนังเรื่องนี้ทางรายการวิทยุ และช่างบังเอิญ ที่หนึ่งในผู้ฟังเป็น คุณจรรยา ผ่องอำไพ เจ้าของและผู้ดำเนินการสร้างหนังเรื่องนี้ ทั้งยังลงทุนขับรถนำมาให้ด้วยตัวเองจากจังหวัดปัตตานี ก่อนเปิด เราแอบดมกลิ่นฟิล์ม ค่อยใจขึ้นเมื่อพบว่าไม่มีกลิ่นเหม็นเปรี้ยวอันเป็นสัญญาณของฟิล์มที่เสื่อมสภาพ และยิ่งดีใจเมื่อเห็นว่าฟิล์มส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในสภาพดี มีบางม้วนที่เริ่มมองเห็นว่ามีอาการเสื่อมสภาพแล้วบ้าง เราจึงรีบนำฟิล์มภาพยนตร์ท้องถิ่นอันมีค่าเรื่องนี้ ส่งต่อไปยังศาลาฉายทางรถไฟทันที และนับเป็นโชคดีอีกครั้งที่ฟิล์มสามารถเดินทางขึ้นไปได้ก่อนที่จะมีเหตุการณ์รถไฟตกรางเพียงหนึ่งวัน

เรานัดพบกับคุณจรรยา ผ่องอำไพ ไว้ในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ที่จังหวัดปัตตานี เพื่อพูดคุยสอบถามเกี่ยวกับที่มาที่ไปของการสร้างหนังเรื่องนี้ เวลาที่เหลือในยะลาอีกหนึ่งวันกว่า ๆ เราจึงตัดสินใจออกเดินทางไปกับข้อมูลเพิ่มเติมตามโรงภาพยนตร์เก่า ๆ ในอำเภอเมืองยะลา ซึ่งทีมงานหอภาพยนตร์เคยลงมาสำรวจครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ในปัจจุบันอำเภอเมืองยะลา เหลือโรงภาพยนตร์ที่ยังเปิดฉายอยู่เพียงแห่งเดียว คือ *โรงหนังโคลิเซียม ซีเนเพล็กซ์* ตั้งอยู่ในศูนย์การค้าโคลิเซียม ยะลา และยังเป็นแห่งเดียวใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้อีกด้วย ส่วนโรงหนังเก่าอื่น ๆ ส่วนใหญ่ล้วนยังอยู่ในสภาพตัวโครงสร้างเดิม *โรงหนังพาด้า* ปัจจุบันกลายเป็นแผงค้าเสื้อผ้า แวดล้อมด้วยตลาดสด ยังมีป้ายโฆษณาหนึ่งของ ฉลอง ภักดีวิจิตรติดอยู่ *โรงหนังสยามหรือวิกคิงส์* ปัจจุบันกลายเป็นสถานที่เลี้ยงนกนางแอ่น แต่ยังมีป้ายชื่อโรงหนังสยามได้ชัดเจน *โรงหนังลูน่า* ก็ยังมีป้ายชื่อโรงหนังอยู่ ด้านหน้าดัดแปลงเป็นร้านคารังกาแฟ ตัวอาคารด้านหลังปัจจุบันกลายเป็นสถานที่ซื้อขายและเก็บยางพารา และ *โรงหนังรามัน* ที่ยังเห็น

โครงสร้างของโรงหนังได้ชัดเจนที่สุด ปัจจุบันใช้เป็นที่เขียนคัทเอาท์และป้ายติดรถแท็กซี่ของ *โรงภาพยนตร์โคลิเซียม* ตั้งอยู่ตรงข้ามกับศาลเจ้าแม่กวนอิมยิวฉือเซียง ตั้งส่วน *โรงหนังเฉลิมชัย* ซึ่งอยู่ละแวกใกล้เคียงกับศูนย์การค้าโคลิเซียมในปัจจุบันนั้น ปิด

กิจการและเรือ่ทั้งไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓

ที่โรงหนังรามัน เราได้พบกับคุณหมอกหยง จรุงกิตติพงศ์ อายุ ๖๓ ปี ชาวหาดใหญ่ ช่างเขียนคัทเอาร์ทรงแก้วฝีมือชั้นครูของโรงหนังโคลีเซียม ที่เริ่มต้นชีวิตช่างเขียนในวัยเยาว์ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ที่หาดใหญ่ ก่อนจะต้องจากบ้านเกิดเป็นช่างเขียนจากทางใต้ที่ขึ้นไปบุกเบิกงานเขียนคัทเอาร์ทรงแก้วอีสานเป็นรุ่นที่สอง ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๑๓ และกลับมาประจำการอยู่ที่ยะลาจนถึงปัจจุบัน คุณหมอกหยงได้นำเอารูปภาพเก่า ๆ ทั้งที่ภาคใต้และภาคอีสานมาให้เราดู พบว่าหนึ่งในนั้นมีรูปถ่ายของโรงหนังออโรราที่อำเภอเบตงด้วย แทบไม่น่าเชื่อเลยว่าหลังจากพยายามค้นหาอยู่นานกลับได้มาพบกับภาพถ่ายนี้โดยบังเอิญ ที่อำเภอเมืองยะลา

เช้าวันรุ่งขึ้นเราออกเดินทางไปพบกับคุณจรรยา ผ่องอำไพที่จังหวัดปัตตานี คุณจรรยา และภรรยา ได้บอกเล่าถึงที่มาที่ไปในการสร้างและเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยของหนังเรื่องดวงยะลา ทำให้เราได้ทราบว่านี่เป็นผลงานการแสดงเรื่องทำ ๆ ในชีวิตของคุณสุคนธ์ คิ้วเหลี่ยม และยังเป็นเรื่องแรก ๆ ที่ถ่ายทำการชนกะอันเป็นกีฬาพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้อีกด้วย ใบปิดหนังเรื่องนี้ เป็นรูปรดวน มีฉากหลังเป็นมัสยิดกลางของจังหวัดปัตตานี

หลังจากลาคุณจรรยาและภรรยา เราจึงเดินทางต่อไปพบกับคุณชนันท์ สุวรรณรัตน์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนัก

“ *ดวงยะลา* เป็นผลงานการแสดงเรื่องทำ ๆ ในชีวิตของคุณสุคนธ์ คิ้วเหลี่ยม และยังเป็นเรื่องแรก ๆ ที่ถ่ายทำการชนกะอันเป็นกีฬาพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ”

วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามข้อมูลที่หน่วยกู้หนังของเราได้มาจากการลงพื้นที่ ที่ ม.อ.วิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ว่านี่ยังมีฟิล์มเก็บไว้อยู่ไม่น้อย คุณชนันท์ยินดีรับเป็นธุระรวบรวมฟิล์มที่เก็บเอาไว้ให้ ทั้งภาพยนตร์ทางการศึกษาและประวัติการก่อตั้งของมหาวิทยาลัย ส่วนเราก็ต้องกลับขึ้นไปทำหนังสือส่งเรื่องลงมาอย่างเป็นทางการเช่นกัน

และแล้ว ปฏิบัติการกู้หนังดวงยะลา และการสำรวจพื้นที่ยะลา - ปัตตานี ก็ได้เสร็จสิ้นไปเป็นที่เรียบร้อย แต่ภารกิจลงใต้ของหน่วยกู้หนังครั้งนี้ยังไม่สิ้นสุด ฉบับหน้า เราจะพาท่านผู้อ่านไปตามหาร่องรอยโรงหนังเก่าที่ จ.สตูล จังหวัดที่ยังไม่เคยได้รับการสำรวจด้านภาพยนตร์มาก่อนเลยสักครั้ง รับรองว่ายังมีเรื่องราวที่น่าสนใจจากปลายด้ามขวาน รอท่านอยู่อีกมากมาย

โปรดคอยติดตาม...

ประชุมวิชาการด้านภาพยนตร์ไทย ครั้งที่ ๒

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา สถาบันหนังไทย หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้จัดงานประชุมวิชาการด้านภาพยนตร์ไทยครั้งที่ ๒ ขึ้น ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอภาพยนตร์ฯ โดยในงานครั้งนี้มีผู้สนใจมางานานาในงานวิจัยในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

ดร.สหะโรจน์ กิตติมหาเจริญ นำเสนองานวิจัยเรื่อง **หนึ่งตัวบท สองความคิด สองผู้กำกับ : จากกวีวรรณกรรมสู่กวีภาพยนตร์** ซึ่งนำเสนอประเด็นการดัดแปลงบทวรรณกรรมไทยเรื่อง *กากี* ที่คนไทยคุ้นเคย มาเป็นภาพยนตร์ทั้ง ๒ เวอร์ชัน โดยดร.สหะโรจน์ ยังวิเคราะห์ถึงแนวคิดเรื่องเพศวิถีของผู้หญิงที่ถูกถ่ายทอดจากทั้งสองสื่อ

นายเอกสิทธิ์ พันธุ์ฟู นำเสนองานวิจัยเรื่อง **อัตลักษณ์ไทยในภาพยนตร์ของเชิด ทรงศรี** ซึ่งมุ่งวิเคราะห์การนำเสนอลักษณะความเป็นไทย ทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม ผ่านผลงานภาพยนตร์ของเชิด ทรงศรี ซึ่งสะท้อนให้เห็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยในยุคสมัยต่าง ๆ

นายชญานิษฐ์ ธนสุขถาวร นำเสนองานวิจัยเรื่อง **ผลกระทบจากการขยายกิจการโรงภาพยนตร์มัลติเพล็กซ์ต่อระบบสายหนังในประเทศไทย** ซึ่งได้ทำงานวิจัยศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์มัลติเพล็กซ์ เพื่อทำความเข้าใจถึงผลกระทบที่มีต่อระบบสายหนัง อันเป็นระบบที่ค้ำจุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมาช้านาน

นางสาวสุมิตรา ทองเผือก นำเสนองานวิจัยเรื่อง **โรงหนังโรงเรียนสัจจกร** ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ผู้ทำวิจัยได้สร้างห้องฉายหนังเพื่อทดลองทำโครงการโรงหนังโรงเรียนในอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ เพื่อจะทดสอบการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

นายโน วรเวศดุสิต นำเสนองานวิจัยเรื่อง **การวิเคราะห์ประเด็นการเมืองในภาพยนตร์ไทยร่วมสมัย** ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์การนำเสนอบริบทการเมืองไทยร่วมสมัยผ่านภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายในช่วงปี ๒๕๔๔ - ๒๕๕๓ เพื่อชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองไทยกับสื่อภาพยนตร์

นายพลากร เจริญธีระนาถ นำเสนองานวิจัยเรื่อง **วาทกรรมชายเป็นใหญ่ในภาพยนตร์ไทยที่ให้ความสำคัญแก่สตรี** ซึ่งพลากรได้วิเคราะห์การผลิตซ้ำวาทกรรมชายเป็นใหญ่ ทั้งในส่วนที่ปรากฏอย่างชัดเจนและในระดับแฝงเร้น ผ่านภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๒

ดร.อาทิตย์ พงษ์พานิช นำเสนองานวิจัยเรื่อง **ไม่ได้ขอให้มารัก: เพศสถานะและเพศวิถีทางเลือก กับ ความเชื่อพุทธเถรวาทในภาพยนตร์ไทย** ซึ่งวิเคราะห์และวิพากษ์ภาพสร้างของเพศสถานะและเพศวิถีทางเลือกอันเกี่ยวข้องกับความเชื่อพุทธเถรวาท และผลกระทบของความเชื่อดังกล่าวต่อตัวละครชนกลุ่มน้อยทางเพศในภาพยนตร์ไทย *ไม่ได้ขอให้มารัก*

หลังจบการนำเสนองานวิจัยต่างๆ แล้ว ก็ยังมีการเสวนาพูดคุยเรื่อง **งานเขียนประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย** โดยนายพงษ์ศักดิ์ กาญจนาคพันธุ์ (ทายาทขุนวิจิตรมาตรา) และนายโดม สุขวงศ์ ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ซึ่งได้เล่าประวัติของขุนวิจิตรมาตราในฐานะของผู้ที่เขียนเล่าประวัติศาสตร์ภาพยนตร์สยาม ตั้งแต่สมัยแรกเริ่ม เป็นคนแรก ๆ ในประเทศไทย นอกจากนี้ การเสวนายังพูดถึงปัญหาและอุปสรรคของการศึกษาประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยอีกด้วย

ในช่วงระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา มีการจัดงานเสวนาวิชาการ ชื่อ Busan Cinema Forum ครั้งที่ ๒ โดยมีหัวข้อว่า "Politics of Film Restoration and Preservation in the Digital Era" (แนวคิดเรื่องการซ่อมสวณรักษภาพลิ้มภาพยนตร์ในยุคดิจิทัล)

งานเสวนาวิชาการครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติปูซาน (Busan International Film Festival) ซึ่งถือเป็นหนึ่งในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติที่ยิ่งใหญ่และเป็นที่ยอมรับในระดับโลก ภายในงานนี้ ประกอบไปด้วยการปาฐกถา เสวนาวิชาการ และการเสวนาโต๊ะกลม จำนวน ๗ หัวข้อ โดยสรุปเนื้อหาพอสังเขป ดังนี้ การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง Film Preservation in the Age of Digitality (การอนุรักษ์ภาพยนตร์ในยุคแห่งดิจิทัล) โดย Jan-Christopher Horak ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์และโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส (UCLA) นำเสนอถึงข้อเสียของการอนุรักษ์ภาพยนตร์ในยุคดิจิทัล ทั้งค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จำนวนภาพยนตร์ที่จะได้รับการอนุรักษ์น้อยลง เพราะต้องคำนึงถึงมูลค่าทางการตลาด (เนื่องจากทุนการอนุรักษ์ต่อเรื่องสูง) ความไม่เสถียร

ในการจัดเก็บไฟล์ดิจิทัล รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลที่ยังคงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้อุปกรณ์และโปรแกรมต่าง ๆ ตกุ่นไปอย่างรวดเร็ว ก็ยิ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์ให้สูงขึ้นไปอีก เป็นต้น

เสวนา Archive Talk โดยมีตัวแทนจากหอภาพยนตร์ต่าง ๆ เป็นผู้พูด ประกอบไปด้วย Laurence Kardish ภัณฑารักษ์อาวุโสจากแผนกภาพยนตร์ ของพิพิธภัณฑ์ศิลปะสมัยใหม่ (MoMA) เมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา, Jean-Francois Rauger ผู้อำนวยการฝ่ายจัดโปรแกรม จาก Cinematheque กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส, Tochigi Akira ภัณฑารักษ์ จากศูนย์ภาพยนตร์แห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ศิลปะสมัยใหม่แห่งชาติ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และ Kim Bong-young หัวหน้าฝ่ายอนุรักษ์ภาพยนตร์ หอภาพยนตร์เกาหลี กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ ทั้งสี่ท่านได้มาแบ่งปันถึงความท้าทายของงานของแต่ละท่านที่ต้องเผชิญกับการเข้ามาของระบบดิจิทัล ซึ่งดูเหมือนว่ายังคงเป็นปัญหาของทุกที่ แม้ว่าในแง่ของการบูรณะภาพยนตร์ ระบบดิจิทัลอาจจะมีความสามารถที่จะแก้ไขและบูรณะได้สะดวกกว่าการทำกับฟิล์มจริง ๆ รวมทั้งการเผยแพร่และการเข้าถึง ก็ง่ายกว่า แต่กระนั้นก็ตาม ฟิล์มภาพยนตร์ก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเก็บรักษาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่ฟิล์มภาพยนตร์ยังเป็นชิ้นงานต้นฉบับ (Original Work) และเป็นวัตถุที่สามารถเก็บได้อย่างยาวนาน

เสวนาเรื่อง Politics of Film Restoration and its Selection (แนวคิดการบูรณะภาพยนตร์ และการคัดเลือก) ประกอบด้วยวิทยากร ๒ ท่าน ได้แก่ Douglas Laible ผู้จัดการมูลนิธิภาพยนตร์โลก (World Cinema Foundation) ซึ่งเป็นกองทุนที่จะสนับสนุนการอนุรักษ์ภาพยนตร์คลาสสิก ก่อตั้งโดย Martin Scorsese ผู้กำกับภาพยนตร์ชื่อดัง และ Rufus De Rham ผู้ช่วยโปรแกรมเมอร์เทศกาลภาพยนตร์เอเชียนิวยอร์ก ซึ่งทั้งสองจะเล่าถึงการทำงานของหน่วยงาน

ต้นสังกัดของตัวเอง และขั้นตอนการทำงาน โดยเฉพาะการคัดเลือกที่จะสนับสนุนการอนุรักษ์ภาพยนตร์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยทางมูลนิธิภาพยนตร์โลกจะเน้นเลือกภาพยนตร์ที่ถือเป็นหมุดหมายสำคัญของประเทศนั้น ๆ ส่วนทาง Rufus ได้มาแนะนำกองทุนอนุรักษ์ภาพยนตร์อาเซียน (Asian Film Preservation Fund - AFFP) ซึ่งจะเลือกอนุรักษ์ภาพยนตร์จากประเทศในแถบเอเชียซึ่งถูกมองข้าม แต่น่าจะมีผู้ชมในอเมริกาให้ความสนใจ (Rufus มีความสนใจในภาพยนตร์จากประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - เกาหลี จีน ไต้หวัน ญี่ปุ่น - เป็นพิเศษ)

เสวนาเรื่องกรณีศึกษา โดยมีวิทยากร ๓ ท่าน ซึ่งมาเล่าถึงกรณีศึกษาภาพยนตร์ที่ได้รับการอนุรักษ์ด้วยกระบวนการทางดิจิทัล อันได้แก่ Davide Pozzi ผู้อำนวยการแล็บบูรณะภาพยนตร์ L'Immagine Ritrovata ประเทศอิตาลี นำเสนอขั้นตอนการบูรณะภาพยนตร์อินโดนีเซียเรื่อง After the Curfew (๒๕๙๗) OK Im Sik ผู้จัดการแผนกธุรกิจภาพยนตร์ บริษัท CJ Powercast ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการบูรณะฟิล์มด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลของเกาหลีใต้ ที่มาเสนอขั้นตอนการบูรณะภาพยนตร์ของบริษัท และความสำคัญของบริษัทเอกชนในการอนุรักษ์ภาพยนตร์ โดยกรณีศึกษาเรื่อง The Red Scarf (๒๕๐๗) และ Shon Kisoo เจ้าหน้าที่เทคนิค ของศูนย์การอนุรักษ์ภาพยนตร์ หอภาพยนตร์เกาหลี นำเสนอความเบื้องหลังและความเป็นมาก่อนที่ทางหอภาพยนตร์เกาหลีจะเลือกบูรณะภาพยนตร์เรื่อง The Red Scarf

เสวนาเรื่อง Lost Films (ภาพยนตร์ที่สูญหาย) โดยมีวิทยากร ๒ ท่าน ได้แก่ Oh Sungji โปรแกรมเมอร์จาก Cinematheque หอภาพยนตร์เกาหลี ซึ่งมาเสนอเรื่องราวของการค้นพบภาพยนตร์ที่สูญหาย และกระบวนการบูรณะภาพยนตร์เหล่านั้น เพื่อให้สาธารณชนได้มีโอกาสชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ อีก และ รองศาสตราจารย์ Lalitha Gopalan จากภาควิชาวิทยุ-โทรทัศน์ และภาพยนตร์ มหาวิทยาลัย Texas ที่วิเคราะห์การที่ภาพยนตร์อินเดียเรื่อง Mangal Pandey (๒๕๔๘) ใช้ภาพเก่าๆ นำมาประกอบ เพื่อจะสร้างความเข้าใจการที่ภาพยนตร์สมัยใหม่ให้คุณค่าภาพยนตร์เก่า ๆ และสร้างมิติใหม่ ๆ ในการเข้าใจประวัติศาสตร์

การบรรยายพิเศษโดย Jean-Marie Gustave เจ้าของรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม ปี ๒๕๕๑ ที่มาเล่าเรื่องราวในวัยเด็กของเขา ที่เขามีคุณย่าเป็นนักลำดับภาพยนตร์ ซึ่งสนิทกับ Charles Pathe ผู้ก่อตั้งบริษัท Pathe (ซึ่งปัจจุบันถือเป็นบริษัทสร้างและจัดจำหน่ายภาพยนตร์ที่เก่าแก่และสำคัญแห่งหนึ่งของโลก) ตัวเขามีเครื่อง Pathe Baby และฟิล์มภาพยนตร์จำนวนหนึ่ง นั่นทำให้เขามีความรู้สึกรักได้ผูกพันกับภาพยนตร์เป็นพิเศษ ในวัยเด็กเขาเคยสวมบทเป็นผู้อำนวยการถ่ายภาพยนตร์เหล่านั้น ให้แก่เพื่อนข้างบ้านได้รับชมกันด้วย ในการบรรยายยังมีการฉายภาพยนตร์เก่าที่เขาเก็บรักษาไว้ ซึ่งภาพยนตร์บางเรื่องในปัจจุบันไม่สามารถหาได้จากที่ไหนอีกแล้ว

และหัวข้อสุดท้ายของงานนี้เป็นการเสวนาโต๊ะกลม โดยให้วิทยากรและผู้ฟัง ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเสวนาวิชาการครั้งนี้ ส่วนใหญ่ก็จะพูดถึงถึงปัญหาและอุปสรรคของการอนุรักษ์ภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด และวิธีการเผยแพร่ภาพยนตร์เก่า ที่ถึงแม้ว่าหลายคนมองว่าการนำภาพยนตร์เผยแพร่ทางออนไลน์เป็นวิธีที่ดีในการนำเสนอภาพยนตร์เหล่านี้ให้แก่สาธารณชน แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า ความสำคัญของการเผยแพร่ภาพยนตร์เก่าไม่ใช่เพียงแค่การที่ภาพยนตร์เหล่านั้นจะได้รับการชมอีกครั้ง แต่วิธีการชมภาพยนตร์เหล่านั้นก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน โดยเฉพาะการพยายามถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่ได้มีโอกาสซึมซับบรรยากาศของโรงภาพยนตร์ ได้ชมภาพที่เกิดจากการฉายด้วยฟิล์มภาพยนตร์ และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นประสบการณ์ที่ไม่สามารถกระทำได้ผ่านการดูหนังออนไลน์ รวมทั้งปัญหาด้านลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ เป็นต้น

กิจกรรมเดือนกันยายน ๒๕๕๕

๔ กันยายน

คณะเจ้าหน้าที่และผู้สูงอายุในโครงการศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุ งานสร้างเสริมสุขภาพ ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เข้าชมภาพยนตร์ เรื่อง “แสงสนธิ ศิษย์สายหน้า” ปิดท้ายปีงบประมาณ ๒๕๕๕ โดยในวันดังกล่าวตัวแทนผู้เข้าร่วมโครงการพร้อมคณะได้มอบของที่ระลึกแทนคำขอบคุณให้กับเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ที่ให้การต้อนรับและส่งเสริมการจัดโครงการเป็นอย่างดีเสมอมา

๘ กันยายน

หอภาพยนตร์ รำลึก “คณัน อรรถเมธ” บุคคลสำคัญแห่งวงการภาพยนตร์ ในกิจกรรมภาพยนตร์สนทนา ประจำเดือนกันยายน ตั้งแต่ ๑๕.๐๐ น. เป็นต้นไป ภายในโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) โดยในวันดังกล่าวได้รับเกียรติจาก บิณฑ์ บรรลือฤทธิ์ มาร่วมพูดคุยถึงเบื้องหลังการทำงานของอดีตผู้กำกับผู้ล่วงลับอย่างใกล้ชิด

๑๕ กันยายน

สินจัย เปล่งพานิช ดาวค้างฟ้าที่เจิดจรัสอยู่ในวงการภาพยนตร์ไทย นานกว่า ๓๐ ปี ได้ให้เกียรติมาประทับรอยพิมพ์มือ - เท้า เป็นดาวดวงที่ ๑๒๙ บนลานดาราศาสตร์ในวันดังกล่าวคุณสินจัย ได้เล่าถึงประสบการณ์การทำงานในแวดวงบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นบทบาทในภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ และที่น่าจับตามองในขณะนี้ คือละครเวที ซึ่งในแต่ละบทบาทที่คุณสินจัยได้รับ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ

ของผู้ที่สะสมประสบการณ์มานานนับ ๓๐ ปี ได้อย่างชัดเจน เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ผ่าน การพูดคุยอย่างเป็นกันเองภายในโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

๑๗ กันยายน

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธนบุรี จัดกิจกรรมทัศนศึกษา ในหัวข้อ ตามรอยศิลปวัฒนธรรมไทย ณ หอภาพยนตร์ โดยนำนักศึกษาระดับชั้นปีที่ ๑ เข้าเยี่ยมชมหอภาพยนตร์เป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้ได้เข้าชมภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ที่หอภาพยนตร์อนุรักษ์ไว้ ภายในโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา และเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย ซึ่งนับเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภายในจังหวัดนครปฐม เพื่อให้นักศึกษาเก็บเกี่ยวประสบการณ์การศึกษาที่ได้จากภายนอกรั้วมหาวิทยาลัย

๒๐ กันยายน

อาจารย์ประจำรายวิชา “การผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น” นำนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร และการจัดการทรัพยากร หลักสูตรนิเทศศาสตร์ เกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าศึกษาดูงานในส่วนของพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย ด้านประวัติศาสตร์ภาพยนตร์และกระบวนการผลิตภาพยนตร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นฐานความรู้ต่อยอดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

๒๑ กันยายน

โครงการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมผ่านสื่อภาพยนตร์โดย หอภาพยนตร์ ร่วมกับ ออลแม็กกาซีน จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง “เต้าฮวยไล่เหลียว” ณ อาคาร ซีพี ทาวเวอร์

๒๔ กันยายน

หอภาพยนตร์จัดงานประชุมวิชาการด้านภาพยนตร์ไทย ครั้งที่ ๒ โดยมี การนำเสนองานวิจัยเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยที่น่าสนใจหลายหัวข้อ และ ช่วงสุดท้ายเป็นการเปิดตัวหนังสือวิชาการ ๓ เล่มของหอภาพยนตร์ ประกอบด้วย *หลักหนังไทย* ของขุนวิจิตรมาตรา *ว่าด้วยหนัง ๆ ในเมืองบางกอก* โดยนายหนวย และ *สยามภาพยนตร์* ของโดม สุขวงศ์ โดยได้รับเกียรติจากคุณพงษ์ศักดิ์ กาญจนาคพันธุ์ ทายาทรุ่นหลานของขุนวิจิตรมาตรา มาร่วมพูดคุยถึงเรื่องราวของปราชญ์แห่งวงการภาพยนตร์ไทยท่านนี้ด้วย

ตุลาคม ๒๕๕๕

๑-๕ ตุลาคม

สถาบันหนังไทย หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) จัดค่ายอบรมเยาวชนอนุรักษ์ภาพยนตร์ผ่านการสร้างแอนิเมชันแบบ Stop Motion สำหรับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยในการอบรมครั้งนี้ น้อง ๆ ที่เข้าอบรมได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์และขั้นตอนในการผลิตภาพยนตร์จากเจ้าหน้าที่นำชมพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เรียนรู้กระบวนการอนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์จากนักวิชาการภาพยนตร์ (งานอนุรักษ์) และได้เรียนรู้การสร้างภาพยนตร์ - การกำกับภาพยนตร์จากผู้กำกับที่มีชื่อเสียงฝึกการสร้างภาพยนตร์แอนิเมชันแบบ Stop Motion เนื่องด้วยเป็นความสนใจเฉพาะทำให้น้อง ๆ เข้าใจและเรียนรู้ไปได้อย่างรวดเร็วบรรยากาศในการอบรมเป็นไปอย่างสนุกสนานและที่สำคัญเหนืออื่นใดคือแรงบันดาลใจจากผู้ปกครองที่เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการอบรมครั้งนี้

๔ ตุลาคม

หอภาพยนตร์ได้จัดพิธีประกาศรายชื่อภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เนื่องในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย ๔ ตุลาคม ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา ซึ่งเป็นการจัดขึ้นเป็นปีที่ ๒ มีภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง โดยภายในงานได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม นางสุกมล คุณปลื้ม เป็นประธานในพิธี

๖ ตุลาคม

หอภาพยนตร์ จัดกิจกรรมรำลึก ๔๒ ปี การจากไปของมิตร ชัยบัญชา ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา โดยกิจกรรมในวันนั้นดำเนินขึ้นตั้งแต่ช่วงเช้ามีการฉายภาพยนตร์ผลงานการแสดงของคุณมิตร ชัยบัญชา เรื่อง “ทรชนคนสวย” ช่วงบ่ายเป็นการแสดงดนตรีเพลงดังหนังมิตร โดยวงกาญจนะผลิน และปิดท้ายรายการด้วยการฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับมิตร ผลงานกำกับโดย บุญส่ง นาคภู ซึ่งมีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก และอยากให้อหอภาพยนตร์จัดกิจกรรมรำลึกอย่างนี้ทุกปีไป

๑๓ ตุลาคม

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้รับเกียรติอย่างสูงจากคุณมนตรีคุณอรสา และคุณจิระวดี ตัวแทนของครอบครัววีศรางกูร ณ อยุธยา ครอบครัวศิลปินที่เจิดจรัสอยู่บนฟ้าภาพยนตร์ไทย มาอย่างยาวนาน มาประทับรอยพิมพ์มือ - เท้า เป็นดาวดวงที่ ๑๓๐ ๑๓๑ และ ๑๓๒ บนลานดาราศาสตร์ของหอภาพยนตร์ และร่วมพูดคุยถึงประสบการณ์ในวงการภาพยนตร์ภายในโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา

๑๗ ตุลาคม

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมวันสรรพศาสตร์ ครั้งที่ ๒ เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าทองแถมถวัลยวงศ์ กรมหลวงสรรพศาสตร์ศุภกิจ พระบิดาแห่งภาพยนตร์สยาม โดยในปีนี้ได้มีการจัดกิจกรรมวางพานพุ่มบูชาและดอกไม้สักการะพระรูปฯ บริเวณหน้าพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย และจำลองบรรยากาศ “งานวัดเบญจมพิตร” เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์เมื่อครั้งที่พระองค์จัดฉายภาพยนตร์ครั้งแรกในสยามประเทศ โดยภายในงานมีการออกร้านและมหรสพมากมาย ทำให้มีผู้สนใจมาร่วมงานกันอย่างหนาตา

๒๐ ตุลาคม

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมวันหนังบ้านโลก ครั้งที่ ๕ ณ ภาพยนตร์สถาน ชั้น ๒ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นเผยแพร่ให้เห็นถึงความสำคัญของการถ่ายหนังบ้านเมื่อครั้งอดีต นอกจากนี้ ยังมีการเล่นแลกเปลี่ยนความคิดกับคุณโดม สุขวงศ์ ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ในหัวข้อ “การค้นพบครั้งสำคัญในหนังบ้าน” เช่น การค้นพบพิธีเปิดกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๑ ในกูหนังบ้านของฉันทน์ สุวรรณบุญ และการพบภาพเคลื่อนไหวประวัติศาสตร์ของ อ.ศิลป์ พีระศรี ขณะที่กำลังปั้นอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในกูหนังบ้านของครอบครัววิญญูรัตน์

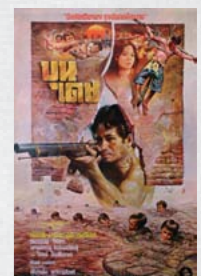
บ้านมาให้เจ้าหน้าที่ตรวจซ่อมรักษา และแปลงสัญญาณเป็นดีวีดี โดยในปีนี้อหอภาพยนตร์ได้จัดโปรแกรม “หนังบ้านไทยในเพื่อนบ้าน” เป็นการนำหนังบ้านของคนไทยที่เคยบันทึกภาพเหตุการณ์เมื่อครั้งไปเยือนเพื่อนบ้านอาเซียนในอดีต มาเผยแพร่ให้ชม พร้อมทั้งยังได้รับเกียรติจากคุณคนธาพิท วีระประวดี บุตรสาวของฉันทน์ สุวรรณบุญ นักวาดการ์ตูนและนักถ่ายภาพบ้านคนสำคัญ มาร่วมพูดคุยถึงบรรยากาศและอารมณ์ความรู้สึกของการถ่ายหนังบ้านเมื่อครั้งอดีต

นอกจากนี้ ยังมีการเล่นแลกเปลี่ยนความคิดกับคุณโดม สุขวงศ์ ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ในหัวข้อ “การค้นพบครั้งสำคัญในหนังบ้าน” เช่น การค้นพบพิธีเปิดกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๑ ในกูหนังบ้านของฉันทน์ สุวรรณบุญ และการพบภาพเคลื่อนไหวประวัติศาสตร์ของ อ.ศิลป์ พีระศรี ขณะที่กำลังปั้นอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในกูหนังบ้านของครอบครัววิญญูรัตน์

๒๖ ตุลาคม

โครงการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมผ่านสื่อภาพยนตร์โดย หอภาพยนตร์ ร่วมกับ ออลแม็กกาซีน จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง “ขุนเดช” ณ อาคาร ซีพี ทาวเวอร์

๒๗ ตุลาคม

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ร่วมกับ กรมประชาสัมพันธ์ และ สมาคมนักอนุรักษ์เครื่องเล่นกระบอกเสียงและหีบเสียงไทย ได้ร่วมจัดงานวันมรดกโสตทัศนแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๗ ขึ้น ณ ห้องงพระรัตน์ โรงแรมรัตนโกสินทร์ ตามเจตนารมณ์ขององค์การยูเนสโก ที่ต้องการเรียกร้องให้ทุกประเทศหันมาสนใจการพิทักษ์และอนุรักษ์สื่อโสตทัศน โดยงานปีนี้จัดขึ้นภายใต้คำขวัญ “มรดกความทรงจำด้านโสตทัศนไม่ควรทำ วันเวลาไม่เคยใคร” “Audiovisual heritage memory? The clock is ticking.”

ภาวนา ชนะจิต ในความทรงจำ

หลังจากที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้ลงบทความรำลึกถึงบุคคลสำคัญในการภาพยนตร์ไทยผู้จากไปในช่วงเวลาไล่เลี่ยกันถึงสามท่าน ไว้ในจดหมายข่าวฉบับล่าสุด (กันยายน - ตุลาคม) บรรยายกาศแห่งความโศกเศร้ายังไม่ทันผ่านพ้น เข้าวันที่ ๑๐ กันยายน ข่าวการสูญเสียดาราราชินีของฉายา “ไข่มุกแห่งเอเชีย” ภาวนา ชนะจิต ก็นำความรู้สึกอาลัยและใจหายมาสู่พวกเราชาวหอภาพยนตร์อีกครั้งอย่างไม่ทันได้ตั้งตัว

เมื่ออดีตนางเอกสาวผู้นี้ จะสร้างผลงานไปนานเกือบ ๓๐ ปี จนไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของแฟน ๆ รุ่นใหม่เท่าใดนัก แต่ดวงตาอันแสนหวานและรอยยิ้มพิ่มพิ่มใจของเธอ ก็ยังคงอยู่ฉายชัดอยู่ในความทรงจำของคอหนังไทยยุคเก่าก่อน โดยเฉพาะสำหรับชาวหอภาพยนตร์ ภาวนา ชนะจิต นั้นถือเป็นดาราราชินีที่มีความผูกพันกับเราอย่างยิ่ง และมีอนุสรณ์แห่งความทรงจำให้ระลึกถึงการมาเยือนของเธออยู่มากมาย ทั้งบนลานดาราและในพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย

ภาวนา ชนะจิต มีชื่อจริงว่า อรุณญา เหล่าแสงทอง (ภายหลังเปลี่ยนเป็น อรุณญาภรณ์) และมีชื่อจีนภาษาแมนดารินว่า หลิวหลานอิง อ่านเป็นภาษาจีนไท่หล่าวว่า หลิวหลานฮิน เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ มีผลงานภาพยนตร์เรื่องแรก คือ *แสงสุริย์* ร่วมกับ มิตร ชัยบัญชา และอมรา อัศววนนท์ กำกับโดย ประทีป โกมลภิส ออกฉายวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เพียงครั้งแรกที่ปรากฏตัวบนจอเงิน ภาวนาก็สามารถคว้ารางวัลตุ๊กตาทอง สาขาผู้แสดงประกอบฝ่ายหญิงยอดเยี่ยมมาครองได้ แววมืดดาวดวงใหม่ยิ่งฉายชัดมากขึ้น เมื่อเธอได้รับบทนางเอกในภาพยนตร์เรื่องถัดมาซึ่งออกฉายในปีเดียวกัน คือ *ผู้ยิ่งใหญ่ทั้งแก้ว* ประทับกับ มิตร ชัยบัญชา ผู้กำลังก้าวขึ้นเป็นพระเอกหมายเลขหนึ่งของวงการในขณะนั้น

ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้แฟนหนังไทย ได้รู้จักภาวนา ชนะจิต สาวน้อยผู้มีใบหน้างดงามอ่อนหวานและเต็มไปด้วยความสดใสน่ารัก อีกทั้งยังเป็นผู้นำแฟชั่นที่ล้ำสมัยไปกว่านักแสดงคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรงผม เครื่องแต่งกาย หรือข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ส่งผลให้เธอเป็นดาราราชินีที่สามารถยืนหยัดอยู่ในฐานะนางเอกได้ยาวนานที่สุดคนหนึ่ง และมักจะได้รับบทที่อ่อนกว่าวัยอยู่เสมอ ภาวนาผ่านการประกบคู่กับพระเอกหลายคนและหลายยุค ตั้งแต่มิตร ชัยบัญชา มาจนถึงสรพงศ์ ชาตรี โดยพระเอกที่ได้รับการกล่าวถึงในฐานะดาราคู่ขวัญของเธอนั้นคือ ยอดชาย เมฆสุวรรณ ผู้มีผลงานการแสดงรวมกันกว่า ๔๐ เรื่อง

นอกจากจะเป็นที่ชื่นชอบของแฟนหนังในเมืองไทย ในช่วงที่รุ่งโรจน์ที่สุด ภาวนายังข้ามขอบฟ้าไปชนะใจใครอีกหลายคนทั่วทั้งเอเชียอีกด้วย จากการรับบทนำในภาพยนตร์ฮ่องกงหลายเรื่อง เช่น *Duel of Fists* (๒๕๑๔) ประกบกับเดวิด เจียง และ ตี๋หลิง สองซูเปอร์สตาร์ของ

บริษัทชอร์บราเดอร์ หรือ *The King Boxer* (๒๕๑๕) คู่กับ เมิ่งเพย นักแสดงกังฟูชื่อดัง ฯลฯ นั่นทำให้เธอได้รับการขนานนามจากสื่อมวลชนทั้งไทยและฮ่องกงว่าเป็น “ไข่มุกแห่งเอเชีย” ซึ่งได้กลายมาเป็นฉายาที่พ่วงติดอยู่กับชื่อในวงการของเธอ ตราบจนกระทั่งลมหายใจสุดท้ายของชีวิต

เมื่อหมดยุครุ่งโรจน์ ภาวนาก็เริ่มลดบทบาทการแสดงของเธอลง และค่อย ๆ ห่างหายจากจอภาพยนตร์ไปในที่สุด โดยสาเหตุหนึ่งก็คือเธอต้องการให้ผู้คนจดจำภาพนางเอกในวัยสาวของเธอไว้นั่นเอง

ความทรงจำระหว่างภาวนา ชนะจิต กับหอภาพยนตร์ เริ่มต้นขึ้นในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เมื่อเธอและยอดชาย เมฆสุวรรณ ดาราคู่ขวัญ ได้เดินทางมาประทับรอยพิมพ์มือ พิมพ์เท้า บนลานดาราหน้าโรงหนังอสังการโรงเก่าของเรา สมัยที่เรายังเป็นเพียงแค่นักเรียนราชการในสังกัดกรมศิลปากร ชื่อว่า หอภาพยนตร์แห่งชาติ ตั้งอยู่บริเวณถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ และเพิ่งเริ่มกิจกรรมลานดารา ก่อนหน้านั้นได้เพียงหนึ่งเดือน

นอกจากจะมาประทับรอยพิมพ์มือพิมพ์เท้า ภาวนายังได้มอบสิ่งของและเครื่องแต่งกายที่เธอเคยใช้ในการแสดงให้กับหอภาพยนตร์อีกด้วย ซึ่งเธอได้ให้สัมภาษณ์ถึงเรื่องนี้ ไว้ในนิตยสารดาราราชินี ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๕๖๑ (๓๑ มกราคม ๒๕๓๒) ว่า

“...การที่กรมศิลปากรมีความคิดเช่นนี้ ที่จะอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทยและข้อมูลต่าง ๆ ของดาราเอาไว้ ก็เป็นการดี เพื่อดาราเค้าจะได้เก็บเอาไปเป็นความภูมิใจไว้เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีชื่อเค้าและรอยพิมพ์มือพิมพ์เท้าอยู่สำหรับที่เอากลับมาให้คนนะ ที่ทางกรมศิลป์เค้าได้เชิญมา นอกจากนั้นก็ยิ่งให้ของใช้เก่า ๆ ในอดีตสมัยที่ที่เคยเล่นหนังให้เค้าไปด้วย เช่น หมวก กับแว่นตาดำเนี่ย จะเป็นสัญลักษณ์ของดาราสมัยเก่าไข่มุก ซึ่งที่มีเป็นร้อย ๆ ใบ ก็ให้เค้าไปเก็บไว้บ้าง กับกระเป๋าดังหน้า เพราะถ้าอยู่ที่กรมศิลป์อาจจะเก็บร้อยปีที่เราตายไปแล้ว แต่เด็กรุ่นหลังก็ยังสามารถไปเห็นกันได้เนอะ”

ภายหลัง เมื่อหอภาพยนตร์ย้ายมาอยู่ที่ศาลายา และเริ่มก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทยขึ้น กระเป๋าดังหน้าใบที่เธอพูดถึงก็ได้รับการนำมาจัดแสดงไว้ในอาคารพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทยนี้ ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้วิถีการทำงานของดาราในสมัยก่อน ส่วน

รอยพิมพ์มือ พิมพ์เท้าของเธอและดาราคณะอื่น ๆ บริเวณถนนเจ้าฟ้าแห่งนี้ ก็ได้รับการถอดรื้อมาประดับ ณ หน้าโรงหนังอสังการแห่งใหม่ ซึ่งอยู่ในพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทยเช่นเดียวกัน

๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ยี่สิบสองปีหลังจากการมาประทับรอยบนลานดาราครั้งแรก ภาวนา ชนะจิต ได้มีโอกาสมาเยือนหอภาพยนตร์ที่ศาลายา เพื่อประทับรอยพิมพ์มือพิมพ์เท้าอีกครั้ง บนลานดาราแห่งใหม่ของเรา แม้ครั้งนั้น เธอจะห่างหายจากวงการภาพยนตร์ไปนานหลายปีแล้ว แต่ก็ยังมีแฟน ๆ มากมายมารอต้อนรับอย่างอบอุ่น และหากได้มาสังเกตรอยพิมพ์มือพิมพ์เท้าที่เธอประทับไว้ในวันนั้น จะเห็นว่าชื่อ “ภาวนา ชนะจิต” ที่อยู่ใกรอบ สะกดแตกต่างจากที่อื่น ๆ มีเรื่องเล่าว่า เธอเลือกเติม ร เรือ ต่อท้ายนามสกุลเดิม เพื่อให้กลายเป็นภาวนา คนใหม่ ที่ให้อภัยกับทุกสิ่งทุกอย่างที่ผ่านมา

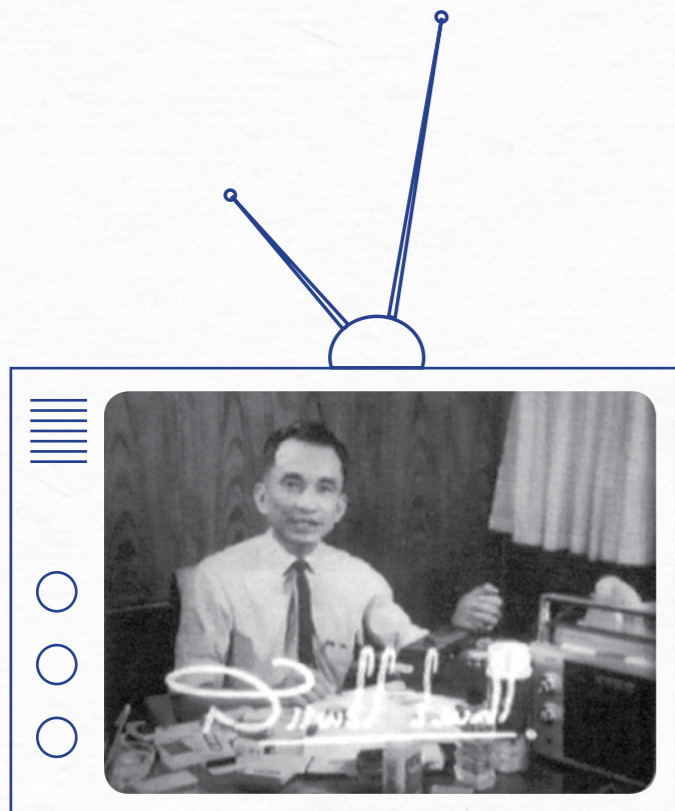
สี่เดือนต่อมา เราได้ต้อนรับภาวนาอีกครั้ง เนื่องในวันรำลึก มิตร ชัยบัญชา ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ครั้นนี้ เธอมาในฐานะนางเอกที่เคยร่วมงานกับตำนานแห่งพระเอกหนังไทยผู้ล่วงลับ ซึ่งเธอก็ยังคงเต็มไปด้วยรอยยิ้มและความเป็นกันเองไม่ต่างจากครั้งก่อน ๆ และยังได้นำเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยของพระเอกคนแรกในชีวิตมาเล่าสู่กันฟังด้วยความชื่นชม จนสร้างความประทับใจไม่รู้ลืมให้แก่ผู้ที่มาร่วมงานในวันนั้น

โดยที่ไม่มีใครคาดคิดว่า นั่นจะเป็นการมาเยือนหอภาพยนตร์ เป็นครั้งสุดท้ายของเธอ

แม้ตัวจะจากไป แต่ ภาวนา ชนะจิต ก็ยังคงมีชีวิตอยู่ในผลงานภาพยนตร์ของเธอ เป็นความทรงจำอันงดงามและไม่มีทางลบเลือน เมื่อครั้งที่หอภาพยนตร์ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๔ ตุลาคมที่ผ่านมา ก็มีภาพยนตร์ที่เธอแสดงนำถึง ๒ เรื่อง ได้รับการคัดเลือกขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ คือ *แสงที่บางกอก* (๒๕๐๙) และ *หนุมานพบ ๗ ยอดมนุษย์* (๒๕๑๗) และตลอดเดือนพฤศจิกายนนี้ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายาจะนำผลภาพยนตร์บางส่วนของเธอมานำจัดฉายให้ด้หวนรำลึกถึงเธอกันอีกครั้ง

เป็นโอกาสอันดี ที่ท่านจะได้มาสัมผัสกับ ภาวนา ชนะจิต ผู้ยังคงความน่ารักสดใสอยู่ในโลกภาพยนตร์ รวากับไข่มุกเม็ดงามที่ไม่มีวันหมดประกาย

สรรพสิริ วิทยศิริ คนข่าวที่เราไม่ลืม

เที่ยงครึ่งของวันจันทร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังรับประทานอาหารกลางวัน พลันเสียงโทรศัพท์ดังขึ้น เสียงปลายสายแจ้งข่าวการเสียชีวิตของอาจารย์สรรพสิริ วิทยศิริ ข้าพเจ้านิ่งงันไปสักพัก คำว่า "ความเสียใจ" คงน้อยเกินกว่าจะนิยามความสูญเสียนี้ได้ สำนักข่าวเกือบทุกสำนักร่วมใจกันพาดหัวข่าว "สรรพสิริ วิทยศิริ ผู้บุกเบิกวงการข่าวโทรทัศน์และผู้ประกาศข่าวคนแรกของไทย เสียชีวิตแล้ว" คำไม่ข้าพเจ้าถึงรู้สึกเช่นนี้ละหรือ? ...

เมื่อเอ่ยชื่อ สรรพสิริ วิทยศิริ เด็กสมัยนี้อาจจะหาหน้าไม่รู้ว่าท่านคือใคร ไซ้ ข้าพเจ้าเองก็เคยเป็นหนึ่งในนั้น บางคนอาจจะพูดถึงท่านในฐานะเป็นผู้บุกเบิกวงการข่าวโทรทัศน์ เป็นหนึ่งในผู้ประกาศข่าวชายคนแรกของไทย เป็นผู้บุกเบิกวงการภาพยนตร์โฆษณาไทย ทั้งหลายทั้งปวงนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งในอาชีพการงานของผู้ที่เรียกตนเองว่า "คนข่าว" แต่จนแล้วจนรอดข้าพเจ้าก็ยังไม่ได้ "รู้จัก" สรรพสิริจริง ๆ จนกระทั่งได้มาทำงานที่หอภาพยนตร์ ชื่อของ "สรรพสิริ" จึงปรากฏในหูให้ได้ยินอยู่บ่อย ๆ โดยที่มักจะได้ยินทุกคนเรียกท่านว่า "อาจารย์สรรพสิริ" ความที่สงสัยว่าทำไมผู้บุกเบิกวงการข่าวโทรทัศน์ถึงมาเกี่ยวข้องกับหอภาพยนตร์ได้ นั้นคงเป็นเพราะว่า นอกจากหอภาพยนตร์จะอนุรักษ์ภาพยนตร์ที่ออกฉายตามโรงภาพยนตร์แล้ว ยังอนุรักษ์ภาพยนตร์ประเภทอื่น ๆ รวมทั้งภาพยนตร์ข่าวด้วย นี่เป็นก้าวแรกที่ทำให้ข้าพเจ้าเริ่มอยากรู้จัก "อาจารย์สรรพสิริ"

สรรพสิริ วิทยศิริ เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๓ บิดาคือพระยาสุภชิตพจนกรณ ซึ่งต่อมาได้เลื่อนเป็น "พระยาศรีสหเทพ" และ "พระยามหาอำมาตยาธิบดีจุลราชสีห์มรุทธราชสถานพริยะพาหะ" ในภายหลัง เป็นผู้บุกเบิกด้านการสำรวจและจัดทำแผนที่ราชอาณาจักรสยามเป็นคนแรก กับมารดาชื่อ นาง วิทยศิริ มีพี่น้องร่วมมารดาสี่คน หนึ่งในนั้นคือ ทวีศักดิ์ วิทยศรนิกรข่าวต่างประเทศ มีน้องชายต่างมารดาที่สนิทสนมคนหนึ่งชื่อ สมบูรณ์ วิทยศิริ ซึ่งทำงานที่ช่อง ๔ บางขุนพรหมเช่นกัน ในวัยเด็กด้วยว่าเกิดในย่านชุมนุมของนักเขียนชื่อก้องของไทย จึงได้คลุกคลีสนิทสนมกับ กุหลาบ สายประดิษฐ์ โชติ แพร่พันธุ์ อู๋ ไชยวงศ์ โดยเฉพาะมาลัย ชูพินิจ ซึ่งสรรพสิริถือเป็นดังครูผู้เป็นตัวอย่างในการใช้ชีวิต และทำให้สรรพสิริมีนิสัยรักการอ่านเขียนมาตั้งแต่เยาว์

ว่าที่นักกฎหมายกลายเป็น "คนข่าว"

ปี ๒๔๘๓ ขณะเรียนใกล้จบกฎหมาย ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นช่วงที่ประเทศไทยกำลังอยู่ในห้วงของภาวะสงคราม รัฐบาลทหารของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ปลุกระดมคนเพื่อเรียกร้องดินแดนคืนจากอินโดจีนของฝรั่งเศส สรรพสิริในวัยหนุ่มจึงสมัครไปทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสงคราม ต่อมาได้รับการชักชวนจาก ไพโรจน์ ชัยนาม ซึ่งเป็นอาจารย์สอนกฎหมายที่ธรรมศาสตร์ ให้ไปทำงานเป็น "พนักงานรับฟังข่าววิทยุต่างประเทศ" ทำหน้าที่ถอดข้อความจากข่าววิทยุเลขต่างประเทศ และฟังข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงต่างประเทศ ซึ่งในภาวะสงครามเช่นนั้น "ข่าว" มีความสำคัญอย่างสูงต่อการตัดสินใจดำเนินนโยบายใด ๆ หน้าที่รับฟังข่าวจึงมีความสำคัญอย่างมหันต์ เพื่อรายงานตรงต่อ นายกรัฐมนตรีหากเกิดเหตุการณ์คับขัน วันแล้ววันเล่าที่นั่งเฝ้ารับฟังข่าวต่างประเทศ กลายเป็นชุมทรัพย์ที่บ่มเพาะความเป็นนักข่าวให้สรรพสิริไปโดยปริยาย และแล้ววันหนึ่งสรรพสิริก็ได้ฟังข่าวว่าฝรั่งเศสสามารถประดิษฐ์ "เทเลวิชั่น" ซึ่งสามารถส่งภาพเป็นกระแสคลื่นวิทยุไปรับภาพยังเครื่องรับที่ปลายทางได้ สรรพสิริจึงลงมือค้นคว้าเรื่อง "เทเลวิชั่น" เขียนเป็นบทความลงในหนังสือที่กรมประชาสัมพันธ์พิมพ์แจกในงานทอดกฐิน ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๔๙๓ ลงท้ายบทความว่า "ขณะนี้ยังเป็นเพียงความ

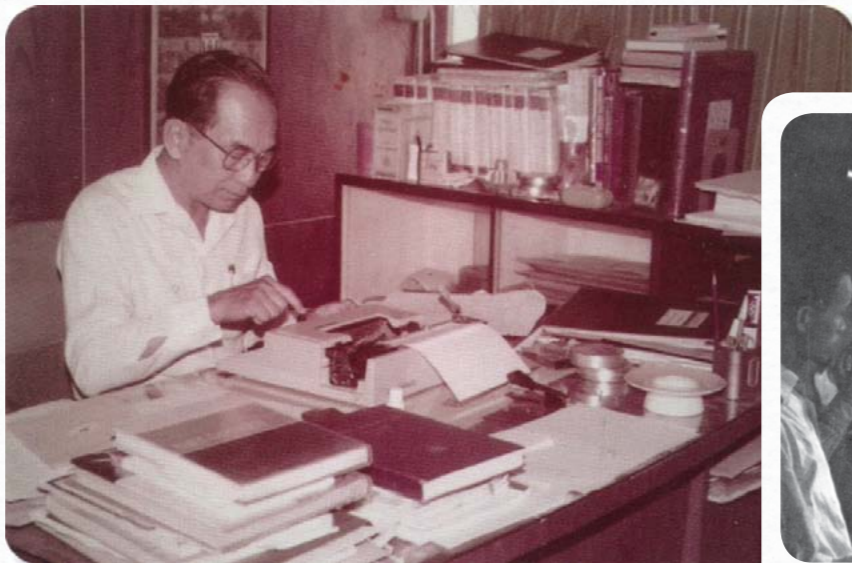

ฝัน ข้าพเจ้าหวังว่าความฝันนี้อาจจะเป็นจริงขึ้นมาได้ อย่างน้อยก็ในช่วงชีวิตของข้าพเจ้า" หลังจากนั้นไม่นานสรรพสิริได้ไปศึกษาทางด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์กับสถานีวิทยุกระจายเสียง วีไอเอ ที่นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาเป็นเวลาสองปี และได้เข้าทำงานตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิทยุโทรภาพ ก่อนที่จะมาเรียกในภายหลังว่า "โทรทัศน์" ไม่ต้องรอนานชีวิต เมื่อรัฐบาลไทยโดยการนำของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม จดทะเบียนจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ในนามของ บริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๕ สรรพสิริถูกยืมตัวจากกรมประชาสัมพันธ์ไปเป็นหัวหน้าฝ่ายข่าวและการประกาศสถานีวิทยุกระจายเสียง ท.ท.ท. เพื่อฝึกฝนเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะเผยแพร่ออกอากาศจริงเป็นทางการในวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งเป็นวันชาติในสมัยนั้น และเมื่อเริ่มกิจการสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง ๕ ที่บางขุนพรหม จึงได้เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายข่าวและกัการประกาศ และหัวหน้าฝ่ายข่าวภาพและแสง จากที่เคย "ฝัน" เพียงแค่นี้ได้เห็น "เทเลวิชั่น" ใครเลยจะคิดว่าท่านจะกลายเป็นผู้ประกาศข่าวคนแรกของวิทยุโทรทัศน์ไทย

ชีวิตการเป็นคนข่าวของสรรพสิรินั้น ได้ทำข่าวที่สำคัญมากมาย เช่น ไปทำข่าวกีฬาเอเชียเกมส์ ครั้งที่ ๑ ซึ่งจัดขึ้นที่เมืองนิวเดลี ประเทศอินเดีย, ร่วมกับจัน ดันทโกโคย ทำข่าวประกอบเสียงขึ้นเป็นครั้งแรก, ไปบันทึกภาพคำปราศรัยของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่แหลมแท่น, ไปสัมภาษณ์ วัง เปา ที่ประเทศลาว เป็นต้น ด้วยสถานการณ์การเมืองอันคุกรุ่นในสมัยนั้นทำให้อาจารย์สรรพสิริต้องโดนปลดออกจากการทำงานถึงสองครั้งสองครา โดนกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ และต้องกลายเป็นบุคคลล้มละลายก็เพราะการทำข่าวที่รักอีกเช่นกัน ครั้งแรกเมื่อถูกสั่งปลดออกจากตำแหน่งในบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด และถูกเชิญไปเป็นหัวหน้าโรงรถ เมื่อปี ๒๕๐๐ สรรพสิริจึงยื่นจดหมายลาออกและออกมาเปิดสำนักงานโฆษณาหาเลี้ยงชีพ

“ บางเรื่องผมอาจเป็นคนพลาด แต่ไม่ได้เป็นคนผิดแน่นอน ผมยอมเป็นคนโง่ แต่จะไม่ยอมเป็นคนเลวไปชั่วชีวิต ”

ต่อมาเมื่อได้รับการเชิญให้กลับมาเป็นผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๙ ในปี ๒๕๑๘ เพียงปีเศษก็มีอันให้ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย ในเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ เหตุการณ์ซึ่งไม่ว่าใครจะอยากกลบกลบให้หายไปจากหน้าประวัติศาสตร์ ก็มีอาจบดบังบาดแผลของสังคมไทยได้ เช่นเดียวกับอาจารย์สรรพสิริที่มีอาจเพิกเฉยต่อเหตุการณ์นี้ได้ เมื่อทราบข่าวว่าเกิดการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำแพงที่ชื่อว่า "ความกลัว" ทำให้ผู้มีอำนาจเช่นข้าพเจ้ารู้สึก "เจ็บ" ของความกลัวสนับสนุนการกระทำอันโหดเหี้ยม สรรพสิริจึงรีบไปทำข่าวเพียงเพราะใจหวังว่า หากข่าวที่เสนอออกไปจะช่วยชีวิตใครสักคนให้อยู่รอดได้ และเพียงที่จะให้ "ข่าว" เป็นส่วนประกอบวิจารณ์ญาณของประชาชน จึงได้ตัดสินใจออกไปทำข่าว ตัดต่อ และลำดับภาพด้วยตนเอง แม้รู้ว่าจะเป็นการสุ่มเสี่ยงเพียงใดหากข่าวเผยแพร่ออกไปแน่นอน หลังภาพข่าวเผยแพร่ออกไปยังไม่ทันคืน คณะปฏิรูปฯ ก็มีคำสั่งปลดสรรพสิริออกจากทุกหน้าที่ในทีวีช่อง ๙ และวิทยุ ท.ท.ท. พร้อมเจ้าหน้าที่ท่านอื่น ๆ อีก ๔ ท่าน และยังถูกสั่งอายัดทรัพย์สินของตนรวมทั้งของภรรยา ไม่เพียงเท่านั้นยังถูกศาลสั่ง

ให้เป็นบุคคลล้มละลาย เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้สรรพสิริเกือบฆ่าตัวตาย แต่กระนั้นก็ตามท่านก็ไม่เคยย่อท้อ และไม่นึกเสียใจต่อการตัดสินใจของตน ดังคำที่ท่านได้เคยกล่าวไว้ว่า “บางเรื่องผมอาจเป็นคนพลาด แต่มีได้เป็นคนผิดแน่นอน ผมยอมเป็นคนโง่ แต่จะไม่ยอมเป็นคนเลวไปชั่วชีวิต” เมื่อความโง่ไม่ได้เท่ากับความผิด และการกระทำนั้นต้องนับว่ากล้าหาญมากที่สุดเท่าที่มนุษย์ธรรมดาคนหนึ่งพึงกระทำได้

“ทำหนังโฆษณาเรียกหาสรรพสิริ!”

เมื่อคราวที่โดนปลดจากทุกตำแหน่งในโทรทัศน์ช่อง ๔ เป็นครั้งแรก สรรพสิริรวบรวมเอาเงินบำเหน็จมาซื้อกล้องถ่ายภาพยนตร์ “โบแอล็กซ์” ตามคำแนะนำของเพื่อนสนิทที่ชื่อว่า ม.ร.ว. ถนัดศรี สวัสดิวัตน์ ถ่ายภาพยนตร์โฆษณากิจการโรงงานหินอ่อนที่สระบุรี เนื่องด้วยระยะเริ่มแรกของการทำงานโทรทัศน์ช่อง ๔ เคยทำงานเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้ามาบ้างแล้ว ซึ่งตอนนั้นเป็นการโฆษณาสดค้นรายการ จึงเกิดความคิดถ่ายทำเป็นภาพยนตร์โฆษณาเพื่อที่จะได้ออกอากาศซ้ำได้ ไม่ต้องมาพูดใหม่ทุก ๆ ครั้ง ต่อมาจึงเปิด “สำนักงานโฆษณาสรรพสิริ” รับจ้างผลิตภาพยนตร์โฆษณาให้เอกชน ซึ่งในขณะนั้น ยังไม่มีบริษัทผลิตภาพยนตร์โฆษณาสัญชาติไทยมากนัก

และในวันเปิดสำนักงานโฆษณานั้นเอง อาจารย์สรรพสิริได้ถ่ายภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์เป็นฟิล์ม ๘ มิลลิเมตรเอาไว้ ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นประวัติศาสตร์ที่สำคัญไปแล้ว เราจะเห็นบุคคลสำคัญที่มาร่วมงานในวันนั้นอย่างคับคั่ง รวมทั้งภาพของอาจารย์สรรพสิริเอง และในงานเลี้ยงนั้นเองได้จัดให้มีการ “เดินทวิสต์” ซึ่งเป็นที่นิยมกันมากในสมัยนั้น

นอกจากนี้ สรรพสิริยังเป็นผู้แรกที่เริ่มทำภาพยนตร์โฆษณาเป็นการ์ตูนเรื่องแรกในปี ๒๕๐๑ โดยให้ “ปยุต เงากระจ่าง” เขียนการ์ตูน “หนูหล่อ” โดยมีประโยคที่หลายคน

“ ผมเป็นคนข่าวกคนหนึ่งก็แค่นั้น...
...แต่ในกันบังของหัวใจ ผมไม่ต้องการอะไร
นอกจากเป็นคนข่าวกี่ ”

จดจำกันได้ คือ “หนูหล่อพ่อเขาพาไปดูหมีที่นาตาหมอลอ” ทำให้ชื่อของ “สำนักงานโฆษณาสรรพสิริ” เป็นที่จดจำและได้รับความไว้วางใจหากใครคิดจะทำภาพยนตร์โฆษณา โดยมีสโลแกนของบริษัทว่า “ทำหนังโฆษณาเรียกหาสรรพสิริ!” ผลงานภาพยนตร์โฆษณาของสรรพสิริมีอยู่มากมาย โดยมีทั้งภาพยนตร์โฆษณาที่ใช้คนแสดง หรือเป็นภาพเคลื่อนไหวที่ใช้คนแสดงสลับกับการ์ตูนแอนิเมชัน หรือเป็นการ์ตูนแอนิเมชันเพียงอย่างเดียว โดยในตอนท้ายของโฆษณามักจะมีลายเซ็นของสรรพสิริอยู่เสมอ ส่วนมากเป็นโฆษณาสั้น ๆ ความยาวไม่เกินสองนาที และนอกจากจะเปิดกิจการรับทำภาพยนตร์โฆษณาแล้ว ยังขายอุปกรณ์เกี่ยวกับการถ่ายภาพนิ่ง ถ่ายรูป ล้างฟิล์ม และรับซ่อมโทรทัศน์และเครื่องไฟฟ้าทุกชนิด ส่วนชั้นบนของสำนักงานทำเป็นห้องบันทึกเสียง รับอัดเสียงโฆษณาและวิทยุ รับบันทึกเสียงลงเทป ลงแผ่นเสียง และลงฟิล์ม โดยมีอุปกรณ์ถ่ายทำภาพยนตร์โฆษณาทุกชนิดอย่างครบครัน และทำทุกกระบวนการเองตั้งแต่การเขียน การถ่าย การล้างฟิล์ม การบันทึกเสียง และการพิมพ์ฟิล์ม

น่าเสียดายที่ภาพยนตร์โฆษณาของสรรพสิริหลงเหลือให้เราได้ศึกษามีอยู่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับที่ท่านเคยทำไว้ เช่น โฆษณาเครื่องใช้ไฟฟ้าชาร์ป ยาแก้ปวดหัวซาริดอน รยอนด์ เปรอร์โยต์ นมสดเรียลเฟรช เนยอิต้า กรังนูทอน เสื้อผ้า SANFORIZED ยากันยุงม็อกซ์ ไอศกรีมตราเปิด ยากันยุงมาฟู น้ำเขียว F&N เฟรเซอร์ เฟดเดอร์ส รยอนด์โฟล์ก ที่ให้สุพรรณ บูรณะพิมพ์ นำแสดง ห้างแว่นดาวชิงตัน แป้งเย็นตราจ แคลเซียมิวตามินซี SANDOZ เนยตราดาว ที่ใช้เทคนิคสิ่งของเคลื่อนไหวเองโดยไม่ใช้คนแสดง ยาระบายตราบรูคเล็กซ์ น้ำมันตราคาลเท็กซ์ นมสดตราหมี ยาสีฟันคอลเกต หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หรือโฆษณาแบ่งน้ำควินนาที่ใช้การ์ตูนสโนว์ไวท์กับแม่มดใจร้ายที่คนรู้จักกันดี ในฉาก “กระจกวิเศษจงบอกข้าเถิดใครงามเลิศในปฐพี” “อ้อ ไซ้

สโนว์ไวท์นะสิ ทิวพื้นธรมิ ไม่มีใครงามเกิน” และที่มีความสำคัญมากก็คือภาพยนตร์โฆษณาของ “สำนักงานโฆษณาสรรพสิริ” เอง

เพียงเพราะอยากเห็น “เมืองไทยก้าวหน้า”

หลังจากโลดแล่นอยู่ในวงการโฆษณามาสักพักแล้ว สรรพสิริได้รับจ้างถ่ายทำภาพยนตร์สารคดีสำหรับออกอากาศทางโทรทัศน์ ให้สำนักข่าวสารอเมริกัน ในรายการ “เมืองไทยวันนี้” และต่อมาเปลี่ยนชื่อรายการเป็น “เมืองไทยก้าวหน้า” ออกอากาศเป็นประจำเดือนละครั้ง ซึ่งได้ลูกชายคุณจุลศิริ วิริยะศิริ เป็นผู้ถ่ายภาพ ซึ่งเป็นสารคดีที่สำรวจเมืองไทยในมุมมองต่าง ๆ ทั้งข่าว เหตุการณ์ วัฒนธรรม ถึงแม้จะเป็นสารคดีเกี่ยวกับเมืองไทย แต่ด้วยสัญชาตญาณนักข่าวทำให้อดไม่ได้ที่จะนำเสนอข้อเท็จจริงและความเป็นไปในสังคม อาทิ เมืองไทยก้าวหน้าครั้งที่ ๒๑๕ ตอนปราบไม่สิ้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด ซึ่งไม่หมดสิ้นไปจากประเทศไทย หรือตอนทหารหาญไทยในศึกเวียดนาม หรือการสร้างเขื่อนแรก ๆ เช่น เขื่อนภูมิพล เขื่อนยันฮี เป็นต้น ดังที่ท่านเคยพูดไว้ในคราวมาร่วมงานสัมมนาหนังสือสารคดีที่จัดขึ้นโดยหอภาพยนตร์แห่งชาติว่า “ทำอย่างไรที่จะทำให้คนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา ความเป็นไปในบ้านเมือง ความเป็นไปในโลก ตลอดจนสิ่งที่เขาดูแล้วได้เกิดความคิดอ่านที่จะทำอะไรให้เกิดประโยชน์ในสังคมขึ้นมา หรืออย่างน้อยที่สุด เพียงดูแล้วเขาเป็นคนที่ดีขึ้นมานิดหนึ่ง ก็ยังคุ้มประโยชน์ที่เราได้ทำไปแล้ว” นอกจากนี้ยังได้ไปทำข่าวผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์หลายต่อหลายครั้ง เช่น ที่ทุ่งช้าง จังหวัดน่าน โดยร่วมกับ สมบูรณ์ วิริยะศิริ น้องชายต่างมารดา ผู้เคยทำงานข่าวช่อง ๔ และในขณะนั้นเป็นผู้ผลิตภาพยนตร์สารคดี ในชุด มรดกของไทย

นอกจากคุณูปการต่อวงการสื่อสารมวลชนแล้ว สรรพสิริ วิริยะศิริยังเป็นผู้สนใจในเรื่องรถยนต์ขึ้นลึก ถึงขนาดมีความใฝ่ฝันว่าจะสร้างรถยนต์ขึ้นใช้เองในเมืองไทยให้ได้ และลงมือเขียน

หนังสือ “คู่มือนักรถยนต์” ตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี ด้วยหวังว่าจะนำไปขอทุนรอนตั้งโรงงานสร้างรถยนต์ขึ้นในเมืองไทยจาก “พระองค์เจ้าพีระ” และ “พระองค์จุลา” สองนักแข่งรถของไทย ถึงแม้ไม่ได้เป็นเจ้าของโรงงานสร้างรถยนต์ดังใจหวัง แต่สรรพสิริก็เขียนบทความเกี่ยวกับรถยนต์มาตลอดเกือบชั่วชีวิต และด้วยความชื่นชมพระองค์เจ้าพีระ จึงเพียรเขียนบทความเกี่ยวกับพระองค์เป็นจำนวนมาก เพื่อเทิดพระเกียรติ “เจ้าดาราทอง” ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องมากมายจากต่างประเทศ แต่คนในประเทศเองกลับลืม

สิ่งสุดท้ายที่สร้างไว้ “หอเกียรติภูมิรถไฟ” โดยชมรมเรารักรถไฟ

เพียงไม่กี่วันหลังการเสียชีวิตของอาจารย์สรรพสิริ หอเกียรติภูมิรถไฟซึ่งอาจารย์สรรพสิริเป็นผู้ผลักดันให้เกิดขึ้น ก็ต้องปิดตัวลงในวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานกำเนิดรถไฟไทย เนื่องจากการรถไฟแห่งประเทศไทยจะขอคืนอาคารเพื่อนำไปจัดสร้างพิพิธภัณฑ์รถไฟ

แม้ชีวิตของสรรพสิริจะทำอะไรต่าง ๆ มากมาย แต่มีเพียงสิ่งเดียวที่ท่านต้องการจะเป็นนั่นคือ การเป็นคนข่าว ดังที่ท่านได้เขียนไว้ในหนังสือ “ผมเป็นคนข่าวกคนหนึ่งก็แค่นั้น” ว่า “แต่ในกันบังของหัวใจ ผมไม่ต้องการเป็นอะไร นอกจากเป็นคนข่าวกี่” ขอคารวะต่อผลงานที่อาจารย์สรรพสิริได้สร้างไว้ และขอไว้อาลัยต่อการจากไปของ “คนข่าว” ที่ชื่อว่า “สรรพสิริ”

ด้วยรักและอาลัย ยอดศิลปินอารมณ์ดี มีศักดิ์ นาครัตน์

เช้าวันที่ ๑๘ ตุลาคม ข่าวการจากไปของบุคคลสำคัญก็ได้หวนมาเยือนเราอีกครั้ง เมื่อ มีศักดิ์ นาครัตน์ ศิลปินอาวุโสวัย ๗๔ ปี ได้เสียชีวิตลงอย่างสงบด้วยโรค มะเร็งปอด ณ โรงพยาบาลรวงอก กังวอเพียงความ โศกเศร้าของภักยาณมิตรผู้ยังอยู่

ชื่อ มีศักดิ์ นาครัตน์ นั้นถือเป็นชื่อของศิลปินคนสำคัญ แห่งวงการบันเทิงไทย ที่อยู่ยงยืนมายาวนานกว่า ๕๐ ปี โดยเฉพาะในด้านวงการเพลง เขาสร้างชื่อมาจากการแต่งและร้องเพลง ที่แปลงจากเพลงต่างประเทศ ด้วยอารมณ์ขวนหัว คู่กับ สุรพล โทณะวณิก และมีชื่อเสียงขึ้นมามากอย่างโดดเด่นจากการรวมตัวกับ เพื่อน ๆ ศิลปินอันประกอบด้วย สักรินทร์ บุญญฤทธิ์ ทนงศักดิ์ ภัททิ์เทวา และอรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา ในชื่อคณะ “สามศักดิ์” ออกแสดงทางไทยทีวี ช่อง ๔ บางขุนพรหม จนเป็นที่ติดอกติดใจ แฟน ๆ โทรทัศน์ในยุคแรกเริ่ม รวมทั้งยังสามารถคว้ารางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ประเภทเพลง และกรุป ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๙ จากเพลง แมวเหมียว มาครองได้อีกด้วย

เพลงแปลงของมีศักดิ์ที่เป็นที่รู้จักกันดีได้แก่ เพลงแดด ออก แปลงจาก Day-O, ฝนตก แปลงจาก Little Darlin', น้ำพริก ปลาหู แปลงจาก Sukiyaki, เท้าแดง แปลงจาก Wear My Ring Around Your Neck, โอ้ย แอ้แล้ว แปลงจาก More Than I Can Say, ไอ้ แม่ยาย แปลงจาก Speedy Gonzales ฯลฯ

กล่าวถึงในวงการภาพยนตร์ เสียงครวญเพลงอันแจ่มชัดจับใจในลีลาของมีศักดิ์ ก็ซบกล่อมแฟน ๆ หนึ่งไทยยุคก่อนมา อย่างต่อเนื่องและยาวนาน ทั้งเพลงสโปตโฆษณาและเพลง ประกอบภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็น *เท่าง* (๒๕๐๑), *ลี้คิงส์* (๒๕๐๒) *จ้าวนักเลง* (๒๕๐๒), *สิงห์เฒ่า* (๒๕๐๓), *ทรชนคนสวย* (๒๕๐๓), *กบเต็น* (๒๕๐๓), *พญาโคก* (๒๕๐๓), *ท่าเตียน* (๒๕๐๖) ฯลฯ

และด้วยความสามารถที่มีอยู่รอบด้าน มีศักดิ์ยังได้กลาย มาเป็นผู้ร่วมแสดงในภาพยนตร์อยู่หลายต่อหลายเรื่อง ตั้งแต่วัย

หนุ่ม เช่น *รมดี* (๒๕๐๑) *พล นิกร กิมหงวน ตะลุยฮาเร็ม* (๒๕๐๒) *คำพิพากษา* (๒๕๐๔) *คู่พิศวาส* (๒๕๐๔) *เงิน เงิน เงิน* (๒๕๐๘) *พิม-พิลาไล* (๒๕๐๙) *เบ็ดน้อย* (๒๕๑๑) ฯลฯ จนถึงวัยที่เป็นผู้อาวุโส ของวงการอย่าง *สตางค์* (๒๕๔๓) *สุริโยไท* (๒๕๔๔) *มอ ๘* (๒๕๔๔) *รักสยามเท่าง* (๒๕๕๑) เป็นต้น เสียงหัวเราะและอิมหวาน ๆ อัน แลดูสนุกสนานของเขานับเป็นบุคลิกของตัวละครที่คุ้นตาของผู้ชม ทั้งยุคเก่ายุคใหม่ และยังคงระลึกถึงได้อยู่เสมอในห้วงความทรงจำ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ มีศักดิ์ผันตัวเองเข้าสู่วงการโทรทัศน์ เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงคนสำคัญในการเติบโตของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง นับยังตอกย้ำความเป็น ศิลปินที่มีฝีมือหาตัวจับยากของเขา และส่งผลให้มีศักดิ์เป็นที่ เคารพรักของผู้คนในวงการบันเทิงไทยอย่างกว้างขวาง ต่าง เรียกหากันอย่างนับถือว่า “อามี” ตรวจจับกระทั่ง ลมหายใจสุดท้ายของชีวิต

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานที่รักและผูกพันกับ ภาพยนตร์ไทยเป็นที่ยิ่ง จึงขออุทิศหน้า กระดาษแผ่นนี้เป็นที่รำลึกถึงการจากไปของ ยอดศิลปินอารมณ์ดีผู้นี้ และขอเชิญแฟน ๆ หนึ่งไทยมาร่วมชื่นชมช่วงชีวิตในโลก ภาพยนตร์ของมีศักดิ์ นาครัตน์ ได้ใน โปรแกรมฉายผลงานภาพยนตร์ ของเขา ประจำเดือนธันวาคม

ด้วยความรัก และความอาลัย

Film Restoration FIAF Summer School 2012

การฝึกอบรมเรื่องการบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ ของโรงเรียนฤดูร้อน สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ ประจำปี ๒๕๕๕

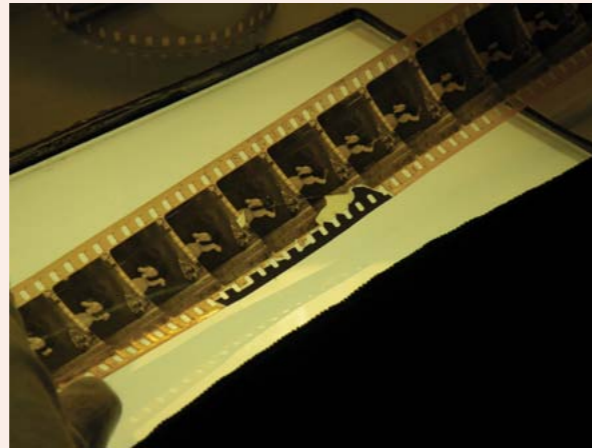
เมื่อเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคมที่ผ่านมา ตัวแทน เจ้าหน้าที่ส่วนงานอนุรักษ์ภาพยนตร์ ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเรื่องการบูรณะ ฟิล์มภาพยนตร์ (Film Restoration) ของโรงเรียนฤดูร้อน สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ ประจำปี ๒๕๕๕ (FIAF Summer School 2012)

เมื่อเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคมที่ผ่านมา ตัวแทน เจ้าหน้าที่ส่วนงานอนุรักษ์ภาพยนตร์ ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเรื่องการบูรณะ ฟิล์มภาพยนตร์ (Film Restoration) ของโรงเรียนฤดูร้อน สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ ประจำปี ๒๕๕๕ (FIAF Summer School 2012)

การฝึกอบรมครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ช่วง ช่วงแรก เป็นการ เรียนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก่อนไปฝึกอบรมจริง (Distance Learning) ระหว่างวันที่ ๙ พฤษภาคม ถึง ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยทุกวันพุธของแต่ละสัปดาห์ ทางผู้จัดการฝึกอบรมจะส่ง เอกสารความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์และบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ ผ่านทางอีเมล มาให้ศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมตัวในเบื้องต้น โดยหนึ่ง ในนั้นคือ The Film Preservation Guide หรือ คู่มือการอนุรักษ์ ภาพยนตร์ ที่หอภาพยนตร์เคยแปลเป็นภาษาไทยและจัดพิมพ์เผยแพร่ ออกมาแล้ว

หลังจากจบคอร์ส Distance Learning ทั้งหมด ๗ สัปดาห์ การฝึกอบรมช่วงที่ ๒ และช่วงที่ ๓ นั้น ต้องบินลัดฟ้าไปฝึกอบรมถึง

หัวข้อการสัมมนาและการบรรยายทั้งหมดนั้นเกี่ยวข้องกับ การบูรณะฟิล์มภาพยนตร์เป็นสำคัญ ส่วนใหญ่เป็นการยกตัวอย่าง การบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ให้เห็นเป็นกรณีศึกษา เช่นการนำเสนอ ภาพยนตร์บางเรื่องที่ได้รับการบูรณะฟิล์มแล้วจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยแต่ละแห่งได้กล่าวถึงแนวคิดของตนในการเลือกสำเนาฟิล์มมา บูรณะ รวมทั้งวิธีการบูรณะ ตัวอย่างเช่น การบูรณะฟิล์มเรื่อง Les Miserables ของ แล็บ L'Imagine Ritrovata ซึ่งให้ความสำคัญ กับการเลือกฟิล์มที่จะนำมาบูรณะเป็นอย่างมาก เนื่องจากฟิล์ม ภาพยนตร์เรื่องนี้มีหลายสำเนา จึงต้องแปลงสัญญาณทุกสำเนาที่มี รวมทั้งฟิล์มต้นฉบับ (original negative) แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบภาพต่อภาพ เพื่อหาฟิล์มชุดที่ดีที่สุด ซึ่งสุดท้ายทางแล็บตัดสินใจเลือกฟิล์มต้นฉบับ โดยหากมีส่วนที่

“ ทุกส่วนงานในการบูรณะจะบันทึกจุดประสงค์และกระบวนการทำงานของตนเป็นเอกสารไว้ทั้งหมด เพื่อให้สามารถตอบคำถามของผู้ใช้บริการได้ และยังทำให้ส่วนงานอื่น ๆ เข้าใจขั้นตอนและปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย ”

ใช้การไม่ได้ ก็ใช้วิธีการดึงภาพจากฟิล์มสำเนาอื่นมาเติมเต็ม รวมทั้งใช้เทคนิคการสร้างภาพที่หายไป ซึ่งเป็นงานที่ยากและต้องใช้ความละเอียดอย่างสูง ที่สำคัญก็คือ ทุกส่วนงานในการบูรณะจะบันทึกจุดประสงค์และกระบวนการทำงานของตนเป็นเอกสารไว้ทั้งหมด เพื่อให้สามารถตอบคำถามของผู้ใช้บริการได้ และยังทำให้ส่วนงานอื่น ๆ เข้าใจขั้นตอนและปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย การบูรณะฟิล์มเรื่องหนึ่งนั้น จึงต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งไม่ต่างจากการทำงานวิจัยเล่มโต

อีกประเด็นที่น่าสนใจ คือ เรื่องของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายการอนุรักษ์ในหอภาพยนตร์บางแห่ง มีข้อถกเถียงในประเด็นนี้หลายประการ เช่น เรื่องรูปแบบของภาพยนตร์ที่จัดเก็บ ว่าควรเป็นรูปแบบใดระหว่างฟิล์มหรือดิจิทัล หรือเรื่องวัตถุประสงค์ของการคัดเลือกฟิล์มเข้าสู่กระบวนการสแกนเพื่อทำสำเนาเป็นดิจิทัล ว่าต้องแยกแยะระหว่างการทำการบูรณะและการทำเพื่อให้บริการ รวมทั้งยังมีการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและความเป็นไปได้ของการฉายภาพยนตร์ทั้งสองรูปแบบนี้ ในมุมมองของนักอนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์มองว่าเป็นหน้าที่ใหม่ของหอภาพยนตร์ที่จะต้องนำฟิล์มภาพยนตร์ออกเผยแพร่สู่สาธารณะ เพื่อให้คนได้รู้จักและสัมผัสสัมผัสศิลปะภาพยนตร์ที่แท้จริงบนแผ่นฟิล์ม ขณะที่ผู้จัดรายการฉายภาพยนตร์กลับมองว่า การฉายด้วยดิจิทัลนั้น

สะดวกมากกว่า เพราะการฉายด้วยฟิล์มภาพยนตร์ ต้องมีข้อควรระวังหลายประการ

ข้อสังเกตที่ได้จากการฝึกอบรมภาคทฤษฎีนี้ คือ ปัจจุบันวงการอนุรักษ์ภาพยนตร์กำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านที่มีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทต่อการอนุรักษ์มาก แม้จะมีข้อสงสัยในความยั่งยืนของภาพยนตร์ที่เก็บในรูปแบบดิจิทัล แต่ในแง่การได้นำกลับมาซึ่งภาพยนตร์ในอดีตที่ทรงคุณค่า ให้คนรุ่นใหม่และคนร่วมสมัยได้ดูอีกครั้ง ก็ถือว่าเป็นความมหัศจรรย์ที่น่าประทับใจของคนรักภาพยนตร์ และยังทำให้ผู้บูรณะได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์แวดล้อมของภาพยนตร์ ทั้งวิธีคิด เทคโนโลยี และการสร้างภาพยนตร์ในยุคก่อน

จบจากการเรียนภาคทฤษฎี ช่วงที่ ๓ เป็นการเรียนภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ ในแล็บ L'Immagine Ritrovata ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยทางแล็บได้แบ่งผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมออกเป็น ๖ กลุ่ม หมุนเวียนไปศึกษาและลงมือปฏิบัติจริง ตามแผนกต่างๆ จนครบกระบวนการบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ทั้งหมด เช่น การซ่อมฟิล์ม การเปรียบเทียบสำเนาฟิล์ม การบูรณะเสียง รวมไปถึงกระบวนการบูรณะด้วยระบบดิจิทัล (Digital Restoration)

สำหรับกระบวนการบูรณะด้วยระบบดิจิทัลนั้น ทางแล็บ L'Immagine Ritrovata ได้ใช้โปรแกรมสำหรับลบสิ่งแปลกปลอม

“ การมาฝึกอบรมเรื่องการบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ของโรงเรียนฤดูร้อน สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติครั้งนี้ เรียกว่าได้รับความรู้อย่างรอบด้าน และยังได้เปิดมุมมองใหม่ ๆ จากแนวคิดของนักอนุรักษ์ภาพยนตร์หลากหลายประเทศ ”

บนฟิล์มภาพยนตร์ ๒ โปรแกรม เนื่องจากแต่ละโปรแกรมมีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน จึงต้องนำมาใช้งานควบคู่กันไป โดยโปรแกรมแรกสามารถใช้งานต่อเนื่องได้หลายเฟรม มีไว้สำหรับรอยที่ลบออกได้ง่าย ส่วนโปรแกรมที่สอง มีไว้สำหรับงานที่ละเอียดและต้องใช้เวลา นาน ซึ่งทั้งสองโปรแกรมนี้ใช้บนระบบปฏิบัติการ Linux และสามารถเลือกความละเอียดของภาพ (Resolution) ได้หลากหลาย ทั้ง HD, 2K หรือ 4K ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของโปรแกรมเหล่านี้ก็เป็นไปตามเครื่องมือพื้นฐานที่มีในโปรแกรมเช่น Deflicker, Stabilization, Dirt Removal เป็นต้น หากมีสิ่งแปลกปลอมบนฟิล์มที่ไม่สามารถลบได้แบบอัตโนมัติ (Auto) ผู้บูรณะก็จะต้องใช้วิธีการลบด้วยมือ (Manual) ที่ละเอียด โดยมือผู้บูรณะช่วยคือเมาส์ปากกา ซึ่งการที่จะสามารถเลือกใช้เครื่องมือแก้ไขภาพได้ถูกต้องนั้น ผู้บูรณะจำเป็นต้องมีความเข้าใจในการปรับตั้งค่าต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการแก้ไขภาพ และต้องรู้สาเหตุของการเกิดสิ่งแปลกปลอม รวมไปถึงลักษณะของสิ่งแปลกปลอมที่ปรากฏบนภาพด้วย

นอกจากได้ฝึกปฏิบัติงานจริง ทีมงานยังได้พาเยี่ยมชมห้องสมุด ของ Cineteca หอภาพยนตร์ เมืองโบโลญญา ซึ่งเป็นห้องสมุดสองชั้น จัดเก็บทั้งหนังสือ รูปภาพ สื่อโสตทัศนฯ ไปจนถึงเอกสารการเซ็นเซอร์ รวมทั้งยังมีห้องพิเศษแยกส่วนออกไป สำหรับจัดเก็บ

สิ่งที่เกี่ยวข้องทางภาพยนตร์ทั้ง กล้องถ่ายภาพยนตร์ บทภาพยนตร์ โปสเตอร์ภาพยนตร์ ของผู้กำกับที่มีชื่อเสียง หรือภาพยนตร์เรื่องสำคัญ ๆ

การมาฝึกอบรมเรื่องการบูรณะฟิล์มภาพยนตร์ ของโรงเรียนฤดูร้อน สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติครั้งนี้ เรียกว่าได้รับความรู้รอบด้าน และยังได้เปิดมุมมองใหม่ ๆ จากแนวคิดของนักอนุรักษ์ภาพยนตร์หลากหลายประเทศ เป็นประสบการณ์ที่ดีและเป็นแรงตลใจในการกลับมาพัฒนางานอนุรักษ์ภาพยนตร์ของเราให้ดียิ่งขึ้นไป

หมวดหมู่หนังสือ ของห้องสมุดและหอสมุดและโสตทัศนสถาน เอ็ด ทรงศรี

ห้องสมุดมีภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การจัดหมวดหมู่หนังสือ ซึ่งวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถจัดเก็บหนังสือได้อย่างเป็นระเบียบ สะดวกในการค้นหา และการจัดเก็บเข้าที่เดิม ปัจจุบัน การจัดหมวดหมู่หนังสือมีอยู่หลายระบบที่นิยมกันทั่วโลก โดยหลักการใหญ่ของการแบ่งหมวดหมู่นั้น มีความคล้ายคลึงกัน คือ การแบ่งหมวดตามศาสตร์ต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ศาสนา ดนตรี ฯลฯ แต่จุดแตกต่างกัน คือ การใช้สัญลักษณ์ที่ไม่เหมือนกันตามแต่ละระบบที่นำมาใช้จัดหมวดหมู่

ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC - Library of Congress Classification) เป็นระบบที่นิยมใช้แพร่หลายกับห้องสมุดขนาดใหญ่ โดยโครงสร้างของระบบการจัดหมวดหมู่มีทั้งหมด ๒๐ หมวดหมู่หลัก และใช้สัญลักษณ์ คือ อักษรภาษาอังกฤษแทนเนื้อหาในแต่ละหมวด ส่วนการแยกย่อยลงไปจะใช้ตัวเลขกำกับรวม

กับตัวอักษร เช่น ในกรณีผู้ใช้บริการไปสืบค้นข้อมูลที่สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งจัดหนังสือด้วยระบบนี้ และต้องการค้นคว้าข้อมูลด้านศิลปะ ผู้ใช้บริการจะต้องไปชั้นหนังสือที่มีตัวอักษรภาษาอังกฤษในหมวด N นอกเหนือจากข้อมูลด้านศิลปะแล้ว หากผู้ใช้บริการต้องการหาหนังสือด้านรัฐศาสตร์ ต้องเปลี่ยนไปหาหนังสือในหมวด J เป็นต้น

ส่วนอีกระบบหนึ่งเป็นที่นิยมใช้ในการจัดหมวดหมู่หนังสือประมาณ ๑๓๕ ประเทศทั่วโลก คือ **ระบบทศนิยมของดิวอี้ (D.D.C - Dewey Decimal Classification)** ซึ่งมักใช้ในห้องสมุดทั่วไป ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดวิทยาลัย หรือ ห้องสมุดขนาดกลาง หมวดหมู่ของหนังสือในระบบดิวอี้แบ่งออกเป็น ๑๐ หมวดหมู่หลัก และในแต่ละหมวดหมู่หลักจะมีหมวดหมู่ย่อยลงไปอีก ๙ หมวดหมู่ย่อย ส่วนการใช้สัญลักษณ์แทนการแบ่งหมวดหมู่ใช้ตัวเลขสามหลัก เช่น ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบดิวอี้ ในกรณีผู้ใช้บริการต้องการอ่านเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้ใช้บริการต้องมุ่งหน้าไปชั้นหนังสือที่อยู่ในหมวด ๙๐๐ ซึ่งเป็นหมวดหนังสือด้านประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการจัดหมวดหมู่หนังสือในระบบอื่น ๆ อีก เช่น ระบบบิซซี (Bibliographic Classification) ระบบโคลอน (Colon Classification) ระบบยูดีซีหรือระบบทศนิยมสากล (Universal Decimal Classification = UDC) เป็นต้น แต่ทว่าห้องสมุดแต่ละแห่งมีหลักพื้นฐานเบื้องต้นประกอบการพิจารณาเลือกสรรระบบจัดหมวดหมู่หนังสือเช่นเดียวกัน คือ ๑.จำนวนหนังสือ ๒. ขนาดของห้องสมุด ๓. ประเภทของหนังสือที่ให้บริการ สำหรับห้องสมุดและโสตทัศนสถาน **เชิด ทรงศรี** เป็นห้องสมุดเฉพาะ โดยคิดสรรและบริการทรัพยากรที่มีความเกี่ยวเนื่อง

กับภาพยนตร์เท่านั้น ซึ่งมีความแตกต่างจากห้องสมุดอื่น ๆ ที่บริการหนังสือหลายแขนงวิชา ดังนั้น ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน **เชิด ทรงศรี** จึงต้องเลือกใช้ระบบการจัดหมวดหมู่ที่แตกต่างจากห้องสมุดทั่วไป คือ **ระบบการจัดหมวดหมู่ของ FIAF (Federation de International Archive du Film)** หรือ สมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ เพราะว่ามีจำนวน ๘๐ ประเทศทั่วโลก มีหอภาพยนตร์เพียง ๑๘๐ แห่ง ดังนั้นหอภาพยนตร์ทั่วโลกจึงแบ่งปันความรู้กัน โดยมีสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติเป็นสื่อกลางสำหรับการสร้างองค์ความรู้และคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานขึ้นมา คือ คู่มือ FIAF Classification Scheme for Literature on Film & Television รวมถึงระบบดังกล่าวสอดคล้องกับทรัพยากรของห้องสมุดและโสตทัศนสถาน **เชิด ทรงศรี** อีกทั้งมีความยืดหยุ่นสูงในการปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ยังสามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการและสามารถตัดสินใจเลือกประยุกต์ใช้แบบแผนระบบนี้ให้ผันแปรไปตามนโยบายของแต่ละห้องสมุดได้อีกด้วย

จุดเริ่มต้นระบบ FIAF

จุดเริ่มต้นระบบการจัดหนังสือของ FIAF นั้น เกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๘๐ เนื่องจากแอสลิบ (Aslib) หรือ สมาคมการจัดการสารสนเทศ ได้จัดพิมพ์คู่มือแบบแผนระบบ FIAF Classification Scheme for Literature on Film & Television โดยระบบนี้มีพื้นฐานมาจากระบบจัดหมวดหมู่ของระบบยูดีซีหรือระบบทศนิยมสากล (Universal Decimal Classification = UDC) ผู้เรียบเรียงคือ Michael Moulds คู่มือเล่มนี้เป็นที่ยอมรับของบรรดาหอภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสมาชิกของ FIAF และใช้กันอย่างแพร่หลายสูงสุดในการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรประเภทเอกสาร อย่างไรก็ตามแบบแผนระบบดังกล่าวยังจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันต่อเหตุการณ์ในแต่ละยุคสมัยอย่างเหมาะสม เมื่อระยะเวลาผ่านไป จนกระทั่งในปี ค.ศ. ๑๙๘๔ คณะกรรมการด้านเอกสารแห่ง FIAF ได้จัดตั้งคณะกรรมการกองบรรณาธิการ (Editorial Committee) ขึ้นประกอบด้วย Karen Jones จากพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์แห่งเดนมาร์ก, Jan-Hein Bal จากพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์แห่งเนเธอร์แลนด์, Rosemary Curtis จากโรงเรียนภาพยนตร์และโทรทัศน์แห่งออสเตอร์เลีย, Michael Moulds จากมาตรฐานดัชนีวารสารภาพยนตร์และโทรทัศน์ระหว่างประเทศ และ Magareta Nordström จากสถาบันภาพยนตร์แห่งสวีเดน คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ในการพิจารณาปรับใช้และพัฒนาแบบแผนระบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์และโทรทัศน์บนพื้นฐานของเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้ามากขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผสมผสานงานภาพยนตร์และงานโทรทัศน์ให้มีความครอบคลุมนั่นเอง จึงก่อเกิดระบบการจัดหนังสือด้านภาพยนตร์และโทรทัศน์ จำนวน ๑๑ หมวดหมู่ดังต่อไปนี้

FT(0) ถึง FT9

โครงสร้างของระบบการจัดหนังสือด้านภาพยนตร์และโทรทัศน์ของ FIAF นั้น แบ่งออกเป็น ๑๑ หมวดหมู่หลัก โดยสัญลักษณ์กำหนดหมวดหมู่ต่าง ๆ จะใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษผสมกับตัวเลขหลักเดียว คือ FT ย่อมาจากคำว่า Film and Television และตามด้วยตัวเลขที่เป็นสัญลักษณ์แทนหนังสือในแต่ละหมวดหมู่ ซึ่งเรียงลำดับดังต่อไปนี้

FT(0) คือ หนังสือที่มีรูปแบบในลักษณะของบรรณานุกรม ภาพยนตร์สารานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี นามานุกรม หรือทำเนียบนาม ข้อมูลทางสถิติ พจนานุกรม เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Hong Kong Filmography Vol.1 1913- 1941, ศัพท์ภาพยนตร์*

FTO คือ หนังสือที่มีความหลากหลายประเด็นภายในเล่ม ไม่ได้มีประเด็นที่เกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ด้านใดด้านหนึ่ง รวมถึงเนื้อหาที่เขียนในเชิงบันทึกประสบการณ์การเดินทางแต่มีภาพยนตร์เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย / เอกสารทั่วไปเกี่ยวกับภาพยนตร์ เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ของภาพยนตร์ / ข้อคิดเห็นหรือทัศนคติโดยรวม ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *ไฮไลเป็นข้า* ซึ่งเขียนโดย คุณ'รงค์ วงษ์สวรรค์ โดยเล่าเรื่องราวของโรงถ่ายหนังจีน ขอว์ บราเดอร์ อีกทั้งมีการเจาะลึกสัมภาษณ์ รัน รัน ขอว์ เจ้าของขอว์บราเดอร์, การศึกษาวิธีตั้งชื่อหนังสือจีนสุดฮิตสมัยนั้น, การเซ็นเซอร์, ความลับในการทำซับไตเติล เป็นต้น

FT1 คือ หนังสือที่มีเนื้อหาถ่วงถ่วงถึงองค์การด้านภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ประเภทนิติบุคคลทั่วไป / สถาบันภาพยนตร์ / หอภาพยนตร์ / พิพิธภัณฑ์ / สมาคมภาพยนตร์ / นิติบุคคลที่ไม่แสวงผลกำไร / นิติบุคคลภาคเอกชน / องค์กรที่ทำงานด้านการ์ตูนรักบี้ รวมไปถึงงานเทศกาลภาพยนตร์และงานประกาศรางวัล/การประชุมงานจัดแสดงสินค้าเกี่ยวกับภาพยนตร์และนิทรรศการภาพยนตร์ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Archival Storytelling, คู่มือหอภาพยนตร์*

FT2 คือ หนังสือที่ประกอบด้วยประเด็นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ / ระบบเชิงเศรษฐศาสตร์กับภาพยนตร์ / เทคนิคต่าง ๆ ของการสร้างภาพยนตร์ / กระบวนการผลิตภาพยนตร์ ตั้งแต่ก่อนถ่ายทำจนกระทั่งหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ / ธุรกิจกับภาพยนตร์ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *DSLR Cinema, คิดและเขียนให้เป็นบทภาพยนตร์*

FT3 คือ หนังสือที่มีเนื้อเรื่องเฉพาะเจาะจงด้านการจัดจำหน่ายและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ / โรงภาพยนตร์ / โปสเตอร์ภาพยนตร์ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Cinema Architecture, ศาลาเฉลิมกรุง*

FT4 คือ หนังสือที่มีเนื้อหาเชิงสังคมกับภาพยนตร์หรือศิลปะของภาพยนตร์ที่มีผลกระทบต่อผู้ชมกฎหมายพระราชบัญญัติการตรวจพิจารณา (เซ็นเซอร์) นานาปัจจัยของสังคมอันเกี่ยวกับภาพยนตร์ ภาพยนตร์ในเชิงสังคมวิทยา การใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์ เช่น *Cinema: A Visual Anthropology, ภาพยนตร์ที่วินิจฉัย*

FT5 คือ หนังสือตำราเรียนด้านภาพยนตร์ที่ใช้สอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ครอบคลุมถึง การศึกษาทั่วไปด้านภาพยนตร์ การเรียนและการสอนที่เกี่ยวข้องด้านภาพยนตร์ / สื่อการเรียนการสอน / งานวิจัยด้านภาพยนตร์ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Thai National Cinema, โครงการวิจัยสำมะโนประชากรภาพยนตร์สมัยใหม่ที่ประเทศไทย, ตำราเรียนด้านภาพยนตร์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*

FT6 คือ หนังสือที่มุ่งเน้นด้านสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎี บทวิจารณ์ และภาพยนตร์ที่มีความสัมพันธ์กับงานศิลปะสาขาอื่น / วิธีการวิจารณ์ / ภาษาและหลักไวยากรณ์ของภาพยนตร์ / การวิเคราะห์ภาพยนตร์ / การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์เชิงบรรยายให้ความรู้ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Feminist Auteur: Reading Women's Films, ศิลปะแขนงที่เจ็ด เพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์*

FT7 คือ หนังสือที่เนื้อหาเน้นหนักในเชิงประวัติศาสตร์ทั่วไปอันเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์ รวมถึงประวัติศาสตร์ด้านภาพยนตร์ของประเทศใดประเทศหนึ่ง หนังสือที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับภาพยนตร์ประเด็นใดประเด็นหนึ่งอันเกี่ยวเนื่องกับบริบททางสังคม หรือ เขียนถึงตระกูลของภาพยนตร์ (Film Genre) รวมไปถึงหนังสือที่ผลิตขึ้นมาเพื่อประกอบภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เป็นต้น ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Cinema Nirvana: Enlightenment Lessons from the Movies, กำเนิดหนังไทย, ๒๕๔๙ อันธพาลครองเมือง*

FT8 คือ หนังสือหมวดชีวิตประวัติบุคคลทุกตำแหน่งทุกอาชีพที่อยู่ในวงการภาพยนตร์ ยกตัวอย่างเช่น ผู้อำนวยการสร้าง นักแสดง ช่างแต่งหน้า ช่างภาพ นักพากย์ นักเขียนบท เป็นต้น ซึ่งหนังสือในกลุ่มนี้ ส่งผลให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ประวัติส่วนบุคคล วิธีคิด วิธีการทำงานของบุคคลที่มีความสามารถแตกต่างกันไปในวงการภาพยนตร์ ตัวอย่างหนังสือในกลุ่มนี้ เช่น *Apichartpong Weerasethakul, ๗ ทศวรรษ ดาวจรัสฟ้า อมรา อัศวานนท์ ทรราชมายา ความรัก*

FT9 คือ หนังสือหมวดปกิณกะ อาจกล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มทรัพยากรพิเศษเกี่ยวกับเรื่องราวภาพยนตร์ที่ควรค่าแก่การจดจำ เช่น หนังสือที่รวบรวมลายเซ็นบุคคลในวงการภาพยนตร์ รวมไปถึง หนังสือที่รวบรวมการตัดแปะภาพดารา ตัดแปะข่าวดารา (Scrap Books) เป็นต้น รวมไปถึงสิ่งพิมพ์ด้านภาพยนตร์สำหรับเด็ก / ทรัพยากรประเภทวรรณกรรมที่นำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ / วรรณกรรมที่มีเนื้อหาสาระสำคัญมาจากภาพยนตร์ / หนังสือที่เขียนเกี่ยวกับสถานที่หรือภูมิประเทศซึ่งเป็นฉากในภาพยนตร์ นอกเหนือจากนั้น หมวดหมู่นี้ยังจัดเก็บหนังสือที่มีเนื้อหาละเอียดเจาะจงด้านภาพยนตร์ แต่ผู้เขียนเป็นบุคคลสำคัญในวงการภาพยนตร์ เช่น *โชคดีได้บินพรีจันครึ่งโลก* เขียนโดย จูรี โอศิริ เป็นต้น

พบกับห้องสมุดฯ

การจัดหมวดหมู่หนังสือด้านภาพยนตร์ดังกล่าวข้างต้น เป็นการแนะนำเพียงโครงสร้างของหมวดหมู่หนังสือ แต่ในคู่มือ FIAF Classification Scheme for Literature on Film & Television นั้น ในแต่ละหมวดหมู่มียุทธวิธีละเอียดปลีกย่อยลงไปอีกเป็นจำนวนมาก โดยใช้สัญลักษณ์เป็นตัวเลขสองหลัก สามหลัก ร่วมกับทศนิยม อันเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่า ภาพยนตร์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เชื่อมโยงความรู้จากหลายศาสตร์ หลากสรรพวิชา ทั้งสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สื่อสารมวลชน เศรษฐศาสตร์ วรรณกรรม กฎหมาย การวิจารณ์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น โดยเจ้าหน้าที่ห้องสมุดฯ ยินดีต้อนรับผู้ใช้บริการทุกท่านมาเพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือด้านภาพยนตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทั้ง ๑๑ หมวดหมู่ได้ที่ **ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี เปิดบริการทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.**

รอบฉายภาพยนตร์
 ๒๔ พ.ย. - ๑๐ ส.ค. (งดฉายวันที่ ๑ ส.ค.)
 วันจันทร์ - ศุกร์ เวลา ๑๐.๐๐ น. และ ๑๔.๐๐ น.
 วันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๑๓.๐๐ น.
 ตรวจสอบโปรแกรมได้ที่ www.fapot.org หรือ www.facebook.com/ThaiFilmArchivePage

วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน - ๑๐ ธันวาคมนี้ สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย (Goethe - Institute Thailand) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ (สสวท.) และองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ได้ร่วมกันจัดเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ ๘ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ขึ้น เพื่อให้นักเรียนและประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ผ่านสื่อภาพยนตร์ ภายใต้คำขวัญ **“เรามอบความรู้สู่ความบันเทิง”**

โดยครั้งนี้ ทางผู้จัดงานได้หยิบยกประเด็นเกี่ยวกับ “น้ำ” ขึ้นมาเป็นหัวข้อสำคัญของเทศกาล เป็นการสนองรับมติและนโยบายขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยทศวรรษ “น้ำเพื่อชีวิต พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๘” และได้คัดสรรภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ชั้นเยี่ยม ๒๔ เรื่อง จาก ๑๐ ประเทศทั่วโลก ทั้งภาพยนตร์ที่เผยแพร่ให้เห็นถึงพลังงานลึกลับของน้ำ ความมหัศจรรย์ของโลกใต้น้ำ รวมไปถึงวิกฤตที่เกิดขึ้นกับน้ำในปัจจุบัน ซึ่งทั้งหมดจะนำมาจัดฉายให้ชมผ่านศูนย์จัดฉายหลายสิบแห่งที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้รับความคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในศูนย์จัดฉายดังกล่าว และพร้อมเปิดโรงให้ได้เข้ามาเรียนรู้กันตลอดทั้งเทศกาล ไม่เว้นแม้แต่วันหยุดราชการ โดยนอกจากการฉายภาพยนตร์ เรายังได้เพิ่มกิจกรรมพิเศษในหัวข้อ “มาเรียนรู้การถ่ายฉากใต้น้ำกันเถอะ” เพื่อเปิดเผยให้เห็นความลับของฉากใต้น้ำที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งสามารถทำได้โดยง่าย ชนิดที่คุณเองก็อาจจะคาดไม่ถึง

ขอเชิญโรงเรียนในจังหวัดนครปฐมและพื้นที่ใกล้เคียง ที่สนใจนำนักเรียนเข้าร่วมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ครั้งนี้ ติดต่อสำรองที่นั่งและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ๐๒ - ๔๘๒ - ๒๐๑๓ - ๔ ต่อ ๑๑๐ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมเทศกาลฯ แต่อย่างใด

ตัวอย่างภาพยนตร์ที่น่าสนใจ

ภาพยนตร์สารบันเทิง
รายการ “เก้านาทีครึ่ง” ตอน โยฮานเนสไปออกทะเล
 รายการยอดนิยมจากประเทศเยอรมนี ที่เจาะลึกเบื้องหลังประเด็นสำคัญต่าง ๆ ทั่วโลก มาเป็นคำตอบให้แก่เด็ก ๆ และในตอนนี้ โยฮานเนส ผู้ดำเนินรายการได้พาผู้ชมไปหาข้อมูลเกี่ยวกับประชากรปลาในมหาสมุทร ด้วยการขอไปทำงานบนเรือตักกุ้งหนึ่งวันเต็ม นั่นทำให้เขาได้เรียนรู้สาเหตุและแนวทางในการอนุรักษ์พันธุ์ปลาที่ใกล้สูญพันธุ์

ภาพยนตร์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พิบัติโลกร้อน - พิกพมทะเล
 ภาพยนตร์เรื่องนี้อ้างอิงผลวิจัยของนักชีววิทยาขององค์การนาซา ซึ่งกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้น หากมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อย่างไร้การควบคุมในช่วง ๑๐๐ - ๓๐๐ ปีข้างหน้า โดยผู้สร้างได้นำภาพถ่ายที่มีการบันทึกจัดเก็บไว้ มาประกอบกับเทคนิคแอนิเมชันชั้นเยี่ยม ทำให้เกิดภาพภัยพิบัติของน้ำที่รุนแรงและสมจริงตามหลักการวิทยาศาสตร์

ภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ทั่วไป การแพทย์และเทคโนโลยี
ส่องโลกใต้ทะเล
 ภาพยนตร์เรื่องนี้รวบรวมข้อมูลจากนักวิทยาศาสตร์ทั่วโลกผสมผสานกับภาพเคลื่อนไหวจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อแสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างภูมิทัศน์และวงน้ำที่กว้างใหญ่ไพศาลจนก่อเกิดเป็นโลกใต้น้ำ ที่เป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตนานาชนิด

ภาพยนตร์สนทนา

ความพิการ ใน ภาพยนตร์

ภาพลักษณ์ของผู้พิการที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อมวลชน ที่เราค้นเคยมักจะมีอยู่ ๓ ลักษณะ กล่าวคือ การนำเสนอในลักษณะล้อเลียนขบขัน การนำเสนอในลักษณะผู้ด้อยโอกาส และการนำเสนอในลักษณะของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

ในบรรดา ๓ ลักษณะข้างต้น การนำเสนอภาพผู้พิการในลักษณะล้อเลียน มักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุด ในแง่ของการไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้พิการ ตัวอย่างเช่น ผู้ที่มีร่างกายแคระ มักจะถูกนำเสนอในแง่ล้อเลียนด้านความสูง เราคงเคยได้ยินการเรียกผู้พิการว่า “ไอ้เตี้ย” เฉกเช่นกับการเรียกผู้พิการด้วยความพิการของเขาอย่าง “ไอ้บอด” “ไอ้ใบ้” “ไอ้ด้วน” คำเหล่านี้เวลาถูกใช้ มักมีนัยยะของการเสียดสีและล้อเลียนความด้อยกว่าของผู้ที่ถูกเรียก

ในส่วนของการนำเสนอผู้พิการในแง่ผู้ด้อยโอกาส มักจะได้รับการยอมรับจากสังคมค่อนข้างสูง เนื่องจากมีความเชื่อว่าการนำเสนอภาพแบบนี้จะทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและให้ความสงสารต่อผู้พิการ แต่การนำเสนอในลักษณะนี้ มักจะมาพร้อมกับการมองว่าผู้พิการเป็นผู้ด้อยกว่า หรือ มีความทุกข์ เพราะร่างกายที่พิการ ซึ่งอาจจะต่อกย้ำความเชื่อของสังคมที่ว่าผู้พิการคือผู้ที่รอรับความช่วยเหลือ แต่เพียงอย่างเดียว

อีกด้านหนึ่งของการนำเสนอเพื่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ คือ การนำเสนอในลักษณะแสดงให้เห็นความสามารถของผู้พิการที่มากกว่าคนทั่วไป และชื่นชมความสามารถพิเศษนั้น มองเผิน ๆ การนำเสนอภาพในมุมแบบนี้ น่าจะเป็นที่ปรารถนาของผู้พิการ หากการชื่นชมที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ได้มาจากฐานคิดที่ว่า ผู้พิการทั่วไปมักจะต้องด้อยโอกาส และไม่มีความสามารถเสมอ ๆ

ดังนั้น พอมีผู้พิการที่มีความสามารถเทียบเท่าคนทั่วไป จึงได้รับความชื่นชมเป็นพิเศษ

ข้อสรุปคร่าว ๆ ข้างต้น เป็นเพียงตัวอย่างของการนำเสนอภาพผู้พิการผ่านสื่อเพื่อแสดงให้เห็นความสามารถ การนำเสนอภาพผู้พิการผ่านสื่อเป็นเรื่องที่อ่อนไหวอย่างมาก หากการนำเสนอภาพเหล่านั้นไม่ได้เกิดขึ้นจากความเข้าใจ ต่อให้มีเจตนาธรรมในการนำเสนอดีเพียงใด ก็อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อผู้พิการเช่นกัน

ในเดือนพฤศจิกายนนี้ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้เรียนเชิญคุณโสภณ ฉิมจินดา ผู้พิการอารมณ์ดี พิธีกรรายการล้อเล่น โลก มาเป็นวิทยากรในภาพยนตร์สนทนา หัวข้อ **“ความพิการในภาพยนตร์ไทย”** เพื่อมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อภาพของผู้พิการที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อ โดยเฉพาะในภาพยนตร์ไทย ในวันเสาร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องภาพยนตร์สถาน ชั้น ๒ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

โดยในวันเดียวกันนั้น เวลา ๑๓.๐๐ น. จะมีการฉายภาพยนตร์ไทยเรื่อง **ผู้ชายช็อคดั้น ผู้หญิงช็อคนุช** ภาพยนตร์ไทยเรื่องเดียวที่มีตัวละครนำชายหญิงเป็นผู้พิการ ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมชมภาพยนตร์และพูดคุยได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ๐๒-๔๘๒-๒๐๑๓ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๑๑

คุณโสภณ ฉิมจินดา

สวลี ผกาพันธุ์

๑๐ พฤศจิกายนนี้ ณ ลานดารา ★

สุรชัย ลูกสุรินทร์ และ สวลี ผกาพันธุ์ ใน *ไฟชีวิต* ออกฉายปีพ.ศ. ๒๕๓๓

สวลี ผกาพันธุ์ หรือ เซอร์ เศตฉันทน์ (ชื่อเดิม เซอร์ ฮอฟแมน) ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๒ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล - ขับร้อง) เกิดเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ ที่กรุงเทพมหานคร มีบิดาเป็นชาวเดนิช ทำงานที่บริษัทปูนซิเมนต์ไทย กับมารดาชาวไทย จบการศึกษาชั้นมัธยมจากโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม

สิ่งบันเทิงใจในวัยเด็กที่จดจำและประทับใจมากที่สุดคือการได้ติดตามนางสาวไปชมภาพยนตร์ฝรั่งที่โรงภาพยนตร์เฉลิมกรุงแล้วตื่นตาตื่นใจกับไฟประดับม่านหน้าจอ และในช่วงศึกษาอยู่ชั้นมัธยมโรงเรียนได้พาไปชมละครเวทีที่พัฒนากร มี ม.ล.รุจิรา และมารศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา โดยไม่เคยคิดฝันว่าวันหนึ่งในอนาคตจะมีโอกาสยืนอยู่บนเวทีที่เธอเคยเป็นเพียงคนดู เพราะความสามารถพิเศษเดียวที่ฉายแววออกมาตั้งแต่เด็กคือ การเป็นต้นเสียงนำร้องเพลงชาติเท่านั้น ไม่เคยได้ลิ้มลองการแสดงด้านอื่น ๆ

หลังจบมัธยมปลายได้ศึกษาต่อด้านพิมพ์ดีดและเลขเพิ่มเติม ระหว่างทำงานเป็นเสมียนพิมพ์ดีดที่บริษัทสหไทยพัฒนา ครุมนุสรินทร์เรื่อง ครูสอนขับร้องที่โรงเรียนสตรีมหาพฤฒารามได้แนะนำให้รู้จักกับครูลัดดา สารตายน แห่งคณะละครกรรมวาลี ครูลัดดาจึงชวนมาร้องเพลงสลับฉาก เพลงแรกที่ร้องคือเพลงหวานรื่น ในละครมนตร์นาคราช โดยครูลัดดาตั้งใจจะให้ร้องคู่กับนักร้องชายชื่อดังประจำคณะ แต่นักร้องคนดังปฏิเสธ นางสาวเซอร์จึงต้องร้องคู่กับวลิต สนธิรัตน์ ในนามของสวลีที่ครูลัดดาตั้งขึ้นสด ๆ ก่อนขึ้นเวที

ละครเรื่องที่ ๒ “แม่คเบธ” สวลีได้ร่วมแสดงและร้องเพลงในเรื่อง เมื่อถึงผลงานเรื่องที่ ๓ ของคณะผกาวัลลีเรื่อง “ความพยายาม” สวลีได้ก้าวขึ้นเป็นนางเอกเต็มตัวพร้อมนามสกุล “ผกาพันธุ์” ที่ตั้งโดย สด ภูมระโรหิต เมื่อคณะผกาวัลลีปิดตัวลง สวลี ผกาพันธุ์ ได้ร่วมแสดงละครเวทีกับคณะอื่น ๆ รวมทั้งตั้งคณะชื่นชมมนุศิลป์ของเธอเอง ผลงาน

ละครเวทีที่โด่งดังมากคือบ้านทรายทองของคณะอัศวินการละคร สวลี ผกาพันธุ์ คือสาวน้อยหมมเปี้ย “พจมาน พินิตนันท์” คนแรกของประเทศไทย

เมื่อละครเวทีหมดความนิยม สวลี ผกาพันธุ์ได้เปลี่ยนสถานะตนเองไปเป็นนางเอกภาพยนตร์ ๑๖ มม. ตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๔๕ มีผลงานภาพยนตร์ประมาณยี่สิบเรื่อง อาทิเช่น *ดรธรณีนาง* (๒๕๔๖) *น้ำตาชาย* (๒๕๔๗) *มนตร์รักกอสูร* (๒๕๔๗) *มารีซอ* (๒๕๔๘) *ไฟชีวิต* (๒๕๔๙) ฯลฯ และภายหลังได้ร่วมทุนสร้างภาพยนตร์อีกหนึ่งเรื่องในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ คือเรื่อง *วิมานดารา*

เมื่อโทรทัศน์ถือกำเนิดขึ้นในเมืองไทยเมื่อปี ๒๕๔๘ สวลี ผกาพันธุ์ เข้ามาบุกเบิกรายการโทรทัศน์ให้กับสถานีช่อง ๔ บางขุนพรหม เริ่มต้นจากการจัดรายการเพลงหลังจากมีผลงานร้องเพลงอัดแผ่นเสียง ตามมาด้วยการนำละครเวทีที่เคยโด่งดังนำมาแสดงเผยแพร่ทางโทรทัศน์ หนึ่งในผลงานยอดนิยมนิยมนคือบ้านทรายทองที่คังนักแสดงจากละครเวทีไว้เกือบครบชุด

สวลี ผกาพันธุ์ สมรสกับอดีตคีตกวี เศตฉันทน์ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๒ มีบุตรชาย ๑ คน หญิง ๒ คน มีผลงานเพลงอัดแผ่นเสียงจำนวนมาก และปัจจุบันยังคงร้องเพลงอยู่อย่างสม่ำเสมอ จนคนรุ่นใหม่บางคนอาจจะคาดไม่ถึงว่า ครั้งหนึ่งสวลี ผกาพันธุ์ คือนักแสดงผู้ยิ่งใหญ่ที่เติบโตจากละครเวทีสู่จอเงิน และจอแก้ว

.....
วันเสาร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ศกนี้ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้รับเกียรติอย่างสูงจาก สวลี ผกาพันธุ์ มาประสิทธิ์พรอพิมพ์มีอรอยพิมพ์เท่าที่ลานดารา หน้าโรงภาพยนตร์ศรีศลาภยา และร่วมพูดคุยถึงประสบการณ์การทำงานในวงการภาพยนตร์ ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมงานได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

สอบถามรายละเอียดได้ที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ๐๒ ๔๘๒ ๒๐๑๓ ต่อ ๑๑๑

ประภาพรรณ นาคทอง

๑ ธันวาคมนี้ ณ ลานดารา ★

ประภาพรรณ นาคทอง เกิดเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๒ ที่กรุงเทพฯ ย่านพญาไท เป็นลูกคนกลางในจำนวนพี่น้อง ๕ คน คุณพ่อรับราชการเป็นผู้ตรวจการสรรพสามิต คุณแม่เป็นแม่บ้าน ชีวิตในวัยเด็กได้โยกย้ายตามคุณพ่อไปอาศัยอยู่ในต่างจังหวัดเป็นระยะ ๆ กิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุดในวัยเด็ก คือ การประกวดร้องเพลงตามตลาดนัด ส่วนผลงานการแสดงครั้งแรกในชีวิตเกิดขึ้นสมัยเรียนหนังสือที่โรงเรียนสตรีเพชรบุรี เมื่อโรงเรียนนำนักเรียนร่วมแสดงละครต่อต้านการแพร่ระบาดของอหิวาตกโรคในงานกาชาด ประภาพรรณ นาคทอง รับบทที่เจ้าตัวแสบจะภาคภูมิใจ เป็น “ตัวอหิวาต์”

หลังจบการศึกษาชั้นเตรียมธรรมศาสตร์ ประภาพรรณ นาคทอง เพียรสมัครงานตามที่ต่าง ๆ หลายแห่งแต่ไม่มีที่ใดตอบรับ จนเริ่มท้อ ขณะนั้นมีภารกิจสร้างโรงหนังเฉลิมไทยพร้อมกับประกาศรับสมัครนักแสดงละครเวที ประภาพรรณเห็นโอกาสที่จะได้งานทำ จึงเสียใจไปสมัครทั้ง ๆ ที่ไม่รู้จักใคร จุดเด่นหนึ่งของเธอที่เตะตากรรมการอยู่ที่รูปร่างผอมเพรียวอบบางแตกต่างจากผู้หญิงส่วนใหญ่ในยุคนั้น เป็นที่มาของชื่อ “บาง” ชื่อเล่นที่เพื่อน ๆ ในวงการเรียกขานกันจนติดปาก ผลการสมัครในครั้งนั้นประภาพรรณ นาคทองได้รับจดหมายตอบรับให้เข้าร่วมแสดงละครเวทีเรื่องแรกคือ *ราชันย์ผู้พิชิต* คู่กับบัวลันต์ สุนทรปักษิณ หลังจากนั้นเธอมีผลงานละครเวทีอีกหลายเรื่อง บางครั้งก็รับหน้าที่เป็นนักร้องสลับฉาก เมื่อละครเวทีหยุดกิจการ ประภาพรรณ นาคทองก็ไม่แตกต่างจากนักแสดงคนอื่นที่เปลี่ยนวิถีโคจรจากเวทีละครไปโลดแล่นบนจอเงิน ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๔๙๖ มีผลงานภาพยนตร์ที่รวบรวมได้ ๑๘ เรื่อง

ประภาพรรณ นาคทอง มีความโดดเด่นในเรื่องการศึกษา หนังสือพิมพ์มักจะเรียกว่า “เด็กธรรมศาสตร์” เพื่อน ๆ ในวงการมองด้วยสายตาชื่นชม การทำงานในวงการบันเทิงประภาพรรณ มุ่งมั่นที่จะทำงานสร้างรายได้ให้มั่นคงเพื่อเลี้ยงดูพ่อแม่ ด้วยเหตุนี้เธอจึงตัดสินใจอย่างกล้าหาญยกระดับตัวเองจากนักแสดงเป็นผู้สร้างภาพยนตร์ในนามเทพธิดาภาพยนตร์ ด้วยตัวเองเพียงลำพัง มิได้ร่วมหุ้นกับใคร มีผลงานสร้างภาพยนตร์ ๓ เรื่องคือ *น้ำใจสาวจีน* (๒๔๙๘) *ก่อนอรุณจะรุ่ง* (๒๕๐๐) และ *โซคมมนุษย์* (๒๕๐๐) เมื่อละครโทรทัศน์ได้รับความนิยม ประภาพรรณ นาคทองก็ได้เข้ามาแสดงละครโทรทัศน์ด้วยจนท่างหายจากวงการภาพยนตร์ หันมาแสดงละครโทรทัศน์เป็นอาชีพแทน ระหว่างนั้นประภาพรรณได้รับงานเดินแบบและถ่ายแบบบ้างเป็นบางครั้งจากการชักชวนของหม่อมเจ้าไกรสิงห์ วุฒิชัย ดีไซน์เนอร์ชื่อดัง

ประภาพรรณ นาคทอง หันหลังให้กับวงการบันเทิงไทยไปเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๔ โดยไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ เป็นเวลา ๕ ปี ได้พบรักกับชาวอเมริกัน จึงตัดสินใจแต่งงานแล้วโยกย้ายไปใช้ชีวิตกับสามีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อสามีเสียชีวิต ประภาพรรณ กลับมาอยู่เมืองไทยอย่างถาวร มีโอกาสแสดงละครการกุศลบ้าง แต่ไม่เคยคิดจะหวนกลับเข้าสู่วงการบันเทิงอีกเลย

วันเสาร์ที่ ๑ ธันวาคม ศกนี้ ประภาพรรณ นาคทอง จะให้เกียรติมาประทับรอยพิมพ์มีรอยพิมพ์เท้า ณ ลานดารา หน้าโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) จึงขอเชิญชวนทุกท่านมาร่วมเป็นสักขีพยานและร่วมชมผลงานภาพยนตร์ของเธอเรื่อง *เศรษฐีนาถา* (พ.ศ. ๒๔๙๙) ภาพยนตร์ยอดเยี่ยมรางวัลตุ๊กตาทองเรื่องแรกของไทย พร้อมการพากย์สด เริ่มงานตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมงานได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด สอบถามรายละเอียดได้ที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ๐๒ ๔๘๒ ๒๐๑๓ ต่อ ๑๑๑

มยุรา เศรษฐศิลา

๒๒ ธันวาคมนี้ ณ ลานดารา ★

มยุรา เศรษฐศิลา เกิดเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ชื่อเกิดคือ รัตนา ขาตะธนะบุ จบการศึกษาจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ เริ่มมีผลงานปรากฏให้เห็นตั้งแต่ยังเป็นวัยรุ่น ด้วยการเป็นนางแบบโฆษณาหลายชิ้น ในชื่อ “อัมพิกา ธนะบุตร” จากนั้นจึงได้รับโอกาสจาก ดอกคิน กัญญามาลย์ ยอดผู้กำกับเงินล้านในตอนนั้น ให้มารับบทนางเอกในภาพยนตร์เรื่อง *หม่อมจ๋า* ประทับกับพระเอกอันดับหนึ่งของยุคอย่าง สมบัติ เมทะนี โดยตั้งชื่อในวงการให้เธอใหม่ว่า มยุรา ธนะบุตร

หม่อมจ๋า ได้รับการโปรโมตว่าเป็นภาพยนตร์รักดลกแนวใหม่ ฉลองครบรอบ ๑๕ ปีของกัญญามาลย์ภาพยนตร์ เข้าฉายในโปรแกรมวันตรุษจีน ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งปรากฏว่าได้รับการต้อนรับอย่างดีเยี่ยม จนสามารถทำรายได้ทะลุหลักล้าน และที่สำคัญ บทบาทอันโดดเด่นของนางเอกหน้าใหม่ ก็ยังเป็นที่ถูกอกถูกใจของแฟน ๆ ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเปรียบเสมือนใบแจ้งเกิดในวงการภาพยนตร์ไทยของ มยุรา ธนะบุตรอย่างแท้จริง

หลังจากประสบความสำเร็จจากภาพยนตร์เรื่องแรก มยุราก็กลายเป็นนางเอกคู่บุญของดอกคิน กัญญามาลย์อย่างต่อเนื่องไล่ตั้งแต่ *มือปืนพอลลูน* (๒๕๑๘) *กึ่งนาง* (๒๕๑๙) *สิงห์ล่าอ้อย* (๒๕๒๐) *แม่ดอกกัญชา* (๒๕๒๑) และ *ไอ้ ๘ นิ้ว* (๒๕๒๑) นอกจากนี้ช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๙ - พ.ศ. ๒๕๒๑ เธอยังได้รับบทนางเอกในภาพยนตร์ของผู้สร้างรายอื่น ๆ อีกหลายต่อหลายเรื่อง เช่น *บ่อเพลิงที่โพทะเล* (๒๕๑๙) *ทรมานวัยใจเด็ด* (๒๕๒๐) *ชีนชีวานาวี* (๒๕๒๐) *ทุ่งปดิวะตึงโห่ง* (๒๕๒๑) ฯลฯ นับเป็นช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในวงการภาพยนตร์ของเธอ

ปี พ.ศ.๒๕๒๒ มยุราเริ่มผันตัวเองเข้าสู่วงการละครโทรทัศน์ ผลงานภาพยนตร์ในแต่ละปีหลังจากนั้นก็เริ่มลดน้อยถอยลงไปตามลำดับ ปลายปีเดียวกันนั่นเอง ขณะเดินทางกลับจากการถ่ายภาพยนตร์เรื่อง *ส่วนรัก* มยุราประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ จนได้รับบาดเจ็บสาหัสและต้องตัดอวัยวะสำคัญทิ้ง กลายเป็นข่าวใหญ่ของวงการภาพยนตร์ไทยในช่วงเวลานั้น

ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ มยุราเริ่มพิสูจน์ฝีมือในอีกบทบาทหนึ่ง ด้วยการเป็นพิธีกรรายการโทรทัศน์ ส่งผลให้เธอได้รับการ

ยกย่องให้เป็นผู้หญิงคนเก่งประจำวงการ จากความสามารถรอบด้านที่แสดงออกมาให้เห็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ และรายการต่าง ๆ รวมทั้งยังมีรางวัลเป็นเครื่องการันตีความสามารถอยู่ทุกบทบาท หนึ่งในนั้นคือ รางวัลพระสุรัสวดีสาขานักแสดงประกอบฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๑ จากภาพยนตร์เรื่อง *พ่อปลาไหล แม่พังพอน* ปัจจุบันเธอได้เปลี่ยนนามสกุลหลังจากการสมรสเป็น มยุรา เศรษฐศิลา ที่ยังคงงดงามและได้รับความนิยมจากประชาชนอยู่เสมอ เป็นเวลายาวนานกว่าสามสิบปี นับเป็นดาวค้างฟ้าดวงหนึ่งของวงการบันเทิงไทย

วันเสาร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ศกนี้ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้รับเกียรติอย่างสูงจาก มยุรา เศรษฐศิลา มาประทับรอยพิมพ์มีรอยพิมพ์เท้า ณ ลานดารา หน้าโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา และร่วมสนทนากับประสพการณ์ในวงการภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมงานได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

สอบถามรายละเอียดได้ที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ๐๒ ๔๘๒ ๒๐๑๓ ต่อ ๑๑๑

โปรแกรมฉายภาพยนตร์เดือนพฤศจิกายน
ณ โรงภาพยนตร์ศรีศลาฯ

ไม่บังคับค่าใช้จ่ายในการเข้าชม

พฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

จินตะหรา (โปรแกรมรำลึกภาพยนตร์)
๒๕๑๖ / กำกับโดย พันคำ / สร้างโดย พันคำภาพยนตร์
ความสัมพันธ์ของเพื่อนรัก จินตะหรา และ บุชบา ต้องแปรเปลี่ยนเมื่อพ่อแม่ของทั้งคู่ซึ่งต่างเป็นมายปลงใจแต่งงานกัน จินตะหราจึงกลายเป็นพี่น้องกับบุชบาไป ทว่ายิ่งใกล้ชิดกันจินตะหราก็ยิ่งเผลอตกให้เธอ แอ้งชิงทุกสิ่งอย่างจากบุชบาไม่เว้นกระทั่งชายคนรัก จนวันหนึ่งที่เธอสำนึกและคิดอยากเปลี่ยนใจ เพื่อความปรารถนาสูงสุดคือการนำชายคนรักกลับคืนแก่บุชบา... ก่อนจะสายเกินไป

ศุกร์ที่ ๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

มือปืน (โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๒๖ / กำกับโดย หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล / สร้างโดย วีซีไประโมชน์ แอนด พิคเจอร์ ร่วมกับ จี.เอส.พี โปรดักชั่น (ภาษาไทย คำบรรยายอังกฤษ)
จำสมหมาย ม่วงทรัพย์ หนุ่มใหญ่ซาแป้นสมญาฯ ซึ่งเสียขาไปในสงครามลาว และเป็นเชลยศึกหลายปี พอกลับมาไทยก็ถูกเมียทิ้งแถมยังต้องเลี้ยงลูกชายคนเดียว หลังฉากเขาจึงทำอาชีพมือปืนฆ่าคนเลียงชีพ จนเมื่อลูกชายป่วยหนักต้องผ่าตัดใช้เงินมหาศาล จำสมหมายจึงรับงานฆ่านักการเมืองใหญ่ ที่มีผู้หมดศรัทธู อาจทนายหรือ “ไอ้มือดำ” มือปราบผู้นิยมวิสามมัญคนร้าย คุ่มครองอยู่ นำมาสู่การเปิดเผยอดีตที่ฝังลึกในตัวคนทั้งคู่เสมอมา

เสาร์ที่ ๓ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พระเจ้าช้างเผือก
(โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ)
๒๔๘๔ / กำกับโดย สันต์ วสุธาร / สร้างโดย ปรีดีพนมยงค์ (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายไทย)
ภาพยนตร์ซึ่งสร้างโดยผู้นำทางความคิดและการเมืองของไทยเมื่อปี ๒๔๘๓ เพื่อทวนกระแสชาตินิยมจัดและกระหายสงคราม เป็นการให้สติแก่คนไทยและชาวโลกเรื่องสงครามและสันติภาพ

อาทิตย์ที่ ๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

โกน (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ)
๒๕๑๓ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย สุวรรณฟิล์ม
ภาพยนตร์ที่สร้างโดยช่างเขียนโปสเตอร์หนังที่จับพลัดจับผลูมาเป็นผู้กำกับหนัง เป็นภาพยนตร์ไทยที่ผู้สร้างตั้งใจจะหนีจากคำประนามที่ว่าหนังน้ำเน่า เป๊ยกโปสเตอร์กลายเป็นศิลปินลูกใหม่ลูกแรกของหนังไทยสมัยใหม่ และกลายเป็นผู้สร้างหนังไทยที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคนหนึ่งใน ๒ ทศวรรษต่อมา ตัวหนังสามารถทำรายได้สูงถึง ๖ ล้านบาท พลิกประวัติศาสตร์หนังไทยในยุคนั้น

จันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

ขุนดอน (โปรแกรมรำลึกภาพยนตร์)
๒๕๒๑ / กำกับโดย ชาย มีคุณสุด / สร้างโดย ชุดิพงษ์ภาพยนตร์
หมู่บ้านแห่งหนึ่งตกอยู่ในอิทธิพลมืดของ กำนันชิตและไอ้เมฆ สมุนมือโทด พวกมันคอยปล้นฆ่าชาวบ้านไม่เว้นวัน ไม่มีใครกล้าต่อแยะ จนกระทั่งสองหนุ่มแปลกถิ่นอย่าง ขุนดอนและทุย ก้าวเข้ามาในหมู่บ้าน ทั้งคู่ใช้วิธีดาต่อตาฟันต่อฟัน เข้าล้างบางอิทธิพลมืดของกำนันชิต เพื่อนำความสงบกลับสู่หมู่บ้านอีกครั้ง

อังคารที่ ๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

บางกอกกังฟู (โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๕๔ / กำกับโดย ยุทธเลิศ สิปปภาค / สร้างโดย บริษัท ฟิล์มอาร์เอส จำกัด
เด็กสี่คนถูกชักจูงเข้ามาสู่วงจรอบาหวัของแก๊งข้างถนน ถูกใช้งานให้เป็นขอทาน-ขายพวงมาลัย แต่เมื่อทั้งสี่คิดจะหนี พวกเขาถูกลงโทษอย่างสาหัส ทำให้แต่ละคนพิการต่างกันไป ทั้งหูหนวก, ตาบอด, เป็นใบ้ และสติไม่สมประกอบ แต่ก็รอดตาย เมื่อมีชายแก่ลึกลับเข้ามาช่วยทั้งสี่ไว้ และฝึกฝนให้เติบโตด้วยวิทยายุทธชั้นสูงจากจีน พวกเขาจึงใช้ชีวิตกำลังภายในที่มี ออกตามล่าล้างแค้นรกรที่ฝากความพิการนี้ไว้ให้ชั่วชีวิต

พุธที่ ๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

Lourdes
(โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ ความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๕๒ / กำกับโดย Jessica Hausner / สนับสนุนโปรแกรมโดย โรงภาพยนตร์เฮาส์ อาร์ซีเอ (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายไทย)
ด้วยร่างกายที่เป็นอัมพาตจนต้องใช้ชีวิตอยู่บนรถเข็นตลอดเวลา ทำให้คริสตินหมดโอกาสใช้ชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไป เธอจึงตัดสินใจเดินทางมาที่เมืองลูร์ดส์ เมืองเล็ก ๆ ที่คริสตศาสนิกชนมักมาแสวงบุญกันเป็นหมู่คณะ ด้วยความหวังลึก ๆ ว่าปาฏิหาริย์ของความศรัทธา จะช่วยให้เธอกลับมาเดินได้อีกครั้ง

พฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

กำลหยก (โปรแกรมรำลึกภาพยนตร์)
๒๕๐๘ / กำกับโดย สนาน คราประยูร / สร้างโดย อุษาฟิล์ม
หญิงสาวลูกจีนถูกส่งให้ไปอยู่บ้านเจ้าหนัมหาเศรษฐี เพื่อเป็นการชดเชก เธอไม่เข้าใจความปรารถนาของพ่อเธอที่แก่เฒ่านัก แต่เธอก็ยอมไปเป็นเบี้ยล่างรับใช้ที่นั่นเธอได้พบกับชายหนุ่มทายาทเจ้าของบ้าน แต่ชายหนุ่มกลับมีคู่หมั้นที่ถูกพ่อแม่หมั้นหมายไว้ตั้งแต่เด็ก

ศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

เพชรตาแมว (โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๑๕ / กำกับโดย ประดิษฐ์ ภัลย์จากุ / สร้างโดย ละโว้ภาพยนตร์ และ กันตนาภาพยนตร์
คณะเดินป่าของท่านเจ้าคุณออกล่าสัตว์ในป่าลึก โดยไม่รู้ว่พวกเขาจะได้เจอกับ “เพชรตาแมว” ที่ต้องสาปถึงขั้นทำให้คนในคณะฆ่ากันเพื่อแย่งชิงมัน ท่านเจ้าคุณรอดชีวิตในสภาพพิการช่วงล่าง เชื่อว่าเป็นอาภรรพ์ของเพชรตาแมว จึงไหว้วานให้นายตำรวจหนุ่มออกตามหาหญิงสาวชื่อ ‘บุษย์’ ที่ท่านเจ้าคุณเชื่อว่าเป็นเจ้าของที่แท้จริง หากกลับมีหญิงสาวถึง ๓ คนอ้างตนว่าเป็น ‘บุษย์’ เพื่อหวังครองเพชรตาแมว แต่มีเพียงหนึ่งที่เป็นตัวจริง

เสาร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน เวลา ๑๔.๐๐ น.

ลานดารา สวลี ภาวินธุ์
เชิญมาร่วมเป็นเกียรติในการพิมพ์รอยมือรอยเท้า ณ ลานดารา หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ของ สวลี ผกาพันธุ์ นักแสดงและนักร้องชื่อดัง ที่นำเสียงของเธอ ยังคงครองใจคนไทยมากกว่า ๖ ทศวรรษ

อาทิตย์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

หนูมาบพบ ๗ ยอดมนุษย์ (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ และ รำลึกภาพยนตร์)
* อ่าน*รายละเอียดได้ที่หน้า ๓*

จันทร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

วิมานดารา (โปรแกรมผลงานของสวลี ผกาพันธุ์ และความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๑๗ / กำกับโดย ชุดิมา สุวรรณรัต
เมื่อหญิงสาวมีความตั้งใจจะนำดารานั้ผู้ชื่อเสียงในอดีตกลับมารวมตัวกัน เพื่อสร้างชื่อให้พวกเขาอีกครั้ง โดยให้หญิงไปคอยดูแลอำนวยความสะดวกให้พวกเขา แต่แล้วก็เกิดเหตุไม่คาดฝัน เมื่อหญิงไปเกิดตั้งท้องขึ้นมา โดยเธอไม่ยอมบอกใครว่าใครเป็นพ่อของเด็กในท้องของเธอ

อังคารที่ ๑๓ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

Ensaio Sobre a Cegueira (โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ ความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๕๑ / กำกับโดย Fernando Meirelles / สนับสนุนโปรแกรม โดย สถานเอกอัครราชทูตบราซิล ประจำประเทศไทย (ภาษาโปรตุเกส คำบรรยายอังกฤษ)
รู้ ๆ อาการแปลกประหลาดบางอย่าง ก็ทำให้คนปกติกลายเป็นคนตาบอด และเกิดการแพร่กระจายไปทั่วราวกับเป็นโรคติดต่อ จนสร้างความหวาดกลัวให้กับผู้คนในสังคม และเมื่อทุกคนเริ่มไม่เชื่อใจกันอีกต่อไป อาารธรรมที่เคยสั่งสมมาจึงต้องถูกสั่นคลอน

พุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

สมีหฺรา (โปรแกรมรำลึกภาพยนตร์)
๒๕๑๘ / กำกับโดย พลสันท์ ศรีพาสล / สร้างโดย พลสันท์ภาพยนตร์
หญิงสาวได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนรัก ให้เธอได้งานเป็นเลขานุการของแฟนหนุ่มหลังจบการศึกษา ชายหนุ่มเป็นคนจริงจังกับการงานจนทุกคนหวาดกลัว หญิงสาวพยายามอดทนที่จะร่วมงานกับเขาให้ตลอดรอดฝั่ง เพื่อไม่ให้เพื่อนรักของเธอเสียหน้า แต่ยิ่งใกล้ชิดกับเขาเธอก็ยิ่งตกหลุมรักแฟนหนุ่มของเพื่อนรักเสียเอง

พฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

Kira Kira Hikaru (โปรแกรมภาพยนตร์โลก)
๒๕๓๕ / กำกับโดย Joji Matsuoka / สนับสนุนโปรแกรมโดยมูลนิธิญี่ปุ่น (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายไทย)
เรื่องราวอันแปลกประหลาดระหว่างหญิงหนึ่งคือ โขโกะ และชายสอง คือ มัทสึกับคัง โดยฝ่ายหญิงติดสุราและมีอาการทางจิต ส่วนสองชายเป็นเกย์ แต่เมื่อโขโกะแต่งงานกับมัทสึกิ ชีวิตรักของคนทั้งสามกลับสมบูรณขึ้นเพราะต่างเติมเต็มกันและกันด้วยความรักที่บริสุทธิ์ แม้จะเป็นความสัมพันธ์อันพิลึกพิลั่นที่คนใกล้ชิดรอบข้างต่างไม่เห็นด้วยก็ตาม

ศุกร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

ฮ็อกไกแลต (โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๕๑ / กำกับโดย ปรัชญา ปิ่นแก้ว / สร้างโดย บริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
เรื่องราวของหญิงสาวลูกครึ่งไทย-ญี่ปุ่น ที่ป่วยเป็นออทิสติก ซึ่งเกิดจากหัวหน้าแก๊งยาสูบกับภรรยาลับวันหนึ่งแม่ของเธอกู้ที่ร้ายจนล้มป่วย เธอจึงลุกขึ้นมาต่อสู้โดยใช้กึ่งฟูที่เธอดูจากภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ ผสมกับมวยไทย ที่เธอจำมาจากค่ายมวยข้างบ้าน

เสาร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

กอมพูน โคโงะ ราชทูตเต็มขั้น (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ และ ความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๒๐ / กำกับโดย หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล / สร้างโดย บริษัทพร้อมมิตรภาพยนตร์ จำกัด และ บริษัทไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด
* อ่าน*รายละเอียดได้ที่หน้า ๓*

อาทิตย์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

สวรรค์มืด (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ และ ความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๐๑ / กำกับโดย รัตน์ เปสตันยี / สร้างโดย หนูมานภาพยนตร์ (ภาษาไทย คำบรรยายอังกฤษ)
* อ่าน*รายละเอียดได้ที่หน้า ๒*

จันทร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

คู่หู (โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๑๗ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย เป๊ยก โปสเตอร์ฟิล์ม

ครูพละหนุ่มถูกตามไล่ล่าจากกลุ่มนักเลงโดยที่เขาไม่รู้สาเหตุ ระหว่างหนีการตามล่าเขาได้ผูกมิตรกับชายหนุ่มตาบอดไม่ธรรมดาที่ช่วยให้เขาสามารถหนีจากกลุ่มนักเลงได้ และนั่นกลายเป็นจุดเริ่มต้นระหว่างมิตรภาพของสองชายหนุ่ม ที่ต้องช่วยกันจัดการกับกลุ่มนักเลงที่ตามรังควาณไม่สิ้นสุด

อังคารที่ ๒๐ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

ฟันตัดไฟ หัวใจติดดิน
(โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๕๐ / กำกับโดย องอาจ สิงห์ลำพอง / สร้างโดย อาร์.เอส.ฟิล์ม
ด้วยความรักต่อพี่ชายผู้พิการ ทำให้ชายหนุ่มต้องตัดใจจากความฝันส่วนตัว รวมทั้งความรักต่อหญิงสาวผู้มีฝันจะเป็นนักร้อง ยิ่งเมื่อเขาเห็นว่าเธอได้พบกับคนที่ มีพร้อมทั้งฐานะและบารมีที่จะสานฝันให้หญิงสาว เขาจึงตัดใจก้าวออกมาจากชีวิตเธอ กระทั่งเหตุเลวร้ายเกิดขึ้นกับพี่ชาย จึงทำให้เขาต้องได้พบกับเธออีกครั้ง

พุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

Rain Man (โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ ความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๓๑ / กำกับโดย Barry Levinson / ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์โดยบริษัทแคททาลิสต์ อัลลายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายไทย)
มรดกที่ชาร์ลิสตาหวงหลังจากพ่อเสียชีวิต กลับตกเป็นของเรย์มอนด์พี่ชายปัญญาอ่อน ด้วยความโกรธแค้นชาร์ลิสจึงลักพาตัวเรย์มอนด์ออกมาจากสถานดูแล และสองพี่น้องจึงได้เริ่มต้นการเดินทางอันยาวไกล ที่จะทำให้พวกเขาค้นพบความหมายของคำว่าครอบครัว

พฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.

ตัดเหลี่ยมเพชร (โปรแกรมรำลึกภาพยนตร์)
๒๕๑๘ / กำกับโดย ฉลอง ภัคดิวิจิตร / สร้างโดย บางกอกการภาพยนตร์
สุดยอดสายลับจากอเมริกา เดินทางมาเมืองไทยเพื่อสืบหาต้นตอของขบวนการวายร้ายข้ามชาติ ที่ผูกซ่อนระเบิดนิวเคลียร์ไว้ โดยมีนายตำรวจไทยคอยให้ความช่วยเหลือ แต่เรื่องใหญ่ๆ นี้ก็กลายเป็นเรื่องส่วนตัวจนได้ เมื่อวายร้ายดังกล่าวกลับเป็นพ่อของอดีตคนรักสายลับหนุ่มจึงต้องใช้สายสัมพันธ์กับคนรักเก่าเพื่อยับยั้งแผนร้ายและเข้าถึงตัวเป้าหมายให้ได้

ศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน

เวลา ๑๓.๐๐ น. กิจกรรม**ชั้นครู โดย ชีระวัฒน์ รุจิธรรม** ผู้กำกับภาพชื่อดัง ที่จะมาถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานหลังกล้องตั้งแต่หนังอนิต์เล็ก ๆ อย่าง คนจนผู้ยิ่งใหญ่ จนถึง ต้มยำกุ้ง ภาค ๒ ที่ถ่ายทำในรูปแบบภาพยนตร์สามมิติ

เวลา ๑๗.๓๐ น. ปาฏิหาริย์รักต่างพันธุ์

๒๕๕๑ / กำกับโดย ชีระวัฒน์ รุจิธรรม / สร้างโดย บริษัทพระนครฟิล์ม จำกัด
หนังเล่าเรื่องลึกลับของชาติพันธุ์ ผ่านชายหนุ่มอดีตเจ้าหน้าทีหน่วยข่าวกรอง หญิงสาวที่ถูกอดีตตามหลอกหลอน เธอถูกคุกคามจากสิ่งประหลาดที่ไม่ใช่คน และชายหนุ่มผู้เป็นความหวังสุดท้ายของชนเผ่าที่มีพลังลึกลับในตัว

เสาร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน

เวลา ๑๓.๐๐ น. **อินน์ – แม่น้ำมรดกแห่งเทือกเขาแอลป์** และ **อัศจรรย์โลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ ภาค ๒** (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)

อาทิตย์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน

เวลา ๑๓.๐๐ น. **สงครามมรดกทวิป** และ **วัยรุ่น – วัยสมองโตแดนเพื่อการอยู่รอด** (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)

เวลา ๑๕.๐๐ น. **ดูหมิ่นกับโดม สุวงค์**

ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

จันทร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.
ผู้ชายซ้อนต้น ผู้หญิงซ้อนขุ

(โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๓๕ / กำกับโดย ซูชาติ โดประทีป / สร้างโดย บริษัทไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด ต้น เป็นเด็กหนุ่มพิการทางสายตา ที่วันหนึ่งได้รู้จักกับ นุช หญิงสาวผู้พิการทางการได้ยิน ความสัมพันธ์ของทั้งคู่ก่อตัวจนเป็นความรัก ที่ต่างคนต่างทดแทนส่วนที่ขาดของอีกคนได้เหมาะเจาะ แต่ท่ามกลางเงื่อนไขการใช้ชีวิตที่ต่างจากคนทั่วไป ทั้งคู่จึงต้องเจอบททดสอบว่า “รักแท้” ไม่มีเงื่อนไขใดขวางกั้นได้จริงหรือไม่

อังคารที่ ๒๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.
La Symphonie Pastorale (โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ ความพิการในภาพยนตร์)
๒๔๘๙ / กำกับโดย Jean Delannoy / สนับสนุนโดยสถาบันฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์ขาว-ดำจากฝรั่งเศส เรื่องราวของบาทหลวงผู้รับ แอมร์ทรูด เด็กสาวตาบอดมาดูแล ด้วยความเอาใจใส่ของบาทหลวงทำให้เธอรับรู้ได้ถึงความรู้สึกดีๆที่ทั้งคู่มีให้กัน แต่ ฌาค ลูกชายของบาทหลวงก็หลงรักเธอเช่นกัน จนกระทั่งวันหนึ่งเธอได้รับการรักษา จนสามารถกลับมามองเห็นได้อีกครั้ง เธอกลับพบว่าสิ่งที่เธอได้เห็นนั้นไม่เหมือนกับสิ่งที่เคยจินตนาการไว้

พุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.
ประทีปอริษฐาน (โปรแกรมรำลึกกาวานา ชนะจิต)
๒๕๑๗/ กำกับโดย ชาลี อินทรวจิตร/ สร้างโดย อินทรวจิตรภาพยนตร์ หญิงสาวมีอดีตฝังใจกับคืนวันลอยกระทง เมื่อเธอต้องสูญเสียพ่อและแม่จากความหึงหวงของพ่อเอง โดยเธอยังคงจดจำชื่อ-สกุล ที่เป็นต้นเหตุของแรงหึงครั้งนั้น เหตุการณ์ผ่านไป ในคืนวันลอยกระทง เธอได้พบกับผู้ที่มีนามสกุลเดียวกับที่ฝังใจในความจำของเธอ ผิดแต่เพียงว่าเขาคนนั้นคือเจ้านายคนใหม่ของเธอ แต่เธอก็พร้อมจะชำระหนี้คืน

พฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.
Wholetrain (โปรแกรมภาพยนตร์โลก)
๒๕๔๙ / กำกับโดย Florian Gaag / สนับสนุนโดยสถาบันเกอเธ่ ประจำประเทศไทย (ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาอังกฤษ) เรื่องราวของ เดวิด เอล ยาส และ อาคิฌ เด็กหนุ่มสีคน ผู้เชี่ยวชาญการวาดภาพบนกำแพงอย่างลึกลับซึ่งพวกเขาพากันท่องไปตามสถานีรถไฟใต้ดินต่าง ๆ เพื่อสร้างงานศิลปะบนกำแพงหรือบนตู้รถไฟ จนเมื่อวันหนึ่งนักวาดภาพอีกคนปรากฏตัวขึ้นมา การประลองความสามารถจึงได้อุบัติขึ้น

ศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน เวลา ๑๗.๓๐ น.
สัญชาติญานโหด (โปรแกรมความพิการในภาพยนตร์)
๒๕๒๒ / กำกับโดย เพิ่มพล เซยอรุณ/ สร้างโดย บริษัทไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด ทหารผ่านศึกผู้มีอาการจิตหลอนถึงอดีตในช่วงสงคราม ถึงขั้นต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน พอเริ่มอาการดีขึ้นจึงได้กลับบ้านมาอยู่กับภรรยา ซึ่งทำงานให้กับนักธุรกิจหนุ่มชื่อดัง ผู้มีฉากหลังทำธุรกิจลักลอบขนผงขาว

โปรแกรมฉายภาพยนตร์เดือนธันวาคม ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา

ไปบิคำใช้จ่ายในการเข้าชม

เสาร์ที่ ๑ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
กิจกรรมลานดารา **ประภาสวรรณ นากอง** นักแสดงหญิงที่มีผลงานตั้งแต่ยุคก่อน ๒๕๐๐ เริ่มกิจกรรมด้วยการฉายผลงานภาพยนตร์ของเธอ เรื่อง *“เศรษฐีอนาถา”* (๒๔๙๙)

อาทิตย์ที่ ๒ ธันวาคม
เวลา ๑๓.๐๐ น. **คำตอบจากธรรมชาติ ภาค ๓ – นวัตกรรมสื่อสารและคมนาาม และ ปรีศนาชีวิตได้สมุทร** (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)
เวลา ๑๕.๐๐ น. โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ โดยปยุต เงากระจ่าง

หยุดหิศาสรย์
๒๔๙๘ / กำกับโดย ปยุต เงากระจ่าง
* *อ่านรายละเอียดได้ที่หน้า ๒*

สุดสาก
๒๕๒๒ / กำกับโดย ปยุต เงากระจ่าง ภาพยนตร์อนิเมชันหรือการ์ตูนวาดด้วยมือขนาดยาวเรื่องแรกของไทย ผลงานของปยุต เงากระจ่าง จิตรกรผู้สร้างภาพยนตร์การ์ตูนไทยสำเร็จเป็นคนแรก โดยนำวรรณคดีชื่อดังของไทยมาดัดแปลงเป็นแอนิเมชัน ถึงแม้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้จะมียาวนานกว่า ๓๐ ปี ทุกวันนี้ ก็ยังคงถูกกล่าวถึง และสร้างความตื่นต้นให้กับผู้ชมชาวไทยเสมอๆ

จันทร์ที่ ๓ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
ก๊วนบง (โปรแกรมผลงานของมยุรา เสวตศิลา)
๒๕๑๙ / กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ / สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์ หญิงสาวคนหนึ่งเติบโตบนเกาะร้างโดยมีเพียงปูคอยเลี้ยงดู เขาสั่งสอนจนเธอฝึกหว่านตเป็นผู้ชาย และห้ามไม่ให้ไปยุ่งกับคนแปลกหน้า แต่ใครๆ ที่เจอเธอก็มักกล่าวหาว่าเธอเป็นกะเทย เพราะยังคงมีท่าทางอ่อนช้อยดังผู้หญิงอยู่ดี แต่แล้วเมื่อเธอต้องมาใกล้ชิดกับหมอหนุ่มหล่อ เธอเริ่มรู้สึกชอบเขามากจนทำให้เธอเริ่มสงสัยว่าตนอาจไม่ใช่ผู้ชายอย่างที่เธอมาตลอด

อังคารที่ ๔ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
Seasons Change ละครอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย (โปรแกรมหนังเหงาในหน้าหนาว)
๒๕๔๙ / กำกับโดย นิธิวัฒน์ ธรารธ / สร้างโดย บริษัท จีทีเอช จำกัด เพียงพรอาจยากจะใกล้ชิดกับสาวสวยดาวโรงเรียนป้อมจึงตัดสินใจสมัครเข้าเรียนที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งสร้างความเข้าใจผิดให้แก่ผู้เป็นพ่อที่นึกว่าลูกของตนเรียนเตรียมแพทยศาสตร์ ที่โรงเรียนป้อมได้สนิทกับอ้อม หญิงสาวที่เก่งด้านทฤษฎีดนตรี และตกปฏีบัติอยู่เรื่อยไป จากความต้องการใกล้ชิดหญิงที่ตัวเองแอบชอบ ป้อมเริ่มซึมซับศิลปะดนตรี และหลงรักศาสตร์นี้เรื่อยๆ ไปพร้อมๆ กับความรักที่เริ่มก่อตัวในใจของเขา

พุธที่ ๕ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
๑๓.๐๐ น. อินน์ – แม่น้ำมรดกแห่งเทือกเขาแอลป์ และ วัยรุ่น – วัยสมองโหดแล่นเพื่อการอยู่รอด (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)

พฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
สตาร์ค (โปรแกรมรำลึกมีศักดิ์ นาครัตน์)
๒๕๕๔ / กำกับโดย บัณฑิต ฤทธิถลก / สร้างโดย บริษัท ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น จำกัด ภาวะหลังสงครามครั้งที่ ๒ ชีวิตผู้คนในตโรคแห่งหนึ่งในพระนครเป็นด้วยความยากลำบาก โดยเฉพาะเรื่องเงิน ดังนั้น เมื่อมีข่าวลือว่ากองทัพญี่ปุ่นได้ทิ้งขุมทรัพย์ทองคำไว้ กลุ่มคนในตโรคที่มีทั้งชายหนุ่มมองโลกในแง่ดี คุณหนูตกอับ ศิลปินหนุ่ม โสเภณี ชายหนุ่มร่อนเร่ จึงร่วมกันเดินทางเพื่อค้นหาทองคำเหล่านั้น

ศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
Hanamizuki (โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ หนังเหงาในหน้าหนาว)
๒๕๕๓ / กำกับโดย Nobuhiro Doi / สนับสนุนโปรแกรมโดย โรงภาพยนตร์เฮาส์ อาร์ซีเอ (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายไทย) เรื่องราวความรักระหว่าง ซาเอะ และ โคเอ วัยรุ่นหนุ่มสาวสองคนที่พบรักและต้องแยกจากกัน ด้วยเส้นทางชีวิตที่พวกเขาเลือกเอง ซาเอะ ดัดสันใจสอบเข้ามหาวิทยาลัย โดยหวังจะไปใช้ชีวิตในเมืองเกิดที่อยู่ในแคนาดา ซึ่งเป็นที่ที่พ่อกับแม่ของเธอพบรักกัน ขณะที่โคเอ กลับมีความฝันอยากเป็นชาวประมงตามรอยพ่อและปู่ ความห่างไกลของทั้งคู่เกิดเป็นเรื่องราวความรักแท้ที่กินเวลายาวนานกว่า ๑๐ ปี

เสาร์ที่ ๘ ธันวาคม
เวลา ๑๓.๐๐ น. **พิบัติโลกร้อน – พิภพจมทะเล และ คำตอบจากธรรมชาติ ภาค ๓ – นวัตกรรมสื่อสารและคมนาาม** (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)

เวลา ๑๕.๐๐ น. **ครูบ้านนอก** (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ)
๒๕๒๑ / กำกับโดย สุรสีห์ ผาธรรม / สร้างโดย ดวงกมลพรสพ * *อ่านรายละเอียดได้ที่หน้า ๔*

อาทิตย์ที่ ๙ ธันวาคม
เวลา ๑๓.๐๐ น. **สงครามมดครองทวีป และ ปรีศนาชีวิตได้สมุทร** (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)

เวลา ๑๕.๐๐ น. **สวรรค์บ้านนา** (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ)
๒๕๕๒ / กำกับโดย อรุพงษ์ รัชชาลัยย์ / สร้างโดย บริษัท เอ็กซ์ตรา เวอร์จิ้น จำกัด
* *อ่านรายละเอียดได้ที่หน้า ๔*

จันทร์ที่ ๑๐ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
วัยรุ่น – วัยสมองโหดแล่นเพื่อการอยู่รอด และ ชัมมิติทวีปออสเตรเลีย ภาค ๑ ตอนยุคกำเนิดโลก (โปรแกรมเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ๒๕๕๕)

อังคารที่ ๑๑ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
Mais Uma Vez Amor (โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ หนังเหงาในหน้าหนาว)
๒๕๔๘ / กำกับโดย Rosane Svartman / สนับสนุนโปรแกรม โดย สถานเอกอัครราชทูตบราซิล ประจำประเทศไทย (ภาษาโปรตุเกส คำบรรยายภาษาอังกฤษ) เรื่องราวความรักของชาย-หญิงคู่หนึ่งที่ต้องแยกจากกัน แต่ได้ให้สัญญาแก่กันไว้ว่าจะมาพบกันในทุก ๆ ปี จนเวลาล่วงเลยผ่านมา ๒๕ ปี สัญญานั้นยังคงอยู่ แม้ว่าทั้งคู่ต่างมีครอบครัวแล้วก็ตาม

พุธที่ ๑๒ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
ขุบเปอร์ลูกกุ (โปรแกรมผลงานของมยุรา เสวตศิลา)
๒๕๒๑ / กำกับโดย คิต สุวรรณคร / สร้างโดย เอพีซีโปรดักชั่น หมูนบ้านนอกผู้รักในเสียงเพลง เกิดจับพลัดจับพลูได้พบหัวหน้าวงดนตรีดังซึ่งเพิ่งหมดเนื้อหมดตัวไป ทั้งคู่อยู่ที่นี่ แม้เธอจะกลับกรุงเทพฯ แล้วแต่ก็ยังคอยตัดสินใจเสี่ยงโชคอีกครั้ง เริ่มต้นจากร้องเพลงในบาร์ จนโด่งดังถึงขั้นมีวงดนตรีเดินสายในนาม ‘ขุบเปอร์ลูกทุ่ง’ กระทั่งชีวิตถึงจุดพลิกผันเมื่อเมียรักจากบ้านนอกตามมาเจอ และเข้าใจว่าเขาพบรักใหม่กับนักร้องสาวในวง แคมลูกสังคมประนาม ในขณะที่การประชันเวทีกับนักร้องคู่ปรับใกล้เคียงเข้ามา

พฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
My Stiff-necked Daddy and Me (โปรแกรมภาพยนตร์โลก)
๒๕๒๖ / กำกับโดย Nakahara Toshi / สนับสนุนโดยมูลนิธิญี่ปุ่น (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายไทย) ทัดซีโอะกับพ่อของเขาตกลงใจที่จะหาสมบัติที่พวกเขาเชื่อว่าซ่อนอยู่ใต้บ้าน แต่พวกเขากลับหาไม่พบ จนกระทั่งวันหนึ่งเมื่อแม่ของเขาอกให้ช่วยหาของบางอย่างในนั้น เขากลับบังเอิญพบมันโดยที่ไม่ทันตั้งตัว

ศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
Camellia รักใสณ รักใสธ รักสุดท้าย (โปรแกรมหนังเหงาในหน้าหนาว)
๒๕๕๔ / กำกับโดย วิศิษฎ์ ศาสนเที่ยง, อีซาโอะ ยูกิซาตะ, จาง จุน ฮวาน / สร้างโดย บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด

๓ เรื่องราวความรักที่เกิดขึ้น ๓ ช่วงเวลาอดีต, ปัจจุบันและอนาคตในปูชนา ประเทศเกาหลี จากผู้กำกับ ๓ ประเทศ ไทย,ญี่ปุ่น,เกาหลี เริ่มจากย้อนสุดอดีตไปกับภารกิจของสายลับสาวสุดเปรี้ยว Iron Pussy เมื่อเธอพลาดหลงรักหนุ่มเกาหลีผู้เป็นเป้าหมายที่เธอต้องกำจัด, ความรักประหลาดคล้าย ระหว่างสาวปริศนาผู้ไม่สวมรองเท้ากับหนุ่มตากล่องหน และเรื่องสุดท้ายเมื่อความรักสามารถซื้อขายได้ในอนาคต หนุ่มคนหนึ่งถูกขโมยความรักไปทำให้ไม่สามารถรักใครอีก เขาจึงออกตามหาความรักที่หายไปคืนมา

เสาร์ที่ ๑๕ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
แม่น้ำคนพระไขเมว (โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ)
๒๕๐๒ / กำกับโดย รังสี ทัศนพยัคฆ์
* *อ่านรายละเอียดได้ที่หน้า ๒*

อาทิตย์ที่ ๑๖ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
ภาพยนตร์สนุกนา เรื่อง **“เพลงหนัง เพลงทีวี เพลงดี ครูมนัส ปิตีสานต์”** พร้อมการแสดงดนตรี โดยวงกอไผ่

จันทร์ที่ ๑๗ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
จดหมายรัก (โปรแกรมหนังเหงาในหน้าหนาว)
๒๕๔๗ / กำกับโดย ผอูน จันทรศิริ / สร้างโดย บริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด การเดินทางไปงานศพยายเล็กที่เชียงใหม่ ทำให้ได้พบกับต้น นักวิจัยในคอย่างขาง และใช้เวลาช่วงสั้นๆ อยู่ที่นี่ แม้เธอจะกลับกรุงเทพฯ แล้วแต่ก็ยังคอยโทรศัพท์กับต้นทุกวัน ดิวตัดสินใจไปอยู่บ้านยายเล็กที่เชียงใหม่ และคบหากับต้นจนแต่งงานกัน วันหนึ่งต้นก็พบจดหมายรักจากชายคนหนึ่งส่งถึงยายเล็ก เขาประทับใจจนอยากเขียนจดหมายเช่นนี้ถึงดิวบ้าง โดยไม่รู้เลยว่าจดหมายรักเขาเขียนขึ้นนั้น จะแทนทุกความรู้สึกที่มีต่อดิวในวันที่เขาจำต้องจากเธอไป

อังคารที่ ๑๘ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
เปิดน้อย (โปรแกรมรำลึกมีศักดิ์ นาครัตน์)
๒๕๑๑ / กำกับโดย พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ ยุคล / สร้างโดย อัครินภาพยนตร์ ภาพยนตร์เพลงรักหวานซึ้งถึง ๑๒ บทเพลง ที่เล่าเรื่องความรักระหว่างชนชั้นของสาวชาวไร่กับหนุ่มลูกผู้ดี เมื่อชายหนุ่มถูกส่งให้มาวัดที่สำหรับตัดทำถนน เขาจึงได้มารู้จักกับสาวน้อยบ้านไร่หน้าหวาน ทั้งคู่เริ่มผูกพันกัน แต่ความแตกต่างทางชนชั้นฐานะย่อมเป็นอุปสรรคความรักของหนุ่มสาว หนึ่งเต็มไปด้วยนักแสดงซูเรียมมากมาย รวมทั้งมีศักดิ์ นาครัตน์ ที่มาพร้อมกลุ่มสามัคคี มาช่วยขับขานเพลงไพเราะให้แฟนหนังได้ชื่นใจ

พุธที่ ๑๙ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
An Affair to Remember (โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ หนังเหงาในหน้าหนาว)
๒๕๐๐ / กำกับโดย Leo McCarey / ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์โดยบริษัทแคททาลิสต์ อัลลายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (ภาษาอังกฤษ บรรยายภาษาไทย) นิกกี จิตรกรหนุ่มเจ้าสำราญ ได้พบกับ เทอร์รี่ บนเรือพลัดหลงรักหนุ่มเกาหลีผู้เป็นเป้าหมายที่เธอต้องกำจัด, ความรักประหลาดคล้าย ระหว่างสาวปริศนาผู้ไม่สวมรองเท้ากับหนุ่มตากล่องหน และเรื่องสุดท้ายเมื่อความรักสามารถซื้อขายได้ในอนาคต หนุ่มคนหนึ่งถูกขโมยความรักไปทำให้ไม่สามารถรักใครอีก เขาจึงออกอย่างกลับทำให้ทั้งคู่ไม่ได้พบกัน

พฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
Sexphone / คลื่นหมา / สาวข้างบ้าน (โปรแกรมหนังเหงาหน้าหนาว)
๒๕๔๖ / กำกับโดย เหมันต์ เซตมี - เถลิ้มพล บุณนาค / สร้างโดย บริษัท อาร์เอส โปรโมชัน (มหาชน) ความบังเอิญในวันหนึ่งทำให้ คือ ผู้ช่วยสถานีวิทยุ “คลื่นหมา” ต้องมารับหน้าที่เป็นดีเจจ่าเป็นเสียเอง วันนั้นเขาต้องโทรไปเล่นเกมกับเบอร์ที่ฝากไว้โดยไม่รู้ว่านั้นเป็นเบอร์บ้านของ เจ สาวลูกครึ่งซีเม่าที่อยู่ข้างบ้านตอี่เนื่อง เมื่อต้องพูดตะกุกตะกักจนเจคิดว่าเป็นโทรศัพท์โรคจิต เธอจึงแกล้งผิดด้วยการตอบโต้แบบเช็กซิโฟนเสียเลย จากคืนนั้นรายการช่วงนี้ก็ได้รับความนิยมถล่มทลาย เจกลายเป็นขาประจำที่คืดต้องคุยด้วยในรายการ จนเกิดความรู้สึกติดอกัน

ศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.
เวลาในขวดแก้ว (โปรแกรมผลงานของมยุรา เสวตศิลา)
๒๕๓๔ / กำกับโดย ประยูร วงศ์ชิน, อมรศรี เย็นสำราญ, อนุกุล จาโรทก / สร้างโดย วิเอ็นโปรดักชั่น วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งที่ดำเนินชีวิตด้วยความหวังเรื่องรอง แม้แต่ละคนจะมีปัญหาของตัวเอง ในวันที่พวกเขาประคับประคองความฝันให้เป็นจริง แต่กลับพบเจอเหตุการณ์รุนแรงที่ทำร้ายทั้งกายและใจ เด็บโตเป็นผู้ใหญ่ที่เต็มไปด้วยบาดแผล

เสาร์ที่ ๒๒ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

แห่มบ่า

(ผลงานการแสดงเรื่องแรกของมยุรา เศวตศิลา)

๒๕๑๘ / กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ /

สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์

หลังเรียนจบจากคอนวนต์ แหม่มก็กลับมาอยู่กับพ่อเลี้ยงซึ่งเป็นมาเพื่อใหญ่ในพญา ระหว่างนั้นพ่อเลี้ยงก็พยายามนำเธอเข้าสู่วงการโจรเต็มตัว จนแหม่มได้พบกับศรายุทธ หนุ่มหล่อในซุมโจรของพ่อ แต่ที่จริงเป็นตำรวจปลอมตัวมาเพื่อทำลายแก๊งนี้ นอกจากนี้ดำเนินงานตามแผนแล้ว ศรายุทธยังต้องพยายามพิชิตใจแหม่มให้ได้ด้วย แม้ว่าเธอจะเป็นลูกสาววายร้ายตัวเอ็กก็ตาม

เวลา ๑๕.๐๐ น. กิจกรรมลานดารารมย์รา เศวตศิลา

ที่จะมาร่วมพูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ในวงการบันเทิง และพิมพ์รอยมือรอยเท้าบนลานดารารมย์

อาทิตย์ที่ ๒๓ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

แห่มบ่า

(โปรแกรมภาพยนตร์มรดกของชาติ)

๒๕๒๐ / กำกับโดยเชิด ทรงศรี / สร้างโดยเชิดไชย

ภาพยนตร์

ภาพยนตร์ซึ่งสร้างจากนิยายของไม้เมืองเดิม เล่าเรื่องความรักของหนุ่มสาวชาวสวนในชนบทไทยภาคกลางด้วยโครงเรื่องของการรักที่ไม่สมหวัง เป็นโศกนาฏกรรมที่ก่อความสะเทือนในสูง ภาพยนตร์ออกฉายในปี ๒๕๒๐ และได้รับความนิยมจากผู้ชมอย่างกว้างขวาง ในช่วงเวลาที่สังคมไทยเครียดจัดจากกระแสความขัดแย้งทางการเมือง

จันทร์ที่ ๒๔ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.

รักเอย

(โปรแกรมหนังในหน้าหนาว)

๒๕๒๑ / กำกับโดย หม่อมเจ้าทิพย์ฉัตร ฉัตรชัย /

สร้างโดย เอเพ็กซ์โปรดักชั่น

ดี นักรักกิจหนุ่มเดินทางไปเชียงใหม่ แล้วได้พบเจ้าน้อย ทั้งที่เขามีภรรยาอยู่แล้วแต่ก็รักและคบหาเจ้าน้อยอย่างเปิดเผย จนถูกพ่อของเจ้าน้อยสั่งห้ามพบกันอีก เจ้าน้อยเสียใจมากจึงได้หลบหนีไปอยู่โรของเปียกผู้แอบรักเธอมานาน แต่เปียกทนเห็นเจ้าน้อยโศกเศร้าไม่ได้จึงไปหาดีเพื่อขอให้เขาขอเจ้าน้อยแต่งงาน ไม่ช้าภรรยาของดีก็มาถึงเชียงใหม่ ทำให้ดีและเจ้าน้อยต้องเลือกว่าจะหนีตามกันหรืออยู่กับคนที่รักพวกเขา

อังคารที่ ๒๕ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.

Les chansons d'amour

(โปรแกรมภาพยนตร์โลก และ หนังในหน้าหนาว)

๒๕๕๐ / กำกับโดย Christophe Honoré /

สนับสนุนโดยสถาบันฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย

(ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษ) หนังรักเพลงรูปแบบใหม่ ที่กระชากใจคนทุกเพศมาแล้วทั่วโลก เรื่องราวความสัมพันธ์ของคน ๓ คนระหว่างคูร์กอิสมาแอลและจูเลีย กับอิลิซผู้ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอิสมาแอล เกินเพื่อนร่วมงาน แม้จะซับซ้อนแต่จูเลียสามารถจัดการความสัมพันธ์ได้ดีอย่างมีความสุข ทั้งสามคน จนกระทั่ง เมื่อจูเลียเสียชีวิตอย่างกะทันหันชีวิตของอิสมาแอลไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อหนุ่มน้อยแอร็วาน ก้าวเข้ามาในชีวิตของเขา

พุธที่ ๒๖ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.

หลังคาแดง

(โปรแกรมผลงานของมยุรา เศวตศิลา)

๒๕๓๐ / กำกับโดย ยุทธนา มุกดาสนิท /

สร้างโดย บริษัทไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด

ทองดีถูกจับมาอยู่ในโรงพยาบาลบ้าเพราะแต่งตัวหอมช่อ แถมยังถูกเข้าใจผิดว่าเขาคือ โกยทอง มหาเศรษฐีที่ป่วยเป็นโรคประสาท ทองดีค่อย ๆ ปรับตัวอยู่ในที่นี้และเริ่มสนิทสนมกับอวลัย สาวสวยผู้มีอาการทางจิตอ่อน ๆ แต่แล้วโอมศรีภรรยาของโกยทอง ก็เข้ามาในโรงพยาบาลอ้างว่าเป็นภรรยาของทองดี คอยตีให้เขามอบกุญแจสำคัญของโกยทองคืนมา ทองดีทำอะไรไม่ได้เลยทั้งเรื่องโกยทองและกุญแจ จนเมื่อเขาถูกจับไปซื้อไฟฟ้า ความทรงจำทั้งหมดก็ฟื้นคืนมาอีกครั้ง

พฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.

Sophie Scholl

(โปรแกรมภาพยนตร์โลก)

๒๕๔๘ / กำกับโดย Marc Rothmund /

สนับสนุนโดยสถาบันเกอเธ่ ประจำประเทศไทย

(ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาอังกฤษ) เมืองมิวนิคปี ค.ศ.๑๙๔๓ ขณะกองทัพฮิตเลอร์ยึดตราทำลายทวีปยุโรป คนหนุ่มสาวในเยอรมันรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มหยุดยั้งและโค่นล้มรัฐบาลเยอรมันในชื่อ “เดอะไวท์ โรส” โซฟี โซลล์ วัย ๑๙ ปี เป็นสมาชิกหญิงเพียงคนเดียว วันหนึ่งเธอกับพี่ชายถูกเจ้าหน้าที่ เกสตาโปมอร์ รวบตัวหลังแจกใบปลิวหน้ามหาวิทยาลัย การสอบสวนกลายเป็นการปะทะคารมและความเข้มแข็งของจิตไร้ระหว่าง โซฟี กับเกสตาโป มอร์

ศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.

กิจกรรมพิเศษวันกำเนิดภาพยนตร์โลก

เสาร์ที่ ๒๙ ธันวาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ

โดย สุรพงษ์ พินิจคำ

! (อัคราเรีย)

๒๕๒๐ / กำกับโดย สุรพงษ์ พินิจคำ

ภาพยนตร์สั้นเล่าเรื่องอย่างกวีนิพนธ์เรียกเรื่องหาความเท่าเทียมกันแทนเด็ก ๆ ที่ขาดแคลนยาโรไฝผลงานของสุรพงษ์ พินิจคำ ส่งประกวดงานประกวดภาพยนตร์สารคดีของธนาคารกรุงเทพ ในปี ๒๕๒๐ ล้ำหน้าขนบธรรมเนียมหนังสือคดีไทย จนกรรมการไม่กล้าให้รางวัลชนะเลิศแต่ก็ไม่กล้าไม่ให้รางวัลอะไรเลยจึงให้รางวัลพิเศษ ถือเป็นหนังสือคดีที่สร้างสรรค์เรื่องหนึ่งของชาติ

กวิภ

๒๕๔๘ / กำกับโดย สุรพงษ์ พินิจคำ / สร้างโดย บริษัท

ฟิล์มบางกอก จำกัด

สุรพงษ์ พินิจคำได้ตัดต่อพันธุกรรมกวิภ นิยายชื่อดังของทมยันตี ที่ใคร ๆ ก็รู้จัก ขึ้นมาใหม่ในรูปแบบของเขาเอง ตั้งชื่อในภาษาอังกฤษว่า The Siam Renaissance หรือ เป็นคำไทยปนแขกว่า สยามปณภพ สุรพงษ์ทำให้หนังมีสติปัญญาและลุ่มลึกขึ้นอย่างไม่น่าเชื่อ และกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกโฉลกกับสังคมไทยคือการวิพากษ์ตนเอง การพูดความจริง หนังเรื่องนี้จึงมีทั้งคนเกลียดและคนชอบ

อาทิตย์ที่ ๓๐ ธันวาคม

เวลา ๑๓.๐๐ น. มื่อโอร

(โปรแกรมมรดกภาพยนตร์ของชาติ)

๒๕๐๔ / กำกับโดย วิจิตร คุณาวุฒิ /

สร้างโดย แผลมทองภาพยนตร์

* อ่านรายละเอียดได้ที่หน้า ๒

เวลา ๑๕.๐๐ น. กิจกรรมพิเศษดูหนังกับโดม

ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

จันทร์ที่ ๓๑ ธันวาคม เวลา ๑๗.๓๐ น.

ไอซ์

(โปรแกรมหนังในหน้าหนาว)

๒๕๕๔ / กำกับโดย อาทิตย์ อัสสรัตน์ /

สร้างโดย บริษัท ป๊อป พิคเจอร์ส จำกัด

อนันต์ ดาราหนุ่มลูกครึ่งมีชีวิตอย่างเดียวดาย เพราะแม่แฟนสาวหม่อมอย่าง โซ จะตามมาอยู่ด้วยที่เมืองไทย แต่เธอกลับคิดว่าเขาเป็นคนไทยมากเกินไปและไม่ใช่นคนที่เธอรู้จักอีกต่อไป เช่นเดียวกับ เมย์ สาวพ็อร์ประจำค่ายหนังรักใหม่ของอนันต์ แม้จะมีช่วงเวลาสั้นแต่ไม่ช้าเมย์ก็พบว่า อนันต์มักใช้เวลากับเพื่อนฝรั่งและรักปาร์ตี้มากกว่าอยู่กับเธอ ไม่ว่าจะนัดจะใช้ชีวิตเช่นไร เขาก็เป็นสิ่งผิดแปลกในสายตาผู้หญิงทั้งสองอยู่

โปรแกรมฉายภาพยนตร์ประจำเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม
ณ หอภาพยนตร์สถาน ชั้น ๒ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดีที่ ๑ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๖ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๙ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๑๓ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๒๐ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๒๗ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พ.ย. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันเสาร์ที่ ๒๔ พ.ย.

เวลา ๑๓.๐๐ น.

เวลา ๑๕.๐๐ น.

สรรคดีมิต

Wholetrain

โทน

Rain Man

พระเจ้าช้างเผือก

Ensaio Sobre a Cegueira

หนุมานพบ ๗ ยอดมนุษย์

จินตะหรา

ทองพูน โคกโพ ราษฎรเต็มขั้น

ผู้ขายซื้อต้น ผู้หญิงซื้อบุษ

ภาพยนตร์สนทนา “ความพิการในภาพยนตร์”

โดยคุณโสภณ ฉิมจินดา พิธีกรรายการล้อ เล่น โลก

ให้เกียรติเป็นวิทยากร

วันอังคารที่ ๔ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๑๑ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๑๘ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันอังคารที่ ๒๕ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธ.ค. เวลา ๑๘.๐๐ น.

มือโจร

เหตุมหัศจรรย์ และ สุดสาคร

Sophie Scholl

สรรคดีบ้านนา

Mais Vez Amor

ครูบ้านนอก

An Affair to Remember

แม่น้ำคระโซง

สถาบันหนังไทย

ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยด้านภาพยนตร์

สถาบันหนังไทย หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้

จัดให้มี “ทุนสนับสนุนงานวิจัยด้านภาพยนตร์” เพื่อส่งเสริม

ให้เกิดการสร้างงานวิจัยด้านภาพยนตร์ และเป็นการสร้าง

องค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ที่สังคมไทยยังไม่ให้ความสำคัญ

โดยทุนสนับสนุนงานวิจัยด้านภาพยนตร์นี้ จะแบ่ง

เป็น ๒ ประเภท ประเภทแรกสำหรับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ

ที่สนใจจะทำงานวิจัยด้านภาพยนตร์ไทยในประเด็นต่าง ๆ

ประเภทที่สอง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญา

เอก ที่กำลังจะทำงานวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทย

และหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

ต้นสังกัดเรียบร้อยแล้ว โดยงานวิจัยทั้งสองประเภทจะต้องทำให้

เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

ผู้ที่สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติม และรับใบ

สมัคร ได้ที่ <http://www.fapot.org> หรือ โทร ๐๒-๔๘๒-๒๐๑๓

ถึง ๑๔ ต่อ ๑๑๑ หรือ thaifilmarchive@gmail.com ปิดรับ

สมัครภายในวันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕

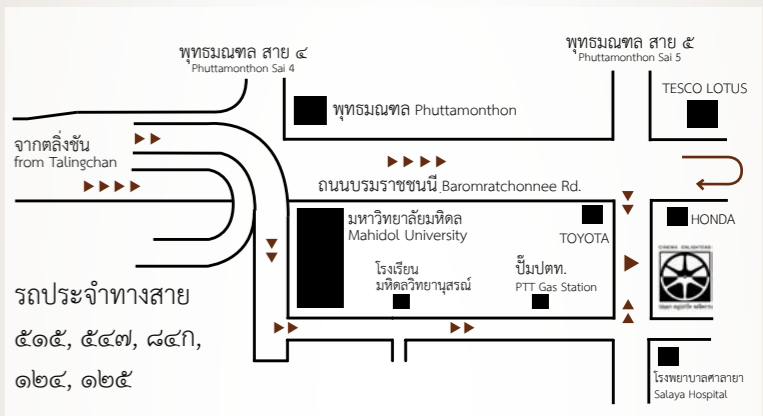

พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย
THAI FILM MUSEUM

แหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยแห่งเดียวในประเทศ เป็นที่เก็บรวบรวมวัตถุเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำ อุปกรณ์ประกอบฉาก กล้องถ่ายภาพยนตร์ โปสเตอร์รูปถ่าย ใบปิดภาพยนตร์ ฯลฯ

พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เปิดให้ชมทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เปิดวันละ ๓ รอบเวลา ๑๐.๐๐ น. ๑๓.๐๐ น. และ ๑๕.๐๐ น. เป็นพิพิธภัณฑ์แบบมีวิทยากรนำชม โดยแต่ละรอบใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที

สอบถามข้อมูลและสำรองการเข้าชมได้ที่ ๐๒-๔๘๒๒๐๑๓-๔ ต่อ ๑๑๑ หรือ www.fapot.org หรือ www.facebook.com/thaifilmarchive

MASTER CLASS 7

วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป
ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

จัดโดย สถาบันหนังไทย
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

กิจกรรมชั้นครู โดย ชีระวัฒน์ ธุจินธรรม
ผู้กำกับภาพชื่อดัง ที่จะมาถ่ายทอดประสบการณ์
การทำงานหลังกล้องตั้งแต่นั่งอินดี้เล็ก ๆ
อย่าง คนจนผู้ยิ่งใหญ่ จนถึง ต้มยำกุ้ง ภาค ๒
ที่ถ่ายทำในรูปแบบภาพยนตร์สามมิติ

สำรองที่นั่งและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
๐๒ - ๔๘๒ - ๒๐๑๓ ต่อ ๑๑๑
หรือ thaifilmarchive@gmail.com
ไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด